

Australian Government
 Australian Centre for
 International Agricultural Research

***“Strengthening Institutional Capacity, Extension Services
 and Rural Livelihoods in the Central Dry Zone and
 Ayeyarwaddy Delta Region of Myanmar”
 (ASEM-2011-043)***

**PROCEEDING OF
 MID-TERM RESEARCH CONFERENCE**

Research Document: 01-YAU-ASEM-2011-043

Diamond Jubilee, YAU,

31st May & 1st June, 2016

ACIAR
 Research that works for developing
 countries and Australia
 aciar.gov.au

Australian Government
 Australian Centre for
 International Agricultural Research

Australian Government
Australian Centre for
International Agricultural Research

Acknowledgement

“Strengthening Institutional Capacity, Extension Services and Rural Livelihoods in the Central Dry Zone and Ayeyarwaddy Delta Region of Myanmar” Project of ACIAR wishes to thank the Yezin Agriculture University (YAU) for collaboration and contribution toward the Midterm research conference and elaboration of this report.

ACIAR Mylive Project also extends its appreciation to YAU staff and faculty members who participated in the the Midterm research conference and supported the strong discussions and efforts.

Organized by

Dr. Theingi Myint
Project Coordinator
Associate Professor
Department of Agricultural Economics
Yezin Agricultural University
Email:theingi.myint@gmail.com

ACIAR
Research that works for developing
countries and Australia
aciar.gov.au

Australian Government
Australian Centre for
International Agricultural Research

Contents

1. Farmer Reference Groups Research Regarding the Technology Adoption and Decision Making Practices of Farmers in Myanmar	1
2. Study on Agricultural Labor Migration: Factors Affecting the Crop Profitability and Migration Status in Kyaukpadaung Township, Myanmar	4
<u>3.</u> Study on Food Security Status and Coping Strategies of Rural Households in Myingyan Township, Dry Zone Area.....	7
<u>4.</u> Sustainable Microfinance Performance: Important Factors of Socioeconomic and Social Capital Improvement Leading to Rural Development in Myanmar.....	11
<u>5.</u> Evaluation of Impact of Learning Alliance Group on Rice Farmer Livelihoods in Maubin Township, Myanmar.....	15
<u>6.</u> Assessment of Rural Livelihood in Kyaukpadaung Township as Affected by PACT Microfinance Program in Myanmar.....	22
<u>7.</u> Challenges and Responses of Farming Households to Labor Migration: A Case Study in the Central Dry Zone of Myanmar	25
<u>8.</u> Migration of Household Members and Child Labor in Rural Areas of the Dry Zone of Myanmar: A Case Study in Kyauk Pa Daung Township	31
<u>9.</u> Changing Dynamics in Rural Myanmar: Non-farm Development, Agricultural Labor Shortages and Farm Mechanization	38
<u>10.</u> Effectiveness of Private Sector in Agricultural Extension among the Mung Bean Growers of Pwintbyu Township in Magway Region, Myanmar.....	45

ACIAR

Research that works for developing countries and Australia

aciar.gov.au

Australian Aid

Australian Government

Australian Centre for International Agricultural Research

Farmer Reference Groups Research Regarding the Technology Adoption and Decision Making Practices of Farmers in Myanmar

Nyein Nyein Htwe, Tin May Yu Aung, Soe Paing Oo and Mya Darli Thant
Yezin Agricultural University

1. Introduction

Households represent the interface between agricultural production and the market, and they adopt various livelihood strategies, including off- and non-farm economic activities. Understanding household decisions and livelihood strategies is crucial for effective targeting and adoption of newly developed technologies and management practices. Research questions raised in here are “what factors influence farmer’s decision making over time in response to internal and external drivers of change? and “how do farmer access, use and value extension services, and how and why does the change over time? The aim of the research is to understand the impact of internal and external drivers of rural change, including seasonal climatic change, migration patterns, and macro trends and policies on livelihoods and farmer/fisher decision making at the household level.

Specific objectives

1. Identify drivers to decision making over time in response to commodity project and non-project influences
2. Identify longitudinal livelihood impacts of project activities
3. Use farmer reference groups as a predictive assessment of the value, utility and attractiveness of new research/extension and technologies
4. Use farmer reference group findings to guide future project activities

ACIAR
Research that works for developing
countries and Australia
aciar.gov.au

2. Approaches and Results

To identify the drivers of farmer decision making in response to ACIAR project intervention, ACIAR livelihood and extension project was working with livestock and legume projects. Four streams of Intervention were doing in livestock project, such as small ruminant, village chicken, cattle and feed. The intervention of legumes project was planter (seeder).

Demographic characteristics and livelihood aspects of the respondents were collected first round only in quantitative survey to understand livelihood strategies for farmers in the study areas. Qualitative data were collected by using in-depth interviewing method. The research involved longitudinal study to track change processes and outcomes over time, as well as adoption and adaptation strategies of smallholders engaged in livestock project in Meiktila Township and legume project in Tatkon and Nyaung U Townships. A total of 49 respondents (17 from Tatkon, 16 from Nyaung U and 16 from Meiktila Townships) were purposively selected. Data were collected two times in November 2015 and April 2016. Additional questions of perception of farmers on legumes and livestock intervention were collected from exposed farmer only from each township. In second round of the study, changes of political issue and availability of intervention were included in questionnaire.

Findings and conclusion

Educational level of respondents in the selected townships were monastery education to middle school level. The household size in these study areas was middle size (5.1-6.5 person). Dependency ratio was relatively low to medium (21.21- 42.62). Migration was high in meiktila Township as migrant labour in abroad. Source of income for household head was agriculture in Tatkon and Nyaung U and livestock was as a source of

income in Meiktila Township. Source of household income in Takon was agriculture and that of Nyaung U was service and agriculture. However, source of annual income from Meiktila was remittance from their children. The proportion of expenditure was similar among townships. Farmers in all selected areas did not cultivate their own land due to availability of water and scarcity of labor. In Tatkon and Nyaung U, most of the respondents raise cattle for agricultural production purpose; however, most of the respondents in Meiktila raise village chicken followed by small ruminants.

Most of the respondents in the study areas face premonsoon drought and destroy their crops. However, there was no cropping mechanism and sown next crops when rained. Department of Agriculture, Department of Agricultural Research, agrochemical companies and farmer to farmer extension were main extension services in these study area.

The farmers reported that using planter can save labour, seed and time and it is useful with some modification. Moreover, the tyre wheel is inconvenient during driving and lug wheel is better for driving. The farmers thought that difficult for getting spare parts, difficult for moving machine from farm to farm (no farm road, large farm size) will be the main problems in using planter at farmers' level.

The villagers were invited to participate in Dahapan project and they interested in project to participate, however, most of the villagers don't understand the objectives of the project very clearly. The livestock owners are interested in feed because of feed shortage during dry season, and aware in advantage of sowing forage.

Study on Agricultural Labor Migration: Factors Affecting the Crop Profitability and Migration Status in Kyaukpadaung Township, Myanmar

Nandar Aye Chan and Theingi Myint
Yezin Agricultural University

1. Introduction

Labor migration is a common livelihood strategy in the dry zone area, Myanmar. In the rural areas of central dry zone, small scale farmers operate in a high risk environment. As unpredictability of agricultural activity due to climate change, especially youth from households go outside to find other income opportunities which lead to decreased work force in agricultural sector. The loss labor effect due to the out-migration of household members reduces the availability of labor inputs. In the case of actively young male out-migration, female left behind are more responsible to manage on their farm and to support for both the elderly and the young. Therefore, more female, children and elder persons have to work in farming during peak labor period. Labor shortages in the crop production, high labor cost, labor unavailability in time, unskillful female and child labor can create low productivity. For that reason, it is needed to find out impact of labor migration on agricultural production, changes of agricultural labor utilization, livelihoods and their incomes.

Specific objectives

1. To describe the profile of migrants and migration patterns in Kyaukpadaung township
2. To compare income composition of migrant and non-migrant farm households in the study area
3. To examine the changes of agricultural labor utilization in the cropping pattern as the effect of migration
4. To analyze the factors affecting on profitability of intercropping of sesame and pigeon pea in migrant and non-migrant farm households
5. To identify determination of factors contributing to out-migration status of farm households

2. Approaches and Results

Primary data were collected from two sample villages – Inn Taw and Ywar Tan Shay in Kyaukpadaung township. By using the purposive sampling method and field observation, data were collected from 59 migrant and 58 non-migrant farm households during October 2014. Descriptive statistics were applied to show the socio-economic and demographic characteristics of household heads and migrants, reasons of out-migration, contribution of remittances in crop production and income composition. Enterprise budget was used to evaluate the profitability of sesame and pigeon pea production. To determine the factors affecting sesame and pigeon pea profit at farm level in the study area, linear regression function was used. In this study, the empirical analysis of the determinants or influencing factors on households' out migration status in the area of Kyaukpadaung Township was carried out by using logit regression model.

Findings, conclusion and policy recommendation

Based on the findings of the study, conclusion and policy recommendation can be drawn to highlight the important points especially for the effects of migration in the study area. According to out-migration status logistic function, migration in farm households extensively related to exist of young male member, higher education level and the person who was seeking to work in non-farm activity. Since migrant status depends on education level of male member, the rest of family member would be low education level, female and aging people who have to participate in farming.

In the study area, male out-migration reduced the availability of male hired labor and migrant farm households used more female hired labor in crop production. Considering the gender issue, female labor employed more than male labor in both family and hired labor in sesame and pigeon pea intercropping. Because female labors mostly worked in sowing, weeding, harvesting, threshing and most of the male family labors worked in fertilizer and pesticide application, seed bed preparation and land preparation. Role of the female would be more important in farming activities as migrant male prefer to work with non-farm activities with higher wage rate.

Mostly active agricultural youth labor migrated and working at non-agricultural sector in urban area. Urban sector have high income opportunities than agricultural sector because of declining opportunities in agriculture due to bad weather condition. Therefore, young man with higher education usually looks for better opportunity in other places and also in non-agricultural sector to manage their problems of household as migration is one of the livelihood strategies.

Climatic fluctuations in the study area have become more intense, with droughts becoming more frequent and with rainfall patterns changing. The main push factor for migration was insufficient farm income probably due to crop damaged by irregular rainfall, bad weather condition and weed problem was found in the study area. In the study area, common migration was internal (rural to urban out-migration) and about one third of migration were international (cross-border migration). Due to migration, the original areas faced the labor shortage problem in their farming especially during peak season- weeding and harvesting. Labor shortage in the crop production creates high wages and decrease crop yields, particularly during the peak season was happened. Farm households need more agricultural laborer in farm activities to compensate their family labor and face the problem in accessing hired labor.

Although it seemed that migration would negative impacts on the agriculture in the study area, remittance used in farming activities and investment for farm shows positive impact on agricultural sector. Based on results, earning of migration was transferred to households as remittance about half of income which was used for crop production investment and subsistence households expenditure. Agricultural income was lower than other sector and migrant households' income was higher than non-migrant households which were based on remittance and higher crop income. Migrant households can more invest in crop production such as input used, hired labor in farming activities etc.

Study on Food Security Status and Coping Strategies of Rural Households in Myingyan Township, Dry Zone Area

Thandar Win Maung and Cho Cho San

Yezin Agricultural University

1. Introduction

Myanmar is a resource rich country, with sufficient food availability at the national level, but a very uneven distribution of resources, lack of investment in key sectors (including water, sanitation and hygiene), health, education, and agricultural research and extension), and government policies that frustrate efforts to ensure household food security. Official statistics suggest that one quarter of Myanmar's households live below the national poverty line, and that one in ten households lives below the official food poverty line. While agricultural development is important for the whole nation, it is especially important for rural areas where some 70% of the country's population reside and depend primarily on agricultural production as their main source of income. Moreover, employment opportunities for landless labor and other rural people depend heavily on agricultural activities (Wilson et al., 2013). Moreover, lack of data on the relative contribution of households' production versus market purchases to household consumption hinders accurate assessment of household vulnerability to food insecurity. Therefore, food security assessment not only at household level but also at individual level can enhance the understanding on the real livelihood situation in the Dry Zone. The study would partially provide the current food security situation of the sample rural households, factors influencing per capita food expenditure and their coping strategies of food insecurity in the Dry Zone area.

The objectives of the research include:

1. To examine the farm and landless and households' food security status
2. To find out the farm and landless households' coping strategies employed to cope with food insecurity
3. To identify the determinant factors influencing on per capita food expenditure of the sample households

2. Income Diversification and Different Per Capita Income Levels of the Sample Rural Households

Landless households depend their income of 79% from non- farm working. The others from farm labor 9%, livestock production 7%, and home- based work 4% and remittance 1%, respectively. In the farm households, the major income earned from crop production 55%. About 14% and 9% of incomes earned from remittance and livestock in the study area. . It was founded that not only farm households but also landless households rely on two or three sources of income than one income source in the study area.

The average annual per capita income of landless households was 356,463 MMK and farm households were 489,223 MMK in the study area. There were 50.65% of landless found in lowest income group and only 3.9% in high income group. In the farm households, there were 40% of farm households fall in the lowest income group and 10.83% of farm households in high income group were found.

3. Daily Capita Calorie Intake and Capita Food Expenditure of the Households

The landless and farm groups do not differ from each other on acquiring low quantity of foods because of their daily per capita calorie intake were not significantly different between landless and farm households. The average calories were 2127 kcal in landless and 2181kcal in farm households, respectively. To fill up the minimum per capita daily requirement of calorie, the required value per capita was estimated at 586 MMK for the study area. This minimum per capita daily requirement of food was calculated by using the local available food and commonly eaten by local family based on the local market price. In the calculation of calorie intake, the highest calories were obtained from the eating of rice. Normally,

the rural farmer was able to eat three plates of rice per day which was equivalent to 1434 kcal and cost 150MMK. The average daily per capita food cost of landless was 508MMK and farm households was 596MMK respectively. It revealed that landless households' average food cost was lower than that of farm households in the study area

4. Food Security Status of the Sample Rural Households

The average minimum energy requirement of 2100 kcal was used to consider the food security status of the study area. There were 48.05% of food insecure and 51.95% of food secure households in the landless households. In farm households, 45.84% of food insecure and 54.17% of food secure were founded in the study area. Because periods of drought reduce production potential, low or lack of productive assets such as livestock, poor access to inputs and credit, low or lack of job opportunity such as seasonal unemployment causes minimum level of income situation leads to attain food insufficiency for landless and the farm households.

5. Coping Strategies to Food Insecurity of the Sample Rural Households

There were only 1.29% of the landless households and 1.67% founded in high levels of coping strategies for food insecurity. About 42.85% of the landless and 41.66% of the farm households were founded in low level of coping strategies for food insecurity. Fortunately, there were 51.94% and 54.17% of landless and farm households have no need to use coping strategies for food insecurity. Reducing number of meal was the highest coping strategies and then substituting with cheaper foods was the second highest coping strategies employed by the rural households in the study area.

6. Policy Recommendation

On the basis of the study findings the following recommendations were made in order to benefit those who need to intervene in improving household food security. Households to be targeted for food security

programs should include family planning, health and nutrition extension service, and awareness raising and adult education provision. By implementing various income opportunities, not only households' food self-sufficiency but also living standard would be increased because food expenditure and welfare are related to each other. The success in food and nutritional security could be achieved through lower staple food prices, and reduce food price volatility, through investments in improved food market performance to increase food access to market, it is suggested that the government influence the market price through structural policy interventions.

Improvement of food security in the rural areas should be perceived within the context of rural development. One of the reasons to increase incomes must be activities that support diversification away from casual labor and much less profitable crop production as primary sources of income which is the livelihood options for landless involve some combination of casual farm labor, non-farm income through small businesses (markets and distribute farm products, textile weaving, vending) in rural areas. Food programs such as participating in food for work programs should focus not only to increase food security but also encourage rural households to consume nutritious food with their minimum income.

This study encourages government to adopt policies that (a) improve people's access to food, by continuing to enhance technology adoption capacity, (b) protect farmers' welfare through stabilizing the market price, and (c) incorporating coping strategy in the regular projects and agricultural development program included development of land resources, provision of irrigation water and utilization of high yield quality seeds.

Sustainable Microfinance Performance: Important Factors of Socioeconomic and Social Capital Improvement Leading to Rural Development in Myanmar

Wah Wah Htun and Theingi Myint

Department of Agricultural Economics

Yezin Agricultural University

1. Introduction

The research was conducted in two townships: Ayartaw township, Sagaing region representing the dry zone and Bogale township, Ayeyarwady region representing the delta region. Purposive sampling was used to get the primary data from two separate study areas. In Ayartaw township, 80 MADB and 80 PACT clients were selected from three villages. Similarly, in Bogale township, 80 MADB and 80 PACT clients were selected from five villages. Primary data were gathered by conducting personal interviews with MADB clients as well as PACT clients using semi-structured questionnaires to get both qualitative and quantitative data. Some information was collected by interviewing some heads of the villages and some prestige persons of the villages. In this research, loan allocation, socioeconomic and social capital improvement of the clients was discussed using descriptive analysis.

2. Objectives

1. to study the allocation of MADB loan and PACT loan in crop production, other business and purposes for the livelihoods of the selected rural households
2. to investigate sustainable microfinance performances of MADB and PACT for improving socioeconomic and social capital in rural society

3. Allocation of MADB loan and PACT loan by the clients

According to the survey data, it was found that Ayartaw MADB clients used 84% MADB loan in their farm business, 5% in subsistence living requirements, 2% in repay for debt, etc. In the case of Bogale MADB clients, 71% MADB loan was used in their farm business, 13% in subsistence living requirements, 10% in repay for debt, etc.

On the other hand, it was found that Ayartaw PACT clients used 57% PACT loan in buying and selling goods, 4% in subsistence living requirements, etc. Bogale PACT clients used 55% PACT loan in buying and selling goods, 11% in subsistence living requirements, 4% in repay for debt, etc.

4. Socioeconomic improvement of the clients

Primary occupation of MADB clients were farmers and secondary occupations varied as weaver/tailor, grocery/street vendor and carpentry/masonry, animal husbandry, motor-bike taxi/ boat-man etc. In the case of PACT clients, their primary occupations were agricultural laborers and secondary occupations were grocery/street vendors.

Concerning with loan use in occupation specific, MADB clients said that MADB loans were invested in their primary business (farm work) as well as in their secondary business (non-farm work) as a relief. So, MADB loan was a part of investment for the income generating business of MADB clients. But, farm income and non-farm income are higher in Ayartaw MADB households than Bogale MADB households as they diversified the crops. PACT clients said that PACT loans were invested in their secondary business to some extent. PACT loan was also a part of investment for the income generating business of PACT clients. Farm income and non-farm income in PACT households were not too different in both places.

5. Social capital improvement of the clients

In both townships, percentage of female participation in decision making of loan allocation/ family expenses / other family purposes was high: over 50%. Furthermore, 40-45% household (both male and female) members could participate in the social organizations in the village as they had willingness to do team work due to the experiences of MADB and PACT loan performances respectively. Moreover, they were interested and like to do team work: participating in village governance, participating in village development performances, help in social purposes, etc.

6. Conclusion

Relating to loan allocation, although 71-84% of MADB loans were used in the business, this amount is not enough for the business. Then, some MADB clients had to borrow money from other sources especially from informal money lenders who often charge usurious interest rate. Finally, clients felt burden with debt.

Concerning with socioeconomic status, comparing the MADB households between two townships, Ayartaw MADB households had better condition to earn own farm income as the price of rice was higher and diversified the crops aside from rice in Ayartaw township. Moreover, they also earned non-farm income by doing cloth weaving, carpentry and masonry, grocery business. However, Bogale MADB households mainly relied on income from rice production. In the case of PACT client households in both places could earn income not too differently.

Due to group lending and collection methods of MADB and PACT loans, females were also participated and practiced in decision making of loan allocation and some household members in both townships can participate in the organizations in the villages.

Social and donation expenses such as expenses for wedding, traditional religious donation ceremonies were burden more or less for the families in both places. They could not spend money rationally whenever they had such kind of conditions. These irrational expenses made them poorer.

7. Policy implication

- ✚ MADB loan amount could be increased corresponding with both wet and dry land crop production cost of the clients.
- ✚ Opportunities for income diversification activities would be practiced and encouraged continuously to improve income leading to socioeconomic improvement of the clients.
- ✚ The profit maximization technologies, quality seed of high yielding varieties, extension services and incentive input output price ratio of rice production would be tried.
- ✚ In long run, providing market assistance and direct marketing agreements between formal or informal groups of rice farmers and exporters with international buyers and market research could be done.
- ✚ PACT practices are based on rules and regulations considering the local situations would be continued to be socioeconomic and social capital improvement of the clients.
- ✚ Group lending and collection method could be continued for the empowerment of the client households leading to social capital improvement in rural society.
- ✚ “Expenses could be rational” could be practiced.
- ✚ Further studies would be conducted on taking more in-depth research to investigate and analyze the roles of various microfinance sources in rural Myanmar.

Evaluation of Impact of Learning Alliance Group on Rice Farmer Livelihoods in Maubin Township, Myanmar

Aung Phyo, Theingi Myint and Julian Prior

Department of Agricultural Economics,

Yezin Agricultural University

Executive Summary

This policy brief has been written based on a research project evaluation of impact of learning alliance (here and after “LA”) group on rice farmer livelihoods conducted by the IRRI started in 2013. The research area involved sites in two villages (Pan Pin Su and Nya Gyi Gayat) of Maubin Township. This study primarily focused on a learning alliance at local scale that focuses on post-harvest technologies in rice production. Individual interviews were conducted with different kinds of stakeholder of LA group. The LA facilitated learning about quality required by the market, so farmers would produce better quality grains according to these standards and so they can sell more with profit. Moreover, it can also build the well communication and strong linkages between various stakeholders participating along rice value chain. Creating a good learning environment in the learning alliances is to reflect on progress and to define next steps based upon experience of what works and what doesn't. The study made recommendations on public-private partnerships that would improve learning and adaptive capacity in the rice sector.

Introduction

Learning alliances in agricultural research and development comprise a broad range of stakeholders including government, NGOs, and the private sectors who form a “platform” to build their capacity through sharing new scientific findings, identifying knowledge gaps, and exchanging experiences about successes and failures of research and development projects. The

International Rice Research Institute (IRRI) facilitates a network of stakeholders in the context of improving rice post-harvest management in Myanmar. The learning alliance in Myanmar, composed of farmers and IRRI's local partners from the rice value chain, aimed to produce better-quality rice and sell it to larger markets with higher price. The Irrigated Rice Research Consortium (IRRC) facilitated exchange of learning among various stakeholders. It continued to do so in different projects in Myanmar through impact pathway workshops and village level learning alliances.

This study investigated the formation; operation and effectiveness of learning alliance involve multiple stakeholders who aim to enhance various aspects of smallholder livelihoods. In this research, the opportunities for knowledge sharing, innovation, co-learning, and capacity building through the participating stakeholder groups were analyzed. Additionally, the research also tracked how the sharing of scientific knowledge is translated into useful knowledge for developing and improving smallholder livelihood interventions. The study primarily focused on a learning alliance at local scale that focuses on the use of good quality seed and post-harvest technologies in rice production.

The joint learning process brought about by Participatory Impact Pathway Analysis (PIPA) and the LA provided more than a networking technology that they could use. It improved the capacities of rice value chain actors and provided an enabling environment for them to explore ways of working together and with other interested groups. Through this experience, farmers realize that they can be value chain players who have a more active hand in the profits they make from their harvests. The inclusive learning approaches also brought in new and trusted allies for these rice value chain actors who share a similar goal of launching Myanmar back into the rice export market.

Approaches and Results

The study area was Maubin Township, Ayarwaddy Region, Myanmar. It has an area of 515.38 square miles and occupies 330 thousand acres of total arable land. Rice growing and fishing are the major contributors to the economy. In December 2015, the first key informant interview was carried out in the two study villages, Pan Pin Su and Nya Gyi Gayat. Different kinds of stakeholders included seventeen farmers, two rice millers, three DoA extension staffs and officers from DoA, Plant Protection Department and Trade Department and they were interviewed individually. The second time data collection was done in September 2016. Based on the collected data, stakeholder's analysis was done.

In December 2013, the first LA meeting in Maubin had been started with 46 participants who were NGO staffs, millers, farmers, as well as project staff joined. They discussed about in using the dryer, and the facilitating the service available to farmers. The second LA meeting was hold in March 2014. The meeting was to review the first learning cycle, and plan for the next. At that time, there were 35 participants of farmers, millers, extension workers and officers from DOA, and representatives from private sectors. In this meeting, farmers discussed their experiences from rice and pulse variety trials. Millers argued the present quality of Maubin rice and the relation of the quality and price. Another performance was a group exercise for the participants to identify their preferred activities and the main concerns that they want to be addressed in relation to that activity. The third LA activity of Maubin was wholesale and export market visit. It was conducted in May 2014 and participants were farmers from Maubnin and Boagle Township. They interacted with traders to learn about quality, varieties, logistics, and price. In February 2015, the second time visit was conducted as a two-day study tour program. The visitors included not only

Maubin farmers, but also farmers from Bogale, Mawlamyinegyun and Shwebo Townships. In the first day, thirty one participants were visited to Hmawbi Seed Farm under DoA. The farm manager gave a presentation about the varieties planted in this campus. The farmers also shared their experiences and asked questions related to crop management and suitable varieties. Shwebo farmers shared their experiences on good quality rice and markets with farmers from Bogale and Maubin. In the second day, the participants visited a wholesale market in Wardan. And then, they proceeded to the IRRI-Myanmar Office to gather their reflections and lessons learnt from the two-day activity.

The third LA meeting was held in Maubin Township on May 2015. Thirty six participants attended the meeting, where they documented the lessons learnt from the summer harvesting season, shared the postharvest losses along the value chain to the alliance members, and shared key learning other alliance members from the market visit. In discussion, farmers picked a topic of their interest that relates to quality and market. They also discussed comparison between combine harvesting against traditional harvesting in terms of harvesting, hauling, transportation and threshing fee and also labor requirement. Central to the discussion was the lack of trust among traders, millers and farmers. At the end of 2015, according to their two years experiences, farmers from LA group from Maubin and Daik-U Townships have developed business plans for the sustainable use of postharvest equipment and generating income by providing postharvest services to other farmers. Eleven farmers created practical business for threshing, drying, and storage technologies developed by IRRI. In these frameworks, IRRI agreed to lend threshers, solar dryers, and hermetic storage technologies to the LA farmer groups that will provide

postproduction-related services to other rice farmers. The farmer groups can then use the earnings to pay for the equipment.

The above participatory activities in Myanmar were in support of the LIFT and ACIAR projects to involve a wide stakeholder network and obtain support for technology change and impact. Therefore, farmers had a chance to share their different experiences from different area. Participants also interacted with the traders from the different townships and inquired about the price, quality and mechanism of trading. Bulk selling activities were tried by the farmers, but only at local markets. While the first event was successful, farmers needed further support to strengthen the linkages so they can sell at wholesale markets in Yangon. Farmers also shared the need to increase the number of farmers who have first-hand knowledge of that market and the quality requirements for selling there. This event was thus conducted to raise more awareness on quality and markets, as well as to facilitate interaction between farmers and traders.

As the final result, farmers have noticeable improvements in using the good quality seeds, doing more systematic on production practices, starting soil fertility management practices, knowing about the wastes and losses due to conventional harvesting practices and eager on reducing those wastes, and having awareness on the quality of paddy for improvement on rice quality. For the rice miller, as the farmers are interest and grow better quality seed, the quality of rice becomes improved and more profitable in milling activities. The extension department can also reconstruct the mutual trust with the farmers and become more convenient in performing extension services. They also have opportunities to learn new technologies such as better quality seed production technologies by themselves. All stakeholders realized that cooperation can create better environment and conditions for all.

Conclusion and Recommendation

LA approach was useful in building bridges between farmers, research, extension and the specific context of rice-farming in Myanmar. The inclusion of LA expanded the number of stakeholders with whom farmers interact. With this broader network, the learning agenda also expanded out of the initial concerns or interests targeted by the project. Although having a LA had added value in linking technical and socio-institutional innovation, and fostering self-organization with broader agenda, it is not a cure-all solution to making research more inclusive. There certainly remains scope for improvement in several areas. The greater autonomy and informality of the learning process implied that lessons were not always explicated and shared, and may well have led to learning agenda that fit only a specific segment of farmers. Moreover, the follow up on learning experiences could probably be more systematic and strategic. Nonetheless, reducing control from the research side and allowing a wider set of stakeholders to engage and guide the agenda and flow of learning is likely to be conducive for aligning interdependent stakeholders. This will support the creation of an enabling institutional environment for the uptake of technology.

Furthermore, the planned activities for the farmers should be consistent with the actual conditions of the farmers and they are also affordable to do such activities with limited their own resources. In the consideration of technological transfer, the introduced technology and equipment should be on time and reliable with local situations. Additionally, to accept a new introduced technology by the farmers, the role of facilitator is one of the most important things. The facilitator should realize the application of the technology in the actual field conditions of Myanmar farmers.

Implications and Recommendations

The LA facilitated learning about quality required by the market, so farmers would produce better quality grains according to these standards and so they can sell more with profit. Moreover, it can also build the well communication and strong linkages between various stakeholders participating along rice value chain. Creating a good learning environment in the learning alliances is to reflect on progress and to define next steps based upon experience of what works and what doesn't. The study made recommendations on public-private partnerships that would improve learning and adaptive capacity in the rice sector. The Government of Myanmar also tapped IRRI for technical assistance for the development and implementation of the Myanmar Rice Sector Development Strategy (MRSDS), which is launched in May 2015. The MRSDS will serve as a guide for stakeholders to revitalize the country's rice sector and for Myanmar to regain its preeminent role in the global rice market. Therefore, learning alliance can be used as one of the approaches that is able to gather different rice value chain stakeholders to link smallholder farmers to the market.

Assessment of Rural Livelihood in Kyaukpadaung Township as Affected by PACT Microfinance Program in Myanmar

Aye Aye Tun¹ and Hnin Yu Lwin²,

1. Introduction

One major issue facing poor people in developing countries is their lack of access to credit through formal lenders and financial institutions. Microfinance is a major developmental intervention for income generation and poverty alleviation. Microfinance has become a widely accepted and effective poverty-alleviation instrument for capital-deficient people in developing countries. Research questions raised in here are “what factors influence participating and not participating in microfinance program? and “how do household use credit, and how does affect on household livelihood?

The overall objective of the study is to assess the rural livelihood as affected by PACT microfinance program, including socio-economic characteristics of rural households, migration patterns, and the determinants of household annual income.

Specific objectives

1. To compare demographic, socio-economic characteristics and livelihood of participant and non-participant households in the selected area;
2. To analyze the effect of PACT microfinance program on participant households;
3. To assess the determinants of household annual income; and
4. To examine the influencing factors of participating and not participating in PACT microfinance program in the selected area

¹Master Student, Department of Agricultural Economics, Yezin Agricultural University:
Contact email: ayeayetun.ec@gmail.com

²Supervisor & Lecturer, Department of Agricultural Economics, Yezin Agricultural University:

2. Approaches and Results

To detect the rural livelihood as affected by PACT microfinance program in response to ACIAR project intervention, ACIAR livelihood and extension project was working with livestock and legume projects.

Purposive and simple random sampling methods were used to select households. The primary data was taken from selected respondents through personal interview. Demographic characteristics and livelihood aspects of the respondents were collected through personal interview in sample six villages in October 2014. Sample households were differentiated into participant and non-participant households in PACT microfinance program. A total of 189 respondents (60 from participant households and 129 from non-participant households) were purposively selected. The household questionnaire contained questions on demographic and socioeconomic characteristics of households such as age, household size, gender, their assets, income, expenditure and health aspect etc. For independent variables, age, gender, marital status, household size, education level, number of student, land holding size, income from international migration, number of family members engaged in income generating activities, amount of non-farm income, number of income source, and livestock rearing were explored in the analysis.

Results and Policy Implication

Participant household's heads were younger and higher education than non-participant household's head. In rural households, higher education level has more potential to adopt the innovation. Therefore educating young generation is still needed to facilitate the technical adoption. Crop income was the largest portion of the total household income in both households and second largest for participant households was non-farm labor income and for

non-participant households was remittance. Moreover labor migration rate was relatively high in both households. Although, poverty reduction program is implementing by means of microfinance program in the dry zone area, most of the households were situated below the poverty and food poverty line.

In the selected area, although participant household's family members and income sources were higher, per capita income was lower than non-participant households. Rural households who had big family members earned significant income; they still relied on microfinance program. In addition, number of sources for income did not influence the total household income. Although there were positive impacts of microfinance program in the study area, households with larger credit amount and more sources of credit were actively participating in the microfinance program.

Challenges and Responses of Farming Households to Labor Migration: A Case Study in the Central Dry Zone of Myanmar³

Eaindra Theint Theint Thu

Natural Resources Management

School of Environment, Resources and Development

Asian Institute of Technology

1. Overview

Recent movements of rural populations from the rural dry zone of Myanmar have been contributing to farm labor shortages in crop production. This study explores the contributing factors and impacts of rural out-migration of farm households and their response strategies to maintain their farming systems despite the labor shortage.

The combined effects of existing agricultural policies, unfavorable climate conditions, low crop yields, low household annual income, low wage for laborers and limited job opportunities were driving forces behind rural out-migration in the dry zone of Myanmar. The main reason for migration was the expectation of better jobs and income so as to provide their left-behind household members.

The results indicate that migration reduced the sown areas and yields of some of the major crops. Although there were no significant changes in male family labor utilization, there had been a significant increase in utilization of female family labor and male and female hired labor as a result of migration. Rural farming households in the Dry Zone are able to maintain their farming system by using their traditional labor division and labor shortage response strategies. Agricultural and rural development plans, effective labor saving technologies and further research on farm labor rural

³ Translator:

out-migration and labor utilization are needed to reduce the labor loss in agriculture, and to improve the agricultural farming system, crop production and livelihood of rural farming households.

2. Results and Discussion

2.1 Characteristics of Study Areas

The study was conducted in two rainfed villages of Kyaukpadaung Township in the Central Dry Zone, Myanmar: Inn Taw and Ywar Tan Shay. The major crops cultivated in both study areas are sesame, pigeon pea and groundnut, as they are suitable for the sandy soil and irregular rainfall of the villages. The farmers practice sesame-pigeon peas mixed cropping pattern, sesame-single cropping and groundnut single cropping.

In Inn Taw, male and female household heads percentage was nearly half by half but in Ywar Tan Shay, about two third of household heads were male. This was reflected that peoples from Ywar Tan Shay stayed following ancient traditional norms and customs of Myanmar that men are always in leadership role for the household or community. It seemed that Inn Taw had more developed and equal rights of male and female to lead their households.

The three major income sources of households from study areas were remittance, crop income and non-agricultural wage labor income. Remittance was the major income source for migrant households, contributing more than 40% of household income. Crop farming was the main income source for non-migrant households. The key sectors that farmers mainly spend their money are for basic food requirements of the household and for farm labor cost. The households without migrated family members spent a higher proportion of their income in these two sectors. The income of household without migrated family depend on crop and thus non-migrant households use more labor inputs to maintain their crop farming and reduce crop loss due to weed problem.

2.2 Out-Migration in Study Areas

Rural out-migration of male household members was common in study areas since long time ago. However, only a few people from the study areas migrated to seek better jobs so as to get investment for their agricultural crop cultivation. People were migrating both domestically and internationally from the study areas. Currently, male migration out of the study area is very high. Those who had migrated out of Inn Taw had at least secondary education. Of those who had migrated, 52% were university educated. They were mostly migrated overseas to working as industrial workers or non-agricultural wage laborers. The educated migrants have been able to get a high salary at their destination.

The main information networks to get information about migration were friends of migrants, job hunting agents and out-migrants. Job hunting agents were the main network for international migration. The money to cover the costs of migration for international migrants mostly came from their parents, while some borrowed money from others with high (12%) interest rate, and some got the money from their relatives. The main reasons of out-migration in study areas were the migrants' expectation to seek better job and salary and also their hope to get better living standard. The remittances of migrants were mostly used for their basic food needs, farm labor cost; non-labor farm input cost, social obligation and their child's education.

2.3 Impacts of Rural Out-Migration on Farming System of Left-Behind Households

In the study area, farmers traditionally used human labor for most crop production activities. But now, the respondents mentioned that labor shortage has become the serious problem for their farm community and it has increased about 20% after migration. They mentioned that there were not

enough farm laborers in their village and thus they had to hire laborers from nearby villages. It has become very difficult to get the required labor in peak seasons. Some farmers lost their entire crop when the laborers were not available to weed at the right time especially in the growing season with irregular rainfall. Thus, some farmers reduced their sown areas. After migration, the major crops sown areas in Inn Taw were not significantly different, but in Ywar Tan Shay, sesame-pigeon pea mixed crop sown areas and groundnut single crop sown areas has significantly decreased.

Left-behind household members increased their number of working days and hours worked to make up for the loss of labor due to family members migrating. However, about one quarter of farm laborer was lost because of migration in both areas. In most cases, the frequencies of agronomic practices were significantly increased for major crop cultivation of study areas after migration. By increasing frequency of ploughing, harrowing, weeding and pesticide spraying can decrease the weed problem, insect and pest problems and also can improve crop yield. Thus, farmers from study villages increased the frequency of agronomic practices so as to reduce these production constraints and to increase their cultivated crop yields.

2.4 Labor Utilization, Labor Shortage Response Strategies and Division of Labor

Labor shortage in study areas was not only due to the migration of family members, but also due to the occupation changes of hired laborers. Landless hired laborers from study villages have been shifting their livelihood activities from on-farm to off-farm due to the irregular nature of agricultural labor demand. In the off season, they have to find other income source so as to survive their household livelihood, and start to focus more and more on non-farm income opportunities.

According to the results, there was no statistically significant difference regarding labor utilization and working hours between migrant sending households and non-migrant households. There was a significant difference in how labor was utilized and working hours for migrant-sending households comparing before and after the person had migrated. Although the farmers still maintained their farming system by using well-functioning informal labor market around their villages, the labor shortage is likely to become more serious in the future if the migration is become the major alternative livelihood strategies.

3. Conclusion

Over the last decade, rural out-migration of farm labor has become a popular alternative livelihood strategy in the study areas. The out-migration of farm labor is challenging the farming system and rural livelihoods.

The results of the study showed almost all of out-migrants in study areas were male apart from some female migrant who worked as government staff in their place of destination. Although migration had no significant impact on the male family labor utilization, men days and men hours of female family laborers and both sexes of hired laborers work in major crops production were significantly increased after migration compared to before. Furthermore, households reported the labor shortage problem had increased 20% compared to before migration.

When compared Labor utilization of migrant sending households to non-migrant households, there was no statistically significantly different in last year growing seasons. Because loss labor effect due to migration and livelihood activity changes of landless farm laborers were effecting on both migrant sending households and non-migrant households in such small communities. However, labor utilization between before migration and last year growing season of migrant sending households had statistically

significant differences. Informal labor markets of nearby villages were the main source to get requires labor during the peak season. Labor division was another strategy for labor scarcity in study area by increasing the dexterity of laborers and it can also save wasted time. Despite the labor shortages, the informal agricultural labor market in and around their villages are well functioning and currently useful to maintain their labor needed for dry land farming. It may not be the case in the future. Good extension services and effective labor saving technologies are needed to improve productivity of dry land farming in study areas facing increasing labor shortages.

Migration of Household Members and Child Labor in Rural Areas of the Dry Zone of Myanmar: A Case Study in Kyauk Pa Daung Township⁴

Su San Win Pe

Natural Resources Management

School of Environment, Resources and Development

Asian Institute of Technology

Introduction

In the central dry zone of Myanmar, agriculture is the main sector supporting people's livelihood through the provision of income, food and employment. However, constraints in agriculture such as unfavorable weather conditions, high input costs and low production have led farmers from the dry zone to migrate to other areas as a coping strategy. This has impacted children left behind in terms of their farm labor contribution and an increased burden in domestic and agricultural work. Although the relationship between remittances and schooling or relationship between parental migration and children's educational performance have been given much attention in research, there has been less focus on household members' migration and its effect on child labor. Previous studies on child labor have demonstrated that among the causes of child labor, migration has been accepted as one of the main influencing factors. Thus, the study observes the linkage between migration and child labor, and whether migration leads to labor shortage and child labor in agriculture. The research tries to explore the relationship between migration and child labor by highlighting and comparing the child labor status in migrant and non-migrant households and farm labor utilization before and after migration.

⁴ Translator:

Research design

The study emphasizes the situation of child workers aged 5 to 18 in two kinds of work activities: agricultural and domestic, for both paid and unpaid work. The study was conducted in Kyauk Pa Daung Township, Myanmar. The framework used to guide the research is shown in Figure 1. Among different types of internal migration, the study focuses only on rural out migration in the study area and the research questions are as follows:

- Does migration of family members lead to labor shortage in family agriculture and increased child labor?
- What is the current status of child labor in domestic and agricultural work activities in migrant and non-migrant households?
- What kind of traditional tasks are operated by children in domestic and agricultural work activities? What are the additional tasks done by children due to adult migration?

The research design allows for observation of migration status, farm labor utilization and the engagement in work of remaining children in order to establish whether there is a relationship between a household member's migration and child labor. That is, to explain if migration leads to farm labor shortage and child labor. The research uses both primary and secondary data. Two villages; Inn Taw and Ywar Tan Shay villages; from Kyauk Pa Daung Township were chosen for the research as both have a high level of migration, and agriculture is the main livelihood activity.

Research Findings

In the study area, migration; both international and internal, has become a common family coping strategy in response to climatic constraints in agriculture. Dry land is generally unsuitable for growing paddy, with the main crops grown consisting of groundnut, sesame and pigeon pea. Maize is grown by a small number of households as livestock feed. Paddy and tomato

are also grown as subsistence crops. The major constraints in farm production are: irregular rainfall, labor shortage, weeds, insects and low crop yield. Due to unfavorable weather conditions for crop production in the study area and subsequent insecure farm income, migration has become a livelihood survival strategy for farm households. The main reasons for out migration are seeking better job opportunities at the place of destination and having few job opportunities or low wage at the place of origin. Thus, for the villagers who want to search for opportunities for a more secure income to support their families, international migration flow has been popular. It is further encouraged by job agencies in the study area who provides services and send laborers to nearby countries, mainly Malaysia.

A major finding from the study area is that the two study villages have different migration types due to their distance from Kyauk Pa Daung Township. Inn Taw village is far from Kyauk Pa Daung Township, and international migration is common, with a majority of migrants going to Malaysia. Thus, migration in Inn Taw village is temporary, with migrants returning only after several years. A majority of migrants had not yet returned since leaving three or four years ago. In Ywar Tan Shay village, which is closer to Kyauk Pa Daung Township, migrants mostly work in Kyauk Pa Daung Township. Thus, seasonal migration is common in Ywar Tan Shay village where migrants come back to their home village for peak farming periods. A majority of male migrants from Ywar Tan Shay are working as a driver which is a temporary type of occupation in Myanmar, and provides flexibility to temporarily leave the work as they need.

Although migration appears to be beneficial for economic empowerment of households over the long term, the community that remains encounter labor shortages. When a majority of farmers or farm labor migrates to other places in search of other jobs, it creates a drain on

human resources available in agriculture. In the study area, migration started to take place from around 2003, however, the rate of migration accelerated from 2010 for both international and internal migration. Farm laborers have been migrating abroad or to other areas of Myanmar since 5 years ago. The research shows those who migrated were typically sons aged between 21-30 years. A majority of them had previously worked in farm production before migration meaning that there tends to be a lack of young male farmers/farm laborers in the study area. It is shown that migrants were students and farmers before migrating in search of better job opportunities at their place of destination. Thus, the shortage of farm labor has become a serious issue in the study villages, especially at labor intensive periods such as planting, weeding and harvesting periods. Farm labor shortage caused by male out migration is a constraint encountered both by migrant and non migrant households.

The main strategies to cope with labor shortages are either utilizing more hired labor or utilizing more family labor. However, as migration becomes more common, it becomes difficult to supplement migrated family labor with sufficient hired labor. Hired laborers who are utilized for farm work in the study area currently are mostly from other villages; demand higher wages and have limited availability during peak periods. Thus, family laborers; both young and old, have to be utilized more at labor intensive times in both migrant and non migrant households.

Temporary and seasonal migration patterns evident in the two villages, have different effects on farm labor utilization of hired and family labor in migrant households. In Inn Taw village, after a household member has migrated, more family laborers, male and female, have to be used. With high rates of international migration of young men, there is a greater burden on remaining family members. In Ywar Tan Shay village, more female

family laborers are engaged in crop production in response to the migration of a family member. Due to the mostly seasonal migration in Ywar Tan Shay, migrants return at regular intervals to help in agriculture. Thus there are fewer requirements for remaining male family members to increase their farm work. In migrant households, household activities for both domestic and farm work are affected due to migration. Household activities that migrated family members used to take care of, now rest on the shoulders of the left behind family members, including children. In Inn Taw village, domestic work activities are not shown as a higher burden for children, however if we compare migrant and non-migrant households, children in migrant households work more on-farm than children in non migrant households. In Ywar Tan Shay village where there is seasonal migration and regular return of migrants, children are not found to have a higher burden of farm work. Thus, the migration interval (long term or seasonal) plays a vital role in the burden for children from left behind households in the village, with longer absences resulting in a greater burden.

Further, female children, especially elder girls, are found to be carrying the burden of farm labor more than boys. The increased reliance on female family laborers after the migration of a household member includes girls. A majority of children who are engaging agricultural work are girls. The results show that children start to help in farm work from the age of around 10 and most are girls aged between 10 and 18. In addition, based on gender perspectives and expected social roles, birth order and gender determine different roles for girls and boys in allocating the additional tasks of work. After migration of family members, girls are expected to help in planting and harvesting, while boys are asked to help in selling agricultural outputs and take care of cows. Among remaining children, the findings show that eldest children have more responsibilities and burden of work.

Conclusions and Recommendations

Based on traditional concepts in rural areas of Myanmar, research highlights that the use of child labor in agriculture is seen as normal. Agricultural work is regarded as contributing to family business and children can be used as a source of labor. Various stakeholders including NGO and the Government can raise parental awareness relating to child labor to enhance the well-being of children.

- There is limited research in the central dry zone regarding the impact on child labor, particularly relating to rural migration and increased agricultural labor tasks for children.
- In order to reduce child labor, in collaboration with Government, NGO organizations in Myanmar could help raise awareness with parents, employers and the community regarding: the working standards for children; enforcement of minimum working age; minimum standards for engagement of children in labor (ensuring continuity of education, children being protected from job related hazards and dangers, job responsibilities being those that children will receive skills and learning from).
- The study found that child labor is linked to types of migration. The extent to which children experience a greater burden of agricultural work after a family member migrates depends on the type of migration and migration interval of migrants. This study can be used as the basis for the further studies to explore how different types of migration could have different social impacts on children left behind including for their well-being.
- The study was conducted at the household level, analyzing the effect of rural out migration on children remaining in the family home. It focused on additional domestic and agricultural work activities which children

have to take on due to the absence of household members. Further studies can go beyond this to understand the impact of migration on remaining children in other non-agricultural economic work activities including industrial work, selling food or products and services in the areas where the demand for child labor is high. In addition, both micro and macro level studies are required to have a better image of the impact of rural out migration and the relationships between migration flows; duration of migration; and work burden for children and impacts and effects at household, community and national level.

ACIAR

Research that works for developing countries and Australia

aciar.gov.au

Australian Aid

Australian Government

Australian Centre for
International Agricultural Research

Changing Dynamics in Rural Myanmar: Non-farm Development, Agricultural Labor Shortages and Farm Mechanization⁵

Aye Sandar Phyo, Clemens Grünbühel, Liana Williams, Soe Soe Htway,

Eaindra Theint Theint Thu

Natural Resources Management

School of Environment, Resources and Development

Asian Institute of Technology

Summary:

In Myanmar, as landless labourers move out of agriculture in favour of non-farm work, farmers are facing high labour costs and significant shortages in labour availability. Although mechanisation of farm production can be a key strategy to substitute labour, high cost, poor infrastructure and lack of training in Myanmar remain significant constraints to increasing the use of machines.

Introduction

Myanmar is essentially an agrarian economy and around 75% of total population reside in rural areas and are principally engaged in agriculture and allied activities (RDES, 2012). Landlessness is a significant phenomenon in Myanmar rural areas. The national statistical data estimates 24-55% of the rural population is landless (MSU/MDRI, 2013). Many are employed as agricultural labourers. After decades of isolation, Myanmar's current political context is largely shaped by ongoing social, political and economic reforms (Henley, 2014). Consequently, the emergence of new industries and urbanisation create opportunities for rural households outside agriculture sector. On the other hand, agricultural development schemes are encouraging more intensified agricultural production and mechanization in

^{5 5} Translator:

crop production in order to meet targeted agricultural production (Vokes and Goletti, 2013).

Myanmar is faced with a situation where opportunities for rural communities in non-farm sector are increasing and farm modernization through mechanization is also being encouraged. This indicates a need to understand farm labour withdrawal from the farm sector and replacement of human labour by farm machines for crop production. The paper will examine the rural dynamics in the process of mechanization, labour shortage, and non-farm development in rural Myanmar based on both quantitative and qualitative data from household survey and focus group discussions in the Ayeyarwaddy Delta (AD) and Central Dry Zone (CDZ) regions of Myanmar. The research findings will contribute to assist in targeting interventions toward increasing the effectiveness of farm mechanization to increase agricultural production.

Key findings

How landless labor shortage is happening?

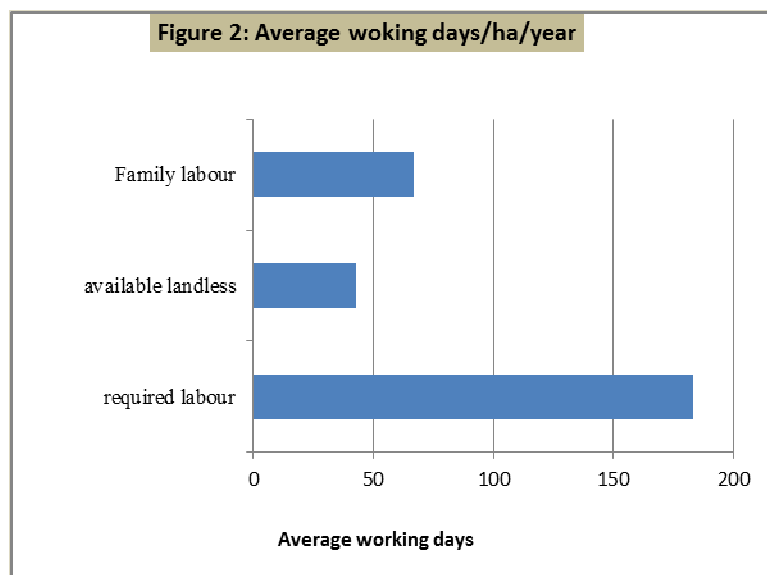
Farm labour shortage is occurring due to landless labour movement from farm to non-farm activities and migration. This creates problems within agricultural production that may lead to a de-intensification of production.

The survey showed that:

- Only 16 % of landless households get their income from the crop labour only, the majority of landless households are engaged in both farm and non-farm activities (56 %) (Fig 1).
- 11.3 % of working aged landless had migrated during the time of the survey (wet season).
- Cropping intensity of the study area is 142.6% and cultivated area under various crops is 4920.2 hectare.

- Total landless labour of working age (15-64 years) is 1783 in the study area.
- Available landless labour for crop production is 0.4 person per hectare.
- Average working days for a landless person in agriculture are 117.7 days per year.
- The average working days spent by landless people in agriculture are 42.7 days per hectare per year in the study area. Win (2016) reported average labour working days required for one hectare is 183 days per year. Thu (2015) reported average family labour working days per hectare are 66.42 days a year. These data suggests that the significant labour shortage in the study area (Fig 2).

Mechanization and crop production

The results showed that:

- The use of machinery for crop cultivation has been increasing over the past 10 years.
- The most common type of farm machines used in study area is hand tractors/power tillers, and water pumps. Government and non-government projects have supported the initial introduction of machines.
- Farmers started using machinery to access irrigation water and to increase crop intensity by doing double or triple crop production per year.
- The survey showed that 63 motor ploughs, 218 hand tractors, 6 rice harvesters and 84 rice threshers are available for the study area.
- Land preparation, threshing, water pumping, and milling are starting to be mechanized but seeding, planting, weeding, fertilizing, cleaning, transportation, and drying are still mostly performed by human labour.
- According to studies for comparative efficiency of machine, human and animal power by Adamade and Jackson (2014) and JAICAF (2014), the available numbers and types of machines in study area can save the 0.56 working days per hectare. It showed that only 0.8% of required working days can be saved by machines in the study area.

Which farmers are mechanizing?

Farmers in AD possess relatively more machines than farmers in CDZ. The likelihood of owning machines varies.

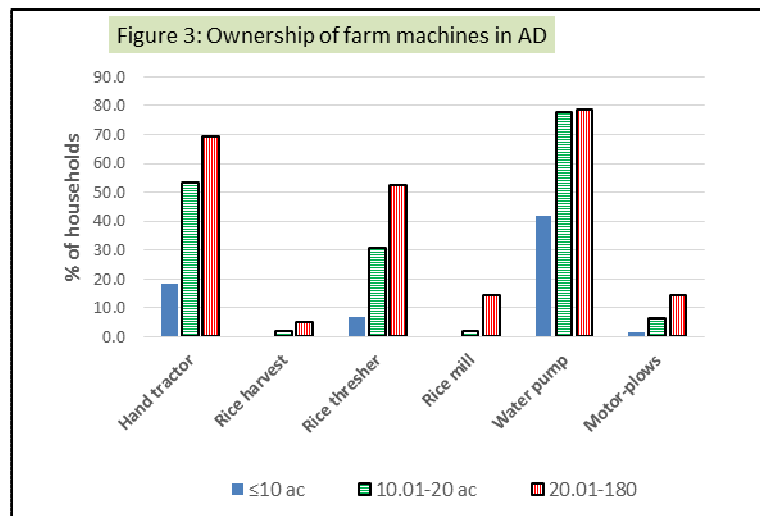
Landholding size for AD:

- Large farmers (>20 acres) in AD owned more machines than farmers who had medium and small land (Fig 3). Large farmers need to use hand

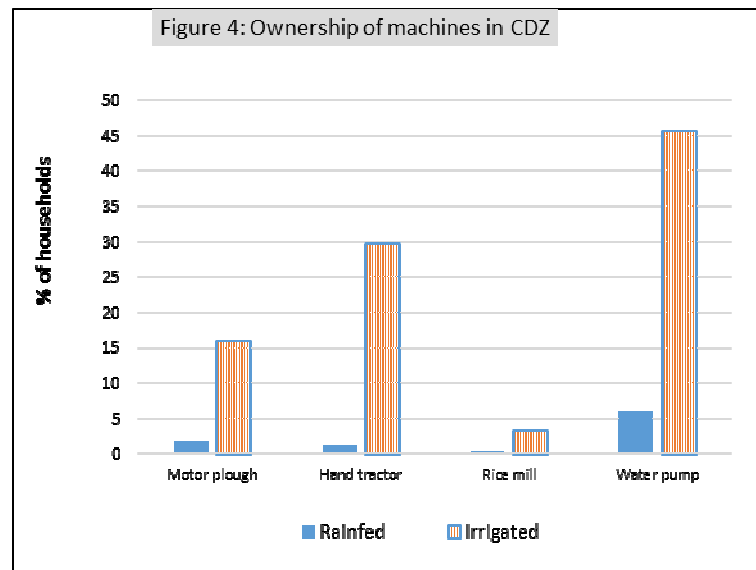
tractors more than small and medium scaled farmers to finish their farming activities (eg. land preparation) in time.

- There is more benefit/incentive to invest in buying machines and large scale farmers are the one who could afford these kinds of initial investment as they can access loans from both government and private sector.

Access to irrigation in CDZ:

- Farmers who are able to access irrigation own more machines than farmers who have only rainfed production.
- Irrigation enables double or triple cropping. For these farmers, short intervals between cultivation cycles are critical; therefore, they need to rely on machinery for ploughing and harrowing than single-crop rainfed farmers.

Constraints to mechanization

Farmers are facing constraints in mechanize farm production.

- High initial cost: Essentially, farmers need a certain amount of capital for seeds, fertilizers, pesticides, and farm labour. If they used the machines for farming, they need to pay additional money for fuel, spare parts, and maintenance cost.
- Lack of farmer training in machine use: Many agriculture machine users (mainly farmers) do not know how to operate a machine and they try to operate by following another user's example.
- Lack of maintenance capacity: Most of farmers do not know how to maintain the machines including replacement of spare parts and also less accessible to skilled mechanic.
- Difficulties in transporting machines to farmer fields: Some farmers prefer draught animals because their farms are situated far from villages and it is difficult to carry the machine to their farm.

Implications

Although farmer and landless are traditionally linked as employers and farm labour, the linkages are weakening because of increased labour demand for specific growing period (transplanting, weeding and harvesting time) and increase in more comfortable non- farm jobs such as trade, services and, home business. Despite government and non-government projects to assist farmers by introducing agricultural machinery to modernize and increase production, the burden of the labour shortages is getting worse as the availability of modern agricultural machinery remains limited.

- Labor shortages in agriculture are likely to increase in the future and consequently, increase demand for farm machinery.
- Current farm mechanization is very low and is used as substitute for animal power, not human power. To adequately address labour shortages, consideration should be given to supporting introduction of machines for transplanting, weeding and harvesting operations.
- To address constraints to mechanization, attention should be given to farmers' capacity development and rural infrastructure development (irrigation, farm road, electricity). Furthermore, it is needed to encourage private/public sector for rent and share programs of machines to increase better utilization of machines.
- It may not be realistic to mechanize all aspects of farm production in the short-medium term. Supporting farmers to use less labor intensive crop production techniques may be required. Attention could be given to how to maximize yields within a less intensive system.
- Opportunities for landless laborers in the rural area (eg. labor in small scaled agri-industries) should be created to build assets and find alternative incomes while farm mechanization increases.

Effectiveness of Private Sector in Agricultural Extension among the Mung Bean Growers of Pwintbyu Township in Magway Region, Myanmar⁶

Thet Ko Ko Latt

Natural Resources Management

School of Environment, Resources and Development

Asian Institute of Technology

1. Introduction

Mung bean is an important crop in the Central Dry Zone of Myanmar. Currently government extension services are weak and agro-chemical companies are thought to play a stronger role in providing farmers with extension services as part of promoting their products.

This research analyzed the agricultural extension activities provided by agrochemical companies among mung bean growers in Pwintbyu Township of Magway Region of Myanmar. The research compared the extent to which small (>2ha), medium (2-4 ha) and large (>4 ha) farmers accessed extension activities disseminated by agrochemical companies.

2. Objectives and methods

1. To study the types of agricultural extension methods and approaches provided by the private sector
2. To assess the effectiveness of private sector in providing extension services to Mung Bean growers.

The research was focused on quantitative analysis with the support of qualitative analysis. The following data collection methods were used:

- Questionnaire: The questionnaire targeted mung bean growers. There was a total sample of 120 growers, including 9 female growers.

^{6 6} Translator:

- Focus group discussion: To gather qualitative insights and help interpret the questionnaire results, focus group discussion was held with 10 growers, including 2 female growers.
- Key informant interview: Interviews were conducted with growers and managers of agrochemical companies to get more detailed insights into their perspectives.
- Secondary data was collected from local level administrative office, Department of Agriculture, Department of Agricultural Land Management And Statistics, agrochemical company's records, and village officers.

3. Types of agricultural extension activities and access of mung bean growers to different extension methods

There are three main methods used as part of agricultural extension activities. These are: (1) Individual contact methods such as field visit, office visit and telephone, (2) Group contact methods like farmer group meetings held according to crops season, and (3) Mass contact methods such as radio, TV and leaflets. The two most common methods of the agrochemical companies in the study area are to target farmers through field visits to discuss problems and give related advice; and conduct training of farmers through group discussion and field days. The farmer survey revealed the following access of farmers to the different contact methods.

For the Individual method:

- Almost the entire sample got extension service through office visits.
- More than half of the sample participated in a farm visit.
- Very few farmers communicated with extension agents by telephone.
- Large farmers participated in individually based extension methods more than small and medium farmers.

For the group contact method:

- More than two-third of the sample participated in group-based extension activities
- Large farmers were more likely to participate in group meetings than small and medium farmers.

For mass contact methods:

- About half of the sample received the information about products from the radio.
- Nearly half of the farmers received product information by TV.
- Two-thirds of the farmers received the information through leaflets.
- Small farmers accessed information from agrochemical companies via mass contact methods more than medium and large farmers.
- Leaflets were the most common contact method in the mass contact group.

4. The effectiveness of the private sector in providing extension services to mung bean growers

a. Changes in practices and average mung bean yield per hectare

Following the provision of information and inputs from the agrochemical companies, farmer behavior changed in the following ways:

- Farmers appreciably increased the amount of pesticide applied (more than double time amount, 543 cc/Ha to 1266 cc/Ha). They reported if do not apply pesticide in their field, they cannot harvest their crop because of pest damage.
- The amount of compound fertilizer applied increased, as did the foliar fertilizer. They reported there is a high nutrient requirement for the crop. If they did not apply fertilizer and foliar fertilizer in their field, the growth rate of crop is visibility stable which leads to low yield.
- Since applying inputs as recommended by the agro-chemical companies, the yield of mung bean has increased (from 599 kg/Ha to 1045 kg/Ha).

b. Average costs of inputs used and average income from mung bean

The average cost of inputs (chemical pesticide, compound fertilizer and foliar fertilizer) for mung bean production was analyzed, comparing small, medium, and large farmers.

- Large farmers have higher costs for pesticide than small and medium farmers as large farmers want to prevent entirely from damaging of pest to sure increasing crop yield and they can spend large amount of money for using pesticide. .
- Small and medium fertilizer have higher costs for compound fertilizer than the large farmers because large farmers more relied on cow dung which was more effective for soil fertility status in the long term than chemical fertilizer
- Large farmers have higher costs for foliar fertilizer compared to small and medium farmers.
- Overall, there are higher costs of input use per household in large farmers with 62816 kyats per hectare than the small and medium farmers.

The average sale price per household per hectare of mung bean production was compared across the groups.

- Small farmers sold their harvest to merchants at 1000 kyats per kg. They mostly sold their crop at the time of harvest with a lower price because they cannot store the crop to sell later.
- Medium and large farmers sold the harvest to merchants at 1061 kyats per kg. Medium and large did not sell at harvest time, but would store the crop until the prices increased later.

The result of the study shows that there are significant differences between total incomes per hectare and chemical input cost per hectare between small, medium and large farmers. Among them, large farmers benefit more from mung bean production than small and medium farmers. Farmers were able to

profit from mung bean cultivation due to extension services provided by agrochemical companies.

5. Conclusion and policy recommendation

In general, there were three main contact methods, including: individual, such as field visit, office visit and telephone; group, such as group meetings; and mass contact, such as radio, TV and leaflets. The dominant extension approach used by agrochemical companies in the study area is training and field visits. The most common methods accessed by farmers were office visit, group meeting activities and leaflets. Farmers preferred to have the one-on-one access to company extension agents to discuss their problems and solutions in their fields. Current activity by the agrochemical companies is not sufficient to provide this kind of tailored information to all farmers, and tends to favor the large farmers.

Findings show that using mass media such as radio and TV to promote agricultural information is still weak, even though most people in rural areas have access to these. There could be more effective promotion of techniques and technology via mass media.

Farmers increased their use of pesticides and fertilizers after receiving information and products from agrochemical companies. Although this has increased costs, farmers were able to increase the yield of mung bean and therefore increase income overall. However there are highly significant differences between total incomes per hectare and chemical input cost per hectare for small, medium and large farmers. Provision of extension services by agrochemical companies is effective for mung bean growers, however for small farmers to benefit as much as other farmers, they would need additional capacity to store their harvest and sell at higher prices.

မာတိကာ

၁။ မြန်မာနိုင်ငံလယ်သမားများ၏ နည်းပညာလက်ခံကျင့်သုံးခြင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လယ်သမားများအညွှန်းပြုသောအစုအဖွဲ့များ52

၂။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားများ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်းကို လေ့လာခြင်း- မြန်မာနိုင်ငံ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်ရှိ သီးနှံအကျိုးအမြတ်ရရှိမှုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်းအနေအထားအပေါ်လွှမ်းမိုးမှုများ57

၃။ _____အပူပိုင်းဒေသ၊ မြင်းခြံမြို့နယ်ရှိကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ အစားအစာဖူလုံမှု အခြေအနေ နှင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာများကို လေ့လာခြင်း63

၄။ _____ရေရှည်တည်တံ့သော အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်း၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု- မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆီသို့ ဦးတည်သော လူမှုစီးပွားရေးနှင့်လူမှုအရင်းအနှီး တိုးတက်ရေးအတွက် အရေးပါသောအချက်များ70

၅။ _____မြန်မာနိုင်ငံ၊ မအူပင်မြို့နယ်၌ လယ်သမားများ၏ လုပ်ငန်းများမှာ လေ့လာရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို အကဲဖြတ်လေ့လာခြင်း77

၆။ _____မြန်မာနိုင်ငံ၌ PACT အသေးစားချေးငွေစီမံကိန်းအကျိုးသက်ရောက်အရ ကျောက်ပန်းတောင်း မြို့နယ်ရှိ ကျေးလက်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းကို လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်း88

၇။ _____ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းအပေါ် လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများ၏ တုံ့ပြန်ချက်များနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ - မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း၌ လေ့လာချက်92

၈။ မြန်မာနိုင်ငံ အပူပိုင်းဒေသ၏ ကျေးလက်ဒေသများရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်များ၏
 ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ကလေးလုပ်သားများ-
 ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်တွင် လေ့လာချက်တစ်ရပ်
 102

၉။ မြန်မာ့ကျေးလက်မှာ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုများ -စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော
 ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးမှု၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားရှားပါးခြင်းများနှင့် စက်မှုလယ်ယာလုပ်ငန်း
 114

၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံမကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်ရှိ
 မတ်ပဲစိုက်တောင်သူများအတွင်း စိုက်ပျိုးပညာပေးလုပ်ငန်း၌ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ၏
 ထိရောက်အကျိုးရှိမှု 125

မြန်မာနိုင်ငံလယ်သမားများ၏
နည်းပညာလက်ခံကျင့်သုံးခြင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍
လယ်သမားများအညွှန်းပြုသောအစုအဖွဲ့များ
ငြိမ်းငြိမ်းထွေး၊ တင်မေယုအောင်၊ စိုးပိုင်ဦးနှင့် မြဒါလီသန့်
ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

နိဒါန်း

အိမ်ထောင်စုများသည် စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းဝယ်ခြင်း လုပ်ငန်းနှစ်ခုစလုံးနှင့် ဆက်စပ်ကိုယ်စားပြုလျက်ရှိပြီး၊ လယ်ယာမဟုတ်သော လုပ်ငန်းနှင့် လယ်ယာပြင်ပလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုများအပါအဝင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းဗျူဟာအမျိုးမျိုးကို လက်ခံကျင့်သုံးလေ့ရှိကြသည်။ အိမ်ထောင်စု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းဗျူဟာများကို နားလည်ခြင်းသည် အသစ်ပေါ်ထွန်းလာသောနည်းပညာများနှင့် စီမံဆောင်ရွက်မှုနည်းစနစ်များကို အကျိုးရှိ စွာ ရည်ရွယ်ချက်ထား၍ လက်ခံကျင့်သုံးခြင်းအတွက် အရေးပါသည်။ ဤနေရာတွင် ပေါ်ပေါက်လာသောသုတေသနမေးခွန်းများမှာ " ပြောင်းလဲမှုအတွက် ပြင်ပဆိုင်ရာနှင့် အတွင်းပိုင်းဆိုင်ရာ တွန်းအားများကို တုံ့ပြန်ရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း လယ်သမားများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် မည်သည့် အချက်များက လွှမ်းမိုးနေသနည်း၊ ပညာပေးလုပ်ငန်းများကို တန်းဖိုးထားခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းနှင့် အသုံးပြုခွင့်များကို မည်သို့အားဖြင့် လယ်သမားများရရှိသနည်းနှင့် အချိန်ကာလအားလျော်စွာ အဘယ်ကြောင့်၊ မည်သည့်နည်းဖြင့် ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်သနည်း" တို့ဖြစ်ကြသည်။

သုတေသနရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျေးလက်ပြောင်းလဲမှုများအပေါ် ပြင်ပနှင့် အတွင်းပိုင်းဆိုင်ရာ တွန်းအားများ၏သက်ရောက်မှုကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် ဖြစ်သည်။ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ မိုးလေဝသပြောင်းလဲမှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင် သည့်ပုံစံများ၊ အိမ်ထောင်စု အဆင့်မှာ လယ်သမား/ ရေလုပ်သားများ၏ဆုံးဖြတ် ချက်ပြုပုံများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအပေါ် မူဝါဒများနှင့် ကြီးမားသော အလားအလာ များ ပါ ဝင်သည်။

အသေးစိတ်ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၁။ ကုန်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ စီမံကိန်းနှင့် အခြားသော စီမံကိန်းများ၏ လွှမ်းမိုးမှုကို တုန့်ပြန်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာ၌ တွန်းအားများကို ဖော်ထုတ်ရန်
- ၂။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း ၏အပေါ်ဖက်မှ အောက်ဖက်သို့ သက်ရောက်မှုများကို ဖော်ထုတ်ရန်
- ၃။ သုတေသန/နည်းပညာလုပ်ငန်းနှင့် နည်းပညာအသစ်များ၏ တန်ဖိုး၊ အသုံးဝင်မှုနှင့်ဆွဲဆောင်နိုင်မှုများကို ခန့်မှန်းအကဲဖြတ်ချက်တစ်ခုအ ဖြစ်မီငြိမ်း ကိုးကားသော လယ်သမားအုပ်စုများကို အသုံးပြု ရန်
- ၄။ အနာဂတ်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ညွှန်ကြားနိုင်ရန် မှီငြမ်းကိုး ကားသော လယ်သမားအုပ်စုများကို အသုံးပြုရန်

ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနည်းများနှင့်ရလဒ်များ

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သုတေသနဗဟိုဌာနစီမံကိန်း၏ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို တုံ့ပြန်ရာတွင် လယ်သမား၏ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် တွန်းအားပေးသည့်အချက်များ ဖော်ထုတ်ရန်၊ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာသုတေသနဗဟိုဌာန၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ပညာပေးရေးစီမံကိန်း

သည် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့် ပဲမျိုးစုံစီမံကိန်းများဖြင့် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ စားမြို့ပြန်တတ်သည့် တိရစ္ဆာန်ငယ်များ၊ ကြက်၊ ကျွဲ/နွားနှင့် တိရစ္ဆာန်အစားအစာ စသော လုပ်ငန်းလေးမျိုးကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ပဲမျိုးစုံစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုမှာ မျိုးစေ့ချက်ရိယာအသုံးပြု စေခြင်းဖြစ်သည်။ သုတေသနဆောင်ရွက်သောဒေသတွင် နေထိုင်သော တောင်သူများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု နည်းဗျူဟာများကိုနားလည်ရန် နမူနာကောက်ယူခဲ့သည့် လယ်သမားများ၏ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက် အလက်များနှင့် အလုပ်အကိုင်ခြင်းရာများကို ပထမအဆင့်အဖြစ် ကွင်းဆင်း၍စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည်။ အရည်အချင်းပြ ကိန်းဂဏန်းများကို ခြေခြေမြစ်မြစ် မေးမြန်းခြင်းနည်းလမ်းကို အသုံးပြုကောက်ယူခဲ့သည်။ သုတေသနတွင် အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်များနှင့် ရလဒ်များကို ခြေရာခံရန် ဒေါင်လိုက်လေ့လာမှုပါဝင်သကဲ့သို့ မိတ္တီလာရှိ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးစီမံကိန်းနှင့် တပ်ကုန်း၊ ညောင်ဦးမြို့နယ်များရှိ ပဲမျိုးစုံစီမံကိန်းများတွင် ပါဝင်သော လယ်သမားငယ်များ၏ လက်ခံကျင့်သုံးမှုနှင့် သဟဇာတဖြစ်မှု နည်းဗျူဟာများလည်း ပါဝင်သည်။ နမူနာ ဖြေကြားသူ စုစုပေါင်း (၄၉)ဦး (တပ်ကုန်းမှ ၁၇ ဦး၊ ညောင်ဦးမှ ၁၆ဦးနှင့် မိတ္တီလာမြို့နယ်မှ ၁၆ဦး) တို့ကို ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာလနှင့် ၂၀၁၆ ဧပြီလတွင် ကိန်းဂဏန်းများကို နှစ်ကြိမ်ခွဲ၍ကောက်ခဲ့သည်။ မြို့နယ်တစ်ခုချင်းရှိ အကျိုးဆောင်တောင်သူများထံမှ ပဲမျိုးစုံနှင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး စီမံကိန်းများ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်မှုအပေါ် လယ်သမားများ၏ ထင်မြင်ချက်များနှင့် ပတ်သက်သောနောက်ဆက်တွဲမေးခွန်းများဖြင့်ကိန်းဂဏန်းများ ကောက်ယူခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ် စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲချက်များနှင့် စီမံကိန်းကို အသုံးပြုနိုင်သည့် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာမေးခွန်းများပါဝင်ခဲ့သည်။

တွေ့ရှိချက်များနှင့် နိဂုံးချုပ်

ရွေးချယ်လေ့လာသည့် မြို့နယ်များရှိ ဖြေကြားသူများ၏ ပညာရေး အဆင့်မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းစာအဆင့်မှ အလယ်တန်းအဆင့်ထိ ဖြစ်ကြသည်။ အိမ်ထောင်စုအရွယ် အစားမှာ အလယ်အလတ်အုပ်စု (၅.၁- ၆.၅ ဦး) ဖြစ်သည်။ မှီခိုသူဦးရေ အချိုးအစားမှာ နှိုင်းယှဉ်ချက်အားဖြင့် အနည်းမှ အလယ်အလတ် ဖြစ်သော (၂၁.၂၁ - ၄၂.၆၂ %) ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများအနေဖြင့်လေ့လာလျှင် မိတ္ထီလာမြို့နယ်မှာ ရွှေ့ပြောင်း သွားလာသူများပြားသည်။ တပ်ကုန်းနှင့်ညောင်ဦး မြို့နယ်များတွင် အိမ်ထောင်ဦး စီးအတွက် အဓိကဝင်ငွေရရှိသောလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာမြို့နယ်အတွက်မူ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ တပ်ကုန်းမြို့ရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေရလမ်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း သက်သက် ဖြစ်သော် လည်း၊ ညောင်ဦးမြို့အတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ သည် အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ သို့သော် မိတ္ထီလာမြို့နေ အိမ်ထောင်စုများ၏ နှစ်စဉ်ဝင်ငွေရလမ်းမှာ သားသမီးများက ပေးပို့သောငွေ ဖြစ်သည်။ မြို့နယ်အားလုံးတွင် အသုံးစရိတ် အချိုးအစားမှာ ဆင်တူကြသည်။ ဤဒေသများရှိ လယ်သမားများသည် စိုက်ပျိုးရန် ရေမရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် လုပ်သား ရှားပါးခြင်းတို့ကြောင့် မိမိတို့ပိုင် လယ်မြေများ ကို စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ တပ်ကုန်းနှင့်ညောင်ဦးမြို့နယ်တို့တွင် ဖြေကြားသူ အများစုက စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် ရေးလုပ်ငန်းအတွက် ကျွဲနွားများကို မွေးမြူကြသော်လည်း မိတ္ထီလာတွင် အိမ်ကြက် များနှင့် စားမြုံ့ပြန်တိရစ္ဆာန်ငယ်များကို မွေးမြူကြသည်။

လေ့လာသောဒေသများရှိ ဖြေကြားသူအများစုသည် မိုးကြိုကာလတွင် ခြောက်သွေ့မှုနှင့်ကြုံလေ့ရှိ၍ သီးနှံများပျက်စီးကြသည်။ မိုးကျသောအခါ ဒုတိယသီးနှံကို စိုက်ကြသော်လည်း၊ သီးနှံပုံစံလျာထားသတ်မှတ်ခြင်းမရှိကြပေ။ ဤဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဓါတုဆေး ကုမ္ပဏီများနှင့် လယ်သမားအချင်းချင်း ပညာဖလှယ်ယူခြင်းများသည် အဓိကပညာပေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည်။

မျိုးစေ့ချ/ စိုက်ကိရိယာအသုံးပြုခြင်းသည် လုပ်အား၊ မျိုးနှင့်အချိန်ကို ချွေတာနိုင်သည့်အပြင် ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှုအချို့ လုပ်ပေးခြင်းဖြင့် အသုံးတည့်ကြောင်း လယ်သမားများက တင်ပြကြသည်။ ထို့ပြင် တာယာဘီးသည် မောင်းနှင်ရာတွင် အဆင်မပြေကြောင်းနှင့် ဒရွတ်တိုက်ဆွဲဘီးက ပို၍အဆင်ပြေကြောင်း တင်ပြသည်။ လဲလှယ်တပ်ဆင်ရန် အပိုပစ္စည်းရရှိရန် ခက်ခဲခြင်းနှင့် လယ်ကွက်တစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ကူးပြောင်းရွှေ့ရန်မလွယ်ကူခြင်း (လယ်ကြားလမ်းမရှိခြင်းနှင့် လယ်ယာအရွယ် အစားငယ်ခြင်း) တို့သည် မျိုးစေ့စိုက်ကိရိယာ သုံးရာတွင် အဓိကပြဿနာများ ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆကြသည်။

ဒဟက်ပန်းစီမံကိန်းတွင် လယ်သမားများပါဝင်ကြရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်ရန် လယ်သမားများ စိတ်ဝင်စားကြသော်လည်း၊ လယ်သမား အများစုက စီမံကိန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ရှင်းလင်းစွာ သဘောပေါက် နားလည်ခြင်း မရှိကြပေ။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းရှင်များက တိရစ္ဆာန်စာလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားကြသည်။ အကြောင်းမှာ ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် အစာရှားပါးတတ်၍ ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်စာအပင် စိုက်ပျိုးခြင်း၏အကျိုးကို သိမြင်လာခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားများ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်းကို လေ့လာခြင်း-
 မြန်မာနိုင်ငံ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်ရှိ သီးနှံအကျိုးအမြတ်ရရှိမှုနှင့်
 ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်းအနေအထားအပေါ်လွှမ်းမိုးမှုများ
 နန္ဒာအေးချမ်းနှင့်သီဂီမြင့်
 ရေးဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းအပူပိုင်းဇုန်ဒေသ၌ လုပ်သားများရွှေ့ပြောင်းသွား
 လာလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် တွေ့ရလေ့ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းတစ်ခု
 ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအပူပိုင်းဒေသခြောက်သွေ့ဇုန်ရှိ ကျေးလက်ဒေသများတွင်
 လယ်သမားငယ်များ သည် ဆိုးဝါးသောပတ်ဝန်းကျင်ရာသီဥတု အခက်အခဲကြား၌
 လုပ်ကိုင်နေကြရသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲချက်အရ မျှော်လင့်ရန်ခက်ခဲသော
 စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်နေသည့်အတွက် အထူးသဖြင့် လူငယ်များသည် အခြား
 ဝင်ငွေရလမ်းများကို ရှာဖွေရန်အပြင်သို့ ထွက်ခွာကြသည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့်
 စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် လယ်ယာလုပ်သားလျော့ကျမှုကို ဖြစ်စေခဲ့သည်။ အိမ်
 ထောင်စုဝင်များအပြင်သို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်သည့်အတွက် လုပ်အားဆုံးရှုံးခြင်း
 ၏သက်ရောက်မှုက လုပ်သားရရှိနိုင်မှုကို လျော့နည်းသွားစေသည်။ တက်ကြွသော
 လူငယ်လူရွယ်များအပြင်သို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်သည့် အခြေအနေကြောင့်
 ကျန်ရစ်သော အမျိုးသမီးများမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရန်နှင့်
 အသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်ကလေးများကို ထောက်ပံ့ကူညီရန် တာဝန်ပိုမိုရှိလာ
 သည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်
 လုပ်အားအများဆုံး လိုအပ်သော အလုပ်များသည့်ကာလတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်း

များ၌ ပိုမိုပါဝင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတွင် လုပ်သားရှားပါးခြင်း၊ လုပ်အားခ ကြီးမြင့်ခြင်း၊ အချိန်မီလုပ်သား မရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုမရှိသော အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးလုပ်သားများ အခြေအနေတို့က ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည်ကို နိမ့်ကျစေခဲ့သည်။ ထိုအခြေအနေများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်မှုအပေါ် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင် ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားအသုံးပြုမှုပြောင်းလဲခြင်း နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ဝင်ငွေများ၏ သက်ရောက်မှုတို့ကို လေ့လာရှာ ဖွေရန် လိုအပ်လာသည်။

အသေးစိတ်ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၁။ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်ရှိ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများနှင့်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ သည့်ပုံစံအနေအထားကို ဖော်ပြရန်
- ၂။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူမရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေအမျိုးအစားများကို လေ့လာရန်။
- ၃။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်မှုအကျိုးဆက်အဖြစ် သီးနှံစိုက်ပျိုးပုံစံ အမျိုးမျိုးတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သား အသုံးချပုံပြောင်းလဲလာခြင်း များကို စိစစ်ရန်
- ၄။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်မှုရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့်မရှိသောအိမ်ထောင်စုများ၌ နှမ်းနှင့်ပဲစင်းငုံသီးညှပ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၏ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အပေါ်သက်ရောက်သော အချက်အလက်များကို စိစစ်ရန်
- ၅။ ပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်သော လယ်ယာအိမ်ထောင်စုတို့၏ အခြေအနေကို အထောက်အပံ့ပြုနေသော အချက်များကို ဆုံးဖြတ်ဖော်ထုတ်ပေးရန်

၂။ ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းနှင့်ရလဒ်များ

အခြေခံကိန်းဂဏန်းများကို ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်ရှိ အင်းတော်နှင့် ရွာတန်းရှည် နမူနာရွာနှစ်ရွာမှာ ကောက်ယူခဲ့သည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်းနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်နမူနာ ကောက်ယူခြင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအတွင်း ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၅၉) စုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စု (၅၈) စုတို့မှ ကိန်းဂဏန်းများ ကောက်ယူခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်ဦးစီးများနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားရေး နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာလက္ခဏာရပ်များ၊ အပြင်သို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ရသည့် အကြောင်း အရင်းများ၊ ငွေလွှဲပို့ခြင်းကြောင့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတွင် အထောက်အပံ့ဖြစ်မှုများနှင့် ဝင်ငွေအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖော်ပြရန် သရုပ်ဖော်စာရင်းအင်းနည်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ နှမ်းနှင့်ပဲစင်းငုံသီးနှံထုတ်လုပ်မှု အကျိုးအမြတ်ကို အကဲဖြတ်ရန် "စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဘတ်ဂျက်" တွက်ချက်နည်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ လယ်ယာအဆင့်မှာ နှမ်းနှင့်ပဲစင်းငုံ သီးနှံအကျိုးအမြတ်အပေါ် သက်ရောက်သော အချက်အလက်များကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် "Linear Regression" တွက်ချက်နည်းကို သုံးခဲ့သည်။ ဤသုတေသနတွင် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်အတွင်း၌ အပြင်သို့ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ အပေါ် လွှမ်းမိုးသော သို့မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုနေသောအချက်များကို "Logit regression model" နည်းကို အသုံးပြု၍ လက်တွေ့ကျကျစိစစ်သုံးသပ်ထားပါသည်။

တွေ့ရှိချက်များ၊ နိဂုံးချုပ်နှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာအကြံပြုချက်များ

သုတေသနတွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ သုတေသနဆောင်ရွက်သော ဒေသ၌ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများအတွက် အရေးကြီးသောအချက် များကို မီးမောင်းထိုးပြနိုင်ရန် နိဂုံးချုပ်နှင့်မူဝါဒဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များကို ထုတ်နုတ် ဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်သည့် အခြေအနေအရ လယ်ယာ အိမ်ထောင်စုများ၌ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းသည် အိမ်ထောင်စုဝင် လူငယ်များ ထွက်ခွာခြင်း၊ ပညာအဆင့်အတန်းမြင့်မားခြင်းနှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် ရှာဖွေနေသူများနှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆက်စပ် လျက်ရှိသည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်သည့် အခြေအနေသည် အိမ်ထောင်စု ဝင်အမျိုးသားတို့၏ ပညာရေးအဆင့်အပေါ်မူတည်နေသည့်အတွက် ကျန်ရှိသော အမျိုးသမီးများနှင့် အသက်အရွယ်ကြီးသောအိမ်ထောင်စုဝင်များသည် ပညာရေး နိမ့်ပါးကြ၍ လယ်ယာလုပ်ငန်း တွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။

အမျိုးသားများ ပြင်ပသို့ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ခြင်းသည် အမျိုးသား လုပ်သားငှားရမ်းရရှိနိုင်သည့် အခြေအနေကို လျော့ကျစေသည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွား လာလုပ်ကိုင်သည့် လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများသည် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတွင် အမျိုးသားလုပ်သားများကို ပိုမိုငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျား/မခွဲခြားမှုအခြေ အနေအရ အမျိုးသမီးငှားရမ်း လုပ်သားများသည် နှမ်းနှင့်ပဲစင်းငုံသီးညှပ် စိုက်ပျိုးရေးတွင် မိသားစုလုပ်သားအဖြစ်နှင့် ငှားရမ်းလုပ်သားအဖြစ် နှစ်မျိုးစလုံး မှာအမျိုးသားများထက် ပိုမိုလုပ်ကိုင်လာကြသည်။ အကြောင်းမှာ အမျိုးသမီး လုပ်သားများသည် မျိုးစေ့ချခြင်း၊ ပေါင်းသင်ခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ချွေလှေ့ခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် အများဆုံးလုပ်ကိုင်ကြ၍ အမျိုးသား-မိသားစုလုပ်သား

အများစုက ဓါတ်မြေဩဇာနှင့်ပိုးသတ်ဆေးပက်ဖြန်းခြင်း၊ ပျိုးခင်း/ စိုက်ခင်း ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် မြေပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်သူအမျိုးသားများက လုပ်အားခမြင့်မားသော လယ်ယာမြေပြင်ပလုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ရန် ပိုမိုနှစ်သက်သည်နှင့်အမျှ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် လယ်ယာ လုပ်ငန်းများမှာ ပိုမိုအရေးပါလာနိုင်သည်။

များသောအားဖြင့် လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသော စိုက်ပျိုးရေးလူငယ် လုပ်သားများ သည် မြို့ပြဒေသ၌ စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍတွင်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မြို့ပြကဏ္ဍမှာ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍထက် ပို၍မြင့်မားသော ဝင်ငွေရနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း များရှိသည်။ အကြောင်းမှာ ရာသီဥတုဆိုးဝါးသော အခြေအနေအရ စိုက်ပျိုးရေးမှာ အခွင့်အလမ်း နည်းပါးလျက်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပညာအဆင့်မြင့်မားသော လူငယ်များသည် အခြားသော နေရာများ၌ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အခွင့်အလမ်းအတွက် ရှာဖွေလေ့ရှိကြသည်။ ထို့ပြင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းဗျူဟာ တရပ်ဖြစ် သည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောကဏ္ဍတွင်လည်း အိမ်ထောင်စုပြဿနာများ ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ရှာဖွေလေ့ရှိသည်။

သုတေသနလုပ်ကိုင်သည့်ဒေသတွင် ရာသီဥတုမမှန်ကန်ခြင်း ပိုမိုပြင်းထန် သည့်အတွက် ပူပြင်းခြောက်သွေ့ခြင်းပိုမိုဖြစ်ပေါ်၍ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံများပြောင်းလဲ လာခဲ့သည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကို အဓိကတွန်းပို့သောအချက်မှာ မိုးရွာသွန်း မှုမမှန်ခြင်း၊ ဆိုးဝါး သောရာသီဥတုနှင့်ပေါင်းပြဿနာများခြင်းကြောင့် သီးနှံထိ ခိုက်ခြင်းဖြင့် လယ်ယာဝင်ငွေ မလုံလောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

တွေ့ရလေ့ရှိသော ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ခြင်းမျိုးသည် ပြည်တွင်းကျေးလက် မှ မြို့ပြသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်၍ သုံးပုံတစ်ပုံသောရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်

ခြင်းသည် ပြည်ပ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားကော် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း မျိုးဖြစ်သည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားခြင်းကြောင့် မူလဒေသများတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်း၌ အထူးသဖြင့် အလုပ်များ သောရာသီဖြစ်သည့် ပေါင်းရှင်းခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းခြင်း ကာလများတွင် လုပ်သားရှားပါးမှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း၌ လုပ်သားရှားပါးမှုသည် အထူးသဖြင့် အလုပ်များသောရာသီတွင် လုပ်အားခကြီးမြင့်ခြင်းနှင့် သီးနှံအထွက်များ လျော့နည်းခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေ ခဲ့သည်။ လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများသည် ၎င်းတို့၏ လယ်ယာမိသားစုလုပ်သားကို အစားထိုး ဖြည့်စွက်ရန်နှင့် လုပ်သားငှားရမ်းရသည့် ပြဿနာကိုဖြေရှင်းရန် လယ်ယာလုပ်သားများကို ပိုမိုလိုအပ်လာသည်။

သုတေသနပြုသောဒေသတွင် ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းအပေါ် အနှုတ်လက္ခဏာ အကျိုးသက်ရောက်ကြောင်း တွေ့ရသော်လည်း၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူတို့၏ ပေးပို့ငွေကို လယ်ယာအတွက်အရင်းအနှီးနှင့် လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့်အတွက် အပြုသဘောသက်ရောက်မှုကို တွေ့ရှိ ရသည်။ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းကရရှိငွေကို မိသားစုဆီသို့ ငွေလွှဲ ပေးပို့ကြသည်။ ငွေလွှဲပမဏာတစ်ဝက်ကို စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အရင်းအနှီးအဖြစ်နှင့် အိမ်ထောင်စု ဝမ်းစာဖူလုံရေး အသုံးစရိတ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းမှရရှိသောဝင်ငွေသည် အခြားကဏ္ဍဝင်ငွေထက်နိမ့်သောကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေသည် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားမရှိသော အိမ်ထောင်စုထက် ဝင်ငွေကောင်းမွန်သည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု များသည် သွင်းအားစုအသုံးပြုမှု၊ အလုပ်သမား ငှားရမ်းအသုံးပြုမှု စသည်တို့တွင် ပိုမို၍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်ကြသည်။

အပူပိုင်းဒေသ၊ မြင်းခြံမြို့နယ်ရှိကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ အစားအစာဖူလုံမှု
အခြေအနေ နှင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာများကို လေ့လာခြင်း

သန္တာဝင်းမောင်နှင့်ချိုချိုစံ

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံတော်အဆင့်၌ လုံလောက်ပြည့်စုံသော အစားအစာ နှင့်အရင်းအမြစ်ကြွယ်ဝသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အရင်းအမြစ် ခွဲဝေမှု များစွာမညီမျှခြင်း အဓိကကဏ္ဍများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနည်းပါးခြင်း (ရေ၊ မိလ္လာ သန့်ရှင်းရေးနှင့်တစ်ကိုယ်ရေ ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေးအပါအဝင်၊ ကျန်းမာရေး ပညာရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် ပညာပေးရေး) နှင့် အစိုးရ၏ မူဝါဒ များသည် အိမ်ထောင်စု စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရရှိရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုများကို နှောင့်နှေးစေခဲ့သည်။ အစိုးရ စာရင်းအင်းများက ငှပုံသုံသော မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်ထောင်စုများသည် အမျိုးသားအဆင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုမျဉ်းအောက်မှာ နေထိုင် သည်ဟု တင်ပြထားသည်။ အိမ်ထောင်စု တစ်ဆယ်စုတွင် တစ်စုမှာ တရားဝင် ထုတ်ပြန်သော အစားအစာ ချို့တဲ့မှုမျဉ်းအောက်၌ ကျရောက်လျက်ရှိသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် အရေးပါသဖြင့် သူတို့၏ အဓိကဝင်ငွေရလမ်းအဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအပေါ် အခြေခံအားဖြင့် မှီခိုနေပြီး နိုင်ငံအတွင်းရှိ၏ (၇၀)ရာခိုင်နှုန်းသော ပြည်သူတို့ နေထိုင်သည့် ကျေးလက်ဒေသများအတွက် အထူးသဖြင့် အရေးကြီးသည်။ ထို့ပြင် မြေယာမဲ့လယ်လုပ်သားနှင့် အခြားသော ကျေးလက်ပြည်သူအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် များစွာမူတည်နေသည်။

(ဝီလ်ဆန် နှင့် အပေါင်းပါများ၊ ၂၀၁၃) ထိုမျှမက အိမ်ထောင်စုများ၏ ထုတ်လုပ်မှုကို အထောက်အကူပြုသော ကိန်းဂဏန်းများနှင့် အိမ်ထောင်စုစားသုံးမှုအတွက် ဈေးကွက်ဝယ်လိုအား ကိန်းဂဏန်းများမရှိခြင်းသည် အစားအစာဖူလုံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အိမ်ထောင်စုများ၏ အားနည်းချက်ကို တိကျစွာ အကဲဖြတ်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။ ထို့ကြောင့် အစားအစာဖူလုံမှု အကဲဖြတ်ခြင်းသည် ခြောက်သွေ့ဒေသ၌ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခြေအနေအစစ်အမှန်ကို နားလည်သဘောပေါက်မှုကို အိမ်ထောင်စုအဆင့်သာမက တစ်ဦးချင်းအဆင့်တွင်လည်း အားပေးပါသည်။ ဤလေ့လာမှုက ခြောက်သွေ့ဒေသများရှိ နမူနာကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ လက်ရှိအစားအစာဖူလုံမှုအခြေအနေ၊ တစ်ဦးချင်း၏ အစားအသောက်သုံးစွဲစရိတ်အပေါ် လွှမ်းမိုးသောအချက်များနှင့် အစားအစာဖူလုံရေးအတွက် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသောနည်းဗျူဟာများကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။

သုတေသန၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ

- ၁။ လယ်ယာအိမ်ထောင်စုနှင့်မြေယာမဲ့မိသားစုများ၏ အစားအစာဖူလုံမှု အခြေအနေကို ဆန်းစစ်ရန်
- ၂။ လယ်ယာအိမ်ထောင်စုနှင့်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများက အစားအစာဖူလုံရေးအတွက် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနည်းများကို ဖော်ထုတ်ရန်
- ၃။ နမူနာအိမ်ထောင်စုများ၏ တစ်ဦးချင်းအတွက် စားသောက်စရိတ် သုံးစွဲမှုအပေါ်လွှမ်းမိုးသော အဆုံးအဖြတ်ပြုသည့်အချက်များကို ခွဲခြားဖော်ပြရန်

၁။ နမူနာကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေအမျိုးအစား ကွဲပြားခြင်းနှင့် တစ်ဦးချင်း ဝင်ငွေပမာဏအမျိုးမျိုး

မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများသည် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းလုပ် ကိုင်ခြင်းဖြင့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏(၇၉%)ကို ရရှိသည်။ လယ်ယာလုပ်သား အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ (၉%)၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှ (၇%) အိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်းမှ (၄%) နှင့် ငွေလွှဲပို့ခြင်းမှ (၁%) အသီးသီးပေါ် မှီခိုနေကြသည်။ လယ်ယာ အိမ်ထောင်စုများတွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ အဓိကဝင်ငွေ (၅၅%) ရရှိကြသည်။ ငွေလွှဲပို့ခြင်းမှ(၁၄%) နှင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှ (၉%) ရရှိကြသည်။ ဤလေ့လာသောဒေသ၌ လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများသာမက မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများလည်း ဝင်ငွေလုပ်ငန်း တစ်ခုထက်ပို၍ နှစ်ခု သို့မဟုတ် သုံးခုအပေါ် မှီခိုကြသည်။

နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်ချင်း ဝင်ငွေမှာ မြေယာမဲ့များက (၃၅၆,၄၆၃) ကျပ် နှင့် လယ်ယာမိသားစုများက (၄၈၉,၂၂၃) ကျပ် ဖြစ်ကြသည်။ မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများ ၏ (၅၀.၆၅%) သည် ဝင်ငွေအနည်းဆုံးအုပ်စုတွင် ရှိကြ၍ အိမ်ထောင်စု(၃.၉%) ကိုသာလျှင် ဝင်ငွေမြင့်သောအုပ်စုတွင် တွေ့ရသည်။ အနိမ့်ဆုံးဝင်ငွေအုပ်စုတွင် လယ်ယာ အိမ်ထောင်စုများ၏ (၄၀%) က ရောက်ရှိ၍ ဝင်ငွေမြင့်သောအုပ်စုတွင် (၁၀.၈၃%) ကို တွေ့ရှိရသည်။

၂။ အိမ်ထောင်စုများ၏ နေ့စဉ်ကယ်လိုရီစားသုံးမှုနှင့်အစားအသောက် ကုန်ကျစရိတ်

လယ်ယာနှင့်မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုအုပ်စုများသည် အစားအစာပမာဏ အနည်းငယ်သာ ရရှိမှုတွင် တစ်အုပ်စုနှင့်တစ်အုပ်စု ကွာခြားမှုမရှိပေ။ အကြောင်းမှာ သူတို့၏ နေ့စဉ် ကယ်လိုရီစားသုံးမှုမှာ ကွာခြားမှုမရှိဖြစ်သည်။ ပျမ်းမျှကယ်လိုရီရရှိမှုမှာ မြေယာမဲ့များ၌ (၂၁၂၇) ကီလိုကယ်လိုရီ ဖြစ်၍ လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများ၌ (၂၁၈၁) ကီလိုကယ်လိုရီ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အနည်းဆုံးနေ့စဉ် ကယ်လိုရီလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းရန် တစ်အိမ်ထောင်ချင်း အတွက် လိုအပ်သောတန်ဘိုးမှာ (၅၈၆) ကျပ် ဟုခန့်မှန်းခဲ့သည်။ ဤနေ့စဉ် အနည်းဆုံးလိုအပ်သော အစားအစာပမာဏကို ဒေသထွက် အစားအစာနှင့် ဒေသခံမိသားစုများ စားသောက်လေ့ရှိသော အစားအသောက်များကို ဒေသပေါက် ဈေးပေါ်အခြေခံအသုံးပြု၍ တွက်ချက်ထားသည်။ ကယ်လိုရီစားသုံးမှုကို တွက်ချက်ရာတွင် ဆန်စားသုံးခြင်းမှ အများဆုံးကယ်လိုရီကို ရရှိနိုင်ကြသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် လယ်သမားများသည် (၁၄၃၄) ကီလိုကယ်လိုရီ နှင့်ညီမျှ၍ (၁၅၀) ကျပ် တန်ဘိုးရှိသော ထမင်းသုံးပန်းကန်ကို နေ့စဉ်စားနိုင်ကြသည်။ မြေယာမဲ့များသည် ပျမ်းမျှ နေ့စဉ်အစားအသောက် ကုန်ကျစရိတ် (၅၀၈) ကျပ် သုံးစွဲ၍ လယ်ယာမိသားစုများက (၅၉၆) ကျပ် အသီးသီးသုံးစွဲကြသည်။ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများ၏ စားသောက်မှု အတွက် ပျမ်းမျှကုန်ကျစရိတ်မှာ လယ်ယာမိသားစုများထက် နည်းပါးသည်ကို ဤလေ့လာမှုက ဖော်ပြနေ သည်။

၃။ နမူနာကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ အစားအစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

သုတေသနပြုလုပ်သောဒေသရှိ အစားအစာဖူလုံမှုအခြေအနေကို ဆုံးဖြတ်ရန် ပျမ်းမျှအနည်းဆုံး စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်ပမာဏ (၂၁၀၀) ကီလိုကယ်လိုရီ ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများတွင် အစားအစာဖူလုံသူ (၄၈.၀၈%) နှင့် အစားအစာဖူလုံသူ (၅၄.၁၇%) ရှိကြသည်။ လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများတွင် အစားအစာ ဖူလုံမှု (၄၅.၈၄%) နှင့် ဖူလုံမှု (၅၄.၁၇%) ရှိကြသည်။ မိုးခေါင်ရေရှားသောကာလများက ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည်ကို ကျဆင်းစေသောကြောင့်၊ ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန် ကဲ့သို့သော မွေးမြူရေးထုတ်လုပ်မှုများ ကျဆင်းခြင်း/ မရှိခြင်း၊ သွင်းအားစုများနှင့် ချေးငွေရရှိမှုများနည်းပါးခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ရာသီအလိုက်အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်းသည် လယ်ယာနှင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုနှစ်ခုလုံးအတွက် အနိမ့်ဆုံးဝင်ငွေအခြေအနေအထိကျဆင်းပြီး အစားအစာဖူလုံမှုမရှိသော အနေအထားသို့ ရောက်ရှိစေခဲ့သည်။

၄။ နမူနာကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ အစားအစာဖူလုံမှုကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းနည်းများ

မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများ၏ (၁.၂၉%) နှင့် လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများ၏ (၁.၆၇%) တို့သည် အစားအစာဖူလုံခြင်းအတွက် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနည်းများစွာ အသုံးပြုကြကြောင်း တွေ့ရသည်။ မြေယာမဲ့ (၄၂.၈၅%) နှင့် လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများ၏ (၄၁.၆၆%) သည် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှုနည်းပါးကြသည်။ ကံကောင်းစွာပင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု (၅၁.၉၄%) နှင့် လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများ၏ (၅၄.၁၇%) မှာ အစားအစာ ဖူလုံရန် အတွက်

ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် မလိုအပ်ပေ။ အများအားဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်မှာ အစာစားသည့် အရေအတွက် (ထမင်းစားကြိမ်) လျှော့ချခြင်းနှင့် ဒုတိယအများဆုံး ဖြေရှင်းနည်းမှာ ဈေးပေါသောအစားအစာများဖြင့် အစားထိုးစားသောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။

၅။ မူဝါဒဆိုင်ရာထောက်ခံအကြံပြုချက်

အိမ်ထောင်စုအစားအစာဖူလုံမှုတိုးတက်စေရေးအတွက် လုပ်ကိုင်ပေးရန် လိုအပ်နေသူများအကျိုးရှိစေရန် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ အောက်ပါ အကြံပြုချက်များကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သတ်မှတ်ထားသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အစားအစာဖူလုံရေးစီမံချက်မှာ မိသားစုစီမံချက်၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရဆိုင်ရာ ပညာပေးလုပ်ငန်း၊ သိမြင် သဘောပေါက်မှု မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် သက်ကြီးပညာရေး လုပ်ဆောင်ချက်များပါဝင်သည်။ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် အိမ်ထောင်စုများ ၏ တဝမ်းတခါးဖူလုံရေးသာမက နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်းလည်း တိုးတက်စေ နိုင်မည်။ အကြောင်းမှာ အစားအစာသုံးစွဲကုန်ကျစရိတ်နှင့် လူမှုဖူလုံရေးတို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်လျက်ရှိ၍ဖြစ်သည်။ အစားအစာနှင့် အာဟာရဖူလုံရေး လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုကို အဓိက အစားအစာဈေးနှုန်း နိမ့်ချခြင်းနှင့် အစားအစာ ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုကို လျှော့ချခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈေးကွက်သို့ အစားအစာပိုမိုတင်ပို့နိုင်ရန် တိုးတက်သောအစားအစာ ဈေးကွက်တွင် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံခြင်း အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရရှိနိုင်သည်။ အစိုးရက ဈေးနှုန်းကို ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက် မှုဆိုင်ရာ မူဝါဒချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ထိန်းချုပ်ရန် အကြံပြုထားသည်။

ကျေးလက်ဒေသများတွင် အစားအစာဖူလုံမှုတိုးတက်ခြင်းကို ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်ဆက်စပ်သော အခြေအနေအဖြစ် မှတ်ယူသင့်သည်။ "အလုပ်အကိုင်အတွက် အစားအစာ" စီမံချက်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် ခြင်းစသော အစားအစာ စီမံကိန်းများသည် အစားအစာဖူလုံမှုတိုးတက် စေရန်သာမက ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု များကို ၎င်းတို့၏ အနည်းဆုံးဝင်ငွေဖြင့် အာဟာရရှိသော အစားအစာ စားသုံးရန်လည်း တိုက်တွန်းရန် လိုအပ်သည်။

ဤသုတေသနက အစိုးရကို အောက်ပါမူဝါဒများ ကျင့်သုံးရန် နှိုးဆော် ထားပါသည်။ (က) နည်းပညာလက်ခံမှုစွမ်းရည် ဆက်လက် တိုးမြှင့်ပေးခြင်းဖြင့် ပြည်သူတို့၏ အစားအစာရရှိနိုင်မှု ကောင်းမွန်စေရန်၊ (ခ) ဈေးနှုန်းများ တည်ငြိမ်စေခြင်းဖြင့် လယ်သမားများ၏ လူမှုဖူလုံရေးကို အကာအကွယ်ပေးရန်၊ (ဂ) ပုံမှန်ဆောင်ရွက်နေသော စီမံချက်များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်းများတွင် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနည်းများကို ထည့်သွင်း ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက် ရန်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်းများတွင် မြေသယံဇာတ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးပေးသွင်းခြင်းနှင့် အထွက်ကောင်းမျိုးစေ့များ အသုံးပြုခြင်း တို့ပါဝင်ကြသည်။

ရေရှည်တည်တံ့သော အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်း၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု-
 မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆီသို့ ဦးတည်သော
 လူမှုစီးပွားရေးနှင့်လူမှုအရင်းအနှီး တိုးတက်ရေးအတွက်
 အရေးပါသောအချက်များ
 ဝါဝါထွန်း နှင့်သိင်္ဂီမြင့်
 စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးဌာန
 ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

နိဒါန်း

ဤသုတေသနကို ခြောက်သွေ့ဇုံကိုကိုယ်စားပြုသော စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ အရာတော်မြို့နယ်နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကိုယ်စားပြု ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဘိုကလေးမြို့နယ်နှစ်ခုတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သီးခြားဒေသနှစ်ခုနှစ် အခြေခံကိန်းဂဏန်းများရရှိရန် တိကျသောရည်မှန်းချက်ဖြင့် နမူနာကောက်ယူခဲ့သည်။ အရာတော်မြို့နယ်၌ ကျေးရွာသုံးရွာမှ အမ်အေဒီဘီ နှင့် ပီအေစီဘီအဖွဲ့ဝင် (၈၀)ဦးစီကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ အလားတူပင် ဘိုကလေးမြို့နယ်မှလည်း ကျေးရွာငါးရွာမှ အဖွဲ့ဝင် (၈၀) ဦးစီကို အမ်အေဒီဘီနှင့် ပီအေစီဘီမှ ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

အရေအတွက်ဆိုင်ရာနှင့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များရရှိရန် ပြင်ဆင် ထားသော မေးခွန်းလွှာတစ်စုံကို အသုံးပြုလျက် အမ်အေဒီဘီနှင့် ပီအေစီဘီ အဖွဲ့ဝင်များကို တစ်ဦးချင်းလူတွေ့မေးမြန်းခြင်းဖြင့် အခြေခံကိန်းဂဏန်းများ စုစည်းခဲ့သည်။ အချို့သော အကြောင်းအချက်များကို ကျေးရွာလူကြီးအချို့နှင့် ရပ်မိရပ်ဖအချို့ကို လူတွေ့မေးမြန်းခြင်း ဖြင့် ကောက်ယူခဲ့သည်။

ဤသုတေသနတွင် ချေးငွေခွဲဝေသုံးစွဲမှု၊ လူမှုစီးပွားရေးနှင့် အရင်း အနှီးများ တိုးတက်မှုတို့ကို သရုပ်ဖော်စိစစ်ချက်ကို အသုံးပြု၍ ဆွေးနွေးတင်ပြထားသည်။

၂။ ရည်ရွယ်ချက်များ

၁။ နမူနာရွေးချယ်ထားသော ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ သီးနှံထုတ် လုပ်ရေးတွင် အမ်အေဒီဘီနှင့် ပီအေစီတီချေးငွေများကို ခွဲဝေသုံးစွဲပုံ၊ အခြားလုပ်ငန်းများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ကိုင်ရန် ရည်ရွယ် ချက်ဖြင့် ခွဲဝေသုံးစွဲပုံများကို လေ့လာရန်

၂။ ကျေးလက်လူ့အဖွဲ့အစည်းရှိ လူမှုစီးပွားရေးနှင့်လူမှုအရင်းအနှီးများ တိုးတက်ရေးအတွက် အမ်အေဒီဘီနှင့် ပီအေစီတီတို့၏ ရေရှည်တည်တံ့ သော အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ချက်များကို စုံစမ်းဖော် ထုတ်ရန်။

၃။ အမ်အေဒီဘီနှင့် ပီအေစီတီအဖွဲ့ဝင်များက ချေးငွေများကို ခွဲဝေအသုံးပြုပုံ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့် အချက်အလက်များအရ အရာတော်မြို့က အမ်အေဒီဘီ အဖွဲ့ဝင်များသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် ချေးငွေ၏ (၈၄%)၊ ဝမ်းစာဖူးလုံရေးလိုအပ်ချက် အတွက် (၅%) နှင့် ကြွေးဆပ်ရန် (၂%) သုံးစွဲကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဘိုကလေးမြို့နယ်တွင် အမ်အေဒီဘီ ချေးငွေ၏ (၇၁%) ကို လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်လည်းကောင်း၊ ဝမ်းစာဖူးလုံရေး လိုအပ်ချက်အတွက် (၁၃%) ကိုလည်းကောင်း၊ ကြွေးဆပ်ရန်အတွက် (၁၀%) ကိုလည်းကောင်း အသုံးပြုကြသည်။

အခြားတစ်ဖက်တွင် အရာတော်မြို့နယ်ရှိ ပီအေစီတီအဖွဲ့ဝင်များသည် ကုန်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရောင်းချရာတွင် ချေးငွေ၏ (၅၇%) နှင့် ဝမ်းစာလိုအပ်ချက်

အတွက် (၄%) ကို အသုံးပြု သည်။ ဘိုကလေးမြို့နယ်ရှိ ပီအေစီတီ အဖွဲ့ဝင်များသည် ကုန်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရောင်းချရေးအတွက် ချေးငွေ၏ (၅၅%)၊ ဝမ်းစာလိုအပ်ချက်များ အတွက် (၁၁%) နှင့် ကြွေးဆပ်ရန် (၄%) ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။

၄။ ငွေချေးယူသူအဖွဲ့ဝင်များ၏ လူမှုစီးပွားရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်လာခြင်း

အမ်အေဒီဘီအဖွဲ့ဝင်များ၏ အဓိကလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းဖြစ်၍ အရံ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများမှာ ယက်ကန်း/ စက်ချုပ်လုပ်ငန်း၊ ကုန်စုံဆိုင်/ ခေါင်းရွက် ဈေးသည်လုပ်ငန်း၊ လက်သမား/ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး နှင့် ဆိုင်ကယ် အငှားမောင်း/ လှေငှားလိုက်လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ပီအေစီတီအဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားအဖြစ် အဓိကလုပ်ကိုင်ကြ၍ သူတို့၏ အရံလုပ်ငန်းများမှာ ကုန်စုံဆိုင်/ ခေါင်းရွက် ဈေးရောင်းခြင်းဖြစ်သည်။

လုပ်ငန်းအလိုက် ချေးငွေသုံးစွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အမ်အေဒီဘီအဖွဲ့ဝင် များသည် ချေးငွေကို သူတို့၏ အဓိကလုပ်ငန်းဖြစ်သော လယ်ယာလုပ်ငန်းမှာ ရင်းနှီးမြုပ်နှံသကဲ့သို့ သူတို့၏အရံလုပ်ငန်းဖြစ်သည့် စိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အမ်အေဒီဘီချေးငွေသည် အမ်အေဒီဘီ အဖွဲ့ဝင်များ၏ အဓိကဝင်ငွေရသည့် လုပ်ငန်းအတွက် အရင်းအနှီးအစိတ်အပိုင်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လယ်ယာဝင်ငွေ နှင့် လယ်ယာမဟုတ်သော လုပ်ငန်း ဝင်ငွေများသည် ဘိုကလေးမြို့နယ်ထက် သီးနှံ အမျိုးမျိုးကို စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင် သဖြင့် အရာတော်အမ်အေဒီဘီ အိမ်ထောင်စုများတွင် ပိုမိုမြင့်မားနေသည်။

ပီအေစီတီအဖွဲ့ဝင်များသည် သူတို့၏အရံလုပ်ငန်းတွင် ချေးငွေကိုတော် တော်များများရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ ပီအေစီတီချေးငွေသည်လည်း အဖွဲ့ဝင်များ၏

ဝင်ငွေရရှိရေးလုပ်ငန်းအတွက် ရင်းနှီးငွေ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ မြို့နယ်နှစ်ခု စလုံးတွင် လယ်ယာဝင်ငွေနှင့်လယ်ယာမဟုတ်သော လုပ်ငန်းဝင်ငွေတို့သည် ပီအေစီတီအိမ်ထောင်စုများ၌ များစွာ ကွာခြားမှုမရှိပေ။

၅။ အဖွဲ့ဝင်များ၏ လူမှုအရင်းအနှီးတိုးတက်လာခြင်း

မြို့နယ်နှစ်ခုစလုံးမှာ ချေးငွေသုံးစွဲမှု၊ မိသားစုစရိတ်စကများနှင့် အခြားမိသားစု မျှော်မှန်းချက်များတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၅၀%) ကျော် သည်အထိ မြင့်မားသည်။ ထိုမျှမက (၄၀-၄၅%) အိမ်ထောင်စုဝင်တို့သည် ကျေးရွာရှိ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အိမ်အေဒီဘီနှင့် ပီအေစီတီ ချေးငွေအဖွဲ့အစည်းတို့တွင် အတွေ့အကြုံများအရ အဖွဲ့အစည်းဖြင့် လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် စိတ်အားထက်သန်ကြသည်။ ထို့အပြင် သူတို့သည် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် လူမှုရေး မျှော်မှန်းချက်များမှာ ကူညီခြင်းစသည့် အသင်းအဖွဲ့လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် စိတ်ဝင်စားကြသည်။

၆။ နိဂုံးချုပ်

ချေးငွေခွဲဝေသုံးစွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အိမ်အေဒီဘီချေးငွေ (၇၁-၈၄%) ကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၌ အသုံးပြုသော်လည်း ဤပမဏသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် မလုံလောက်ပေ။ ထို့ကြောင့် အိမ်အေဒီဘီအဖွဲ့ဝင် အချို့သည် အခြားသော ငွေချေး လုပ်ငန်းများ အထူးသဖြင့် ပြင်ပငွေချေးသူများထံက များသောအားဖြင့် အတိုးနှုန်း ကြီးသောငွေကို ထပ်မံချေးယူကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ငွေချေးယူသူများသည် အကြွေးများဖြင့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဖြစ်ကြရသည်။

လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ မြို့နယ်နှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်လျှင် အရာတော် အမ်အေဒီဘီအိမ်ထောင်စုများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းဝင်ငွေ ပိုမိုကောင်းသည့် အခြေအနေရှိခဲ့သည်။ စပါးဈေးကောင်းပြီး စပါးအပြင် အခြားသီးနှံမျိုးစုံစိုက်ပျိုး ကြသည့်အတွက်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သူတို့သည် လယ်ယာလုပ်ငန်း မဟုတ်သည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သော အထည်ယက်လုပ်ခြင်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံအလုပ်နှင့် ဈေးရောင်း လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရရှိ ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဘိုကလေးမြို့နယ်ရှိ အမ်အေဒီဘီ အိမ်ထောင်စုများသည် စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းက ရရှိသော ဝင်ငွေကို အားထားကြသည်။ မြို့နယ်နှစ်ခုစလုံးရှိ ပီအေစီတီ ဈေးငွေအဖွဲ့ဝင် အိမ်ထောင်စုများသည် လွန်စွာကွာခြားမှုမရှိသော ဝင်ငွေကို ရရှိကြသည်။

အမ်အေဒီဘီနှင့် ပီအေစီတီဈေးငွေနှစ်ခုလုံးတွင် အစုအဖွဲ့လိုက်ငွေဈေးခြင်း၊ ငွေပြန်လည်ကောက်ယူခြင်း နည်းလမ်းအရ အမျိုးသမီးများလည်း ဈေးငွေသုံးစွဲမှု ဆုံးဖြတ်ချက်ပြုရာတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။ အချို့သော အိမ်ထောင်စုဝင်များသည် မြို့နယ်နှစ်ခုစလုံးမှာ ကျေးရွာများရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင် ကြသည်။

မြို့နယ်နှစ်ခုစလုံးမှာ မိသားစုများအတွက် လူမှုရေးနှင့်အလှူငွေ ထည့်ဝင်သုံးစွဲမှုများ ဖြစ်သော မင်္ဂလာဆောင်လက်ဖွဲ့ငွေ၊ ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် ထည့်ဝင်ငွေ တို့အတွက် အနည်းနှင့်အများ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ အခြေအနေများ ကြုံသည့်အခါတိုင်း၊ သူတို့သည် ချင့်ချိန်၍ ငွေကိုမသုံးစွဲတတ်ကြချေ။ ဤသို့ ချင့်ချိန်၍ သုံးစွဲမှုမပြုခြင်းက သူတို့အား ပို၍ ဆင်းရဲစေခဲ့သည်။

၇။ မူဝါဒဆိုင်ရာအကြံပြုချက်

- အမ်အေဒီဘီချေးငွေကို ငွေချေးယူသူများ၏ မိုးနှင့်နှေသီးနှံ စိုက်ပျိုးကုန်ကျ စရိတ်နှင့် လျော်ညီစွာ ချေးငွေပမာဏတိုးမြှင့်ပေးသင့်သည်။
- ဝင်ငွေမျိုးစုံရရှိနိုင်သော လုပ်ငန်းအခွင့်အရေးများကို လူမှုစီးပွားရေးတိုးတက် စေရေးအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ်အားပေးကျင့်သုံးသင့်သည်။
- အကျိုးအမြတ်များသောနည်းပညာများ၊ အရည်သွေးကောင်း အထွက်တိုးသီးနှံမျိုးများ၊ ပညာပေးလုပ်ငန်းများနှင့် မက်လုံးရှိသော သွင်းအားစုနှင့် စပါးသီးနှံ အထွက်ဈေးနှုန်းအချိုးရရှိရန် ကြိုးပမ်း သင့်သည်။
- ရေရှည်၌ ရောင်းဝယ်ရေး၌ အထောက်အကူပေးခြင်းနှင့် စပါးစိုက်တောင်သူ များ အဖွဲ့များနှင့် နိုင်ငံခြားတင်ပို့ရောင်းချသူများအကြား တိုက်ရိုက်ရောင်းဝယ်ရေး သဘောတူညီချက်များနှင့် နိုင်ငံတကာမှ ဝယ်ယူသူများနှင့် ဈေးကွက်သုတေသန များပြုလုပ်ပေးနိုင်သည်။
- အဖွဲ့ဝင်များ၏ လူမှုစီးပွားရေးနှင့် လူမှုအရင်းအနှီးတိုးတက်စေရန် ပီအေစီတီ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ရေးဆွဲသော ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများကို ဒေသအခြေအနေများအပေါ် ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ဆောင်ရွက်သင့်သည်။
- ကျေးလက်လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ လူမှုအရင်းအနှီးများတိုးတက်မှုကိုဦးတည်သည့် အဖွဲ့ဝင်အိမ်ထောင်စုများ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိလာစေရန် အစုအဖွဲ့လိုက် ငွေချေးခြင်းနှင့် ပြန်လည်ကောက်ခံခြင်းကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်သင့်သည်။

- စဉ်းစားချင့်ချိန်သုံးစွဲမှုကို လေ့ကျင့်ပေးသင့်သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသ၌ အမျိုးမျိုးသော အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်းများ အခန်းကဏ္ဍကို လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ရန် ပိုမိုလေးနက်သော သုတေသနများ ပြုလုပ်နိုင်မည့် ထပ်ဆင့် လေ့လာမှုများ လုပ်ကိုင်သင့်သည်။

**မြန်မာနိုင်ငံ၊ မအူပင်မြို့နယ်၌ လယ်သမားများ၏ လုပ်ငန်းများမှာ
လေ့လာရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို အကဲဖြတ်လေ့လာခြင်း**

အောင်ဖြိုး၊ သိင်္ဂီမြင့် နှင့် Julian Prior

စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးဌာနစု

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

စာတမ်းအကျဉ်းချုပ်

၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အိုင်အာအာအိုင်က စတင်ခဲ့သည့် လယ်သမား၏ လုပ်ငန်းများကို မိတ်ဖက်လေ့လာသောအဖွဲ့ (အယ်လ်အေ)၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို အကဲဖြတ်သုတေသန တခုအပေါ်အခြေခံ၍ ဤမူဝါဒအချုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ သုတေသနပြုလုပ်သောနေရာမှာ မအူပင်မြို့နယ်၏ ပန်းပင်စုနှင့် ညကြီးဂယက်ရွာ နှစ်ရွာဖြစ်သည်။ ဤလေ့လာမှုသည် စပါးထုတ်လုပ်ရာ၌ ဒေသအလိုက် ရိတ်သိမ်းချိန် လွန်နည်းပညာများကို မိတ်ဖက်လေ့လာရေး တစ်ခုအတွက် အဓိကဦးတည်ပါသည်။ တစ်ဦးချင်းမေးမြန်းမှုများကို အယ်လ်အေ အုပ်စုတွင် ပါဝင်သူအမျိုးမျိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အယ်လ်အေအုပ်စုက ဈေးကွက်လိုအပ်ချက် အရည်အသွေးအကြောင်း လေ့လာရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ထိုအခါလယ်သမားများက ဈေးကွက်စံနှုန်းများအတိုင်း အရည်အသွေး ကောင်းသီးနှံများ ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်အတွက် အမြတ်အစွန်း ကောင်းကောင်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ကြသည်။ ထို့ပြင် စပါးဈေး ကွင်းဆက်တလျှောက် ပါဝင်နေသောသူ အမျိုးမျိုးကြားတွင် ခိုင်မြဲသော ဆက်ဆံရေးနှင့် ဆက်သွယ်မှုကောင်း များ ထူထောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ အယ်အေအုပ်စုတွင် ကောင်းမွန်သော လေ့လာမှု ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖန်တီးပေးခြင်းသည် တိုးတက်မှုကို ထင်ဟပ်စေရန်နှင့်

ပြီးစီးနိုင်သောအလုပ်သမားများနှင့် မပြီးစီးသောအလုပ်များ၏ အတွေ့အကြုံကို အခြေခံ၍ နောက်အဆင့်များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ယူရန်ဖြစ်သည်။ ဆန်စပါးကဏ္ဍတွင် လေ့လာမှုနှင့် သဟဇာတဖြစ်မှုစွမ်းရည်ကို တိုးမြှင့်ပေးနိုင်သော အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက လက်တွဲဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် ဤလေ့လာမှုက ထောက်ခံအကြံပြုချက်ပေးထားပါသည်။

နိဒါန်း

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို မိတ်ဖက်လေ့လာရာတွင် အစိုးရ အန်ဂျီအိုနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍကဲ့သို့သော ကျယ်ပြန့်သည့်သက်ဆိုင်သူများစွာ ပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့သည် သိပ္ပံဆိုင်ရာတွေ့ရှိချက်အသစ်များကို ဝေမျှခြင်း၊ ဗဟုသုတ အသိကွာခြားမှုကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် သုတေသနဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်များ၏ အောင်မြင်မှုနှင့် ကျရှုံးမှုအကြောင်း အတွေ့အကြုံဖလှယ်ခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်များကို မြှင့်တင်ပေးရန် "မူဝါဒလမ်းစဉ်တစ်ရပ်" အဖြစ် ဖော်ဆောင်ထား ကြသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆန်စပါးသုတေသန (အိုင်အာအာအိုင်)အဖွဲ့ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆန်စပါးရိတ်သိမ်းချိန်လွန် စီမံမှုတိုးတက်ရေးမှာ သက်ဆိုင်သူများ ကွန်ယက်တစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ မိတ်ဖက်လေ့လာရေးတွင် လယ်သမားများနှင့် စပါးဈေးချိတ်ဆက်မှုမှ အိုင်အာအာအိုင်၏ ဒေသတွင်း လက်တွဲဖော် များ ပါဝင်ကြသည်။ အရည်အသွေး ပိုမိုကောင်းမွန်သော စပါးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် ပိုမိုကောင်းသောဈေးဖြင့် ဈေးကွက်အကြီးမှာ ရောင်းချရန် ရည်ရွယ်လုပ်ကိုင်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆန်စပါးသုတေသနအဖွဲ့အစည်းက သက်ဆိုင်သူအမျိုးမျိုးကြားတွင် လေ့လာမှုများဖလှယ်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုနှင့်

ကျေးရွာအဆင့် မိတ်ဖက်လေ့လာရေးများကတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ စီမံချက် အမျိုးမျိုးတွင် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေကြသည်။

ဤလေ့လာမှုက လယ်သမားငယ်လေးများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးကို အားပေးရန်ရည်ရွယ်ထားသော သက်ဆိုင်သူအမျိုးမျိုး ပါဝင်သော မိတ်ဖက်လေ့လာရေး၏ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ဆောင်ရွက်ပုံနှင့် အကျိုးကျေးဇူး များကို လေ့လာစူးစမ်း ထားသည်။ ဤသုတေသနတွင် ဗဟုသုတဝေမျှခြင်း နည်းပညာ၊ တွဲဖက်လေ့လာခြင်း စသောအခွင့်အလမ်းများကို သက်ဆိုင်သူအုပ်စု များပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း နည်းလမ်းဖြင့် လေ့လာစိစစ် ထားသည်။ ထပ်ဆောင်း၍လည်း သုတေသနက သိပ္ပံဗဟုသုတများ ဝေမျှပေးခြင်း ကို မည်သို့နည်းဖြင့် လယ်သမားငယ်များ ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အသုံးဝင်သော အသိပညာ အဖြစ် မည်သို့ပြောင်းလဲနိုင်သည် ကိုလေ့လာသည်။ အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော စပါးမျိုးအသုံးပြုခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာများ အသုံးပြုခြင်းတို့ကို ဦးတည်သော ဒေသတွင်း အဆင့်မှာ မိတ်ဖက်လေ့လာရေးတစ်ခုအပေါ် အခြေခံ လေ့လာသည်။

ပူးတွဲလေ့လာသောဖြစ်စဉ်ကို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သော အကျိုးပြု လုပ်ငန်းလမ်းကြောင်း စိစစ်ချက်အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ မိတ်ဖက်လေ့လာရေး က လယ်သမား များအသုံးပြုနိုင်သော “နည်းပညာကွန်ယက်” တစ်ခုထက်ပိုမိုသော အကျိုးကို ပေးနိုင်သည်။ တွဲဖက်လေ့လာမှုသည် ဆန်စပါးဈေးချိတ်ဆက်တွင် ပါဝင်သော သူတို့၏စွမ်းရည်ကို ကောင်းမွန်စေ၍ အတူတကွ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေရန်နှင့် အခြားစိတ်ဝင်စားသောအဖွဲ့များနှင့်လည်းအတူ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုသော ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ရပ်ကို ပေးအပ်

နိုင်သည်။ ဤအတွေ့အကြုံအားဖြင့် လယ်သမားများသည် သူတို့၏ရိတ်သိမ်းမှု ပေါ်မှ အမြတ်အစွန်းရရန် ပိုမိုလုပ်ကိုင်နိုင်သောလက်များ ပိုင်ဆိုင်သည့် ဈေးနှုန်း ချိတ်ဆက်တွင် လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိသောသူများဖြစ်ကြောင်း သိမြင်လာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို စပါးတင်ပို့သော ဈေးကွက်အဖြစ် ပြန်လည်ဖြစ်လာစေရန် တူညီသော ရည်မှန်းချက်ရှိကြသော ဆန်စပါးဈေး ချိတ်ဆက်မှု အဓိကလူများ အတွက် "အလုံးစုံပါဝင်သော သင်ယူမှုနည်းလမ်းများက" "ယုံကြည်ရသော လမ်းသစ်များ" ကို ယူဆောင်ပေးခဲ့သည်။

ဦးတည်ချက်နည်းလမ်းများနှင့်ရလဒ်များ

လေ့လာသောဒေသမှာ မြန်မာနိုင်ငံ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မအူပင်မြို့နယ်ဖြစ်သည်။ အကျယ်အဝန်းအားဖြင့် (၅၁၅.၃၈) စတုရန်းမိုင်ရှိ၍ စုစုပေါင်း စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧက (၃၃၀,၀၀၀) ပိုင်ဆိုင်သည်။ စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ငါးလုပ်ငန်းသည် စီးပွားရေးကို အဓိက ဖြည့်ဆည်းပေးသော လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ပန်းပင်စုနှင့် ညကြီးဂယက်ရွာနှစ်ရွာတွင် ပထမကြိမ် သတင်းပေးနိုင်သူနှင့် မေးမြန်းခြင်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သက်ဆိုင်သူအမျိုးမျိုးဖြစ်ကြသည့် လယ်သမား (၁၇)ဦး၊ စပါးစက်ပိုင် (၂)ဦး၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနဝန်ထမ်း (၃)ဦးနှင့် အရာရှိများ၊ အပင်ကာကွယ်ရေးဌာနနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဌာနများပါဝင်၍ သီးခြားစီ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ ဒုတိယကိန်းဂဏန်းကောက်ယူမှုများအပေါ်အခြေခံ၍ သက်ဆိုင်သူများ စိစစ်လေ့လာခြင်းကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ပထမအကြိမ် အယ်လ်အေအစည်းအဝေးကို မအူပင်မြို့မှာ၊ အန်ဂျီအိုဝန်ထမ်းများ၊ ဆန်စက်ပိုင်များ၊ လယ်သမားများနှင့်အတူ

စီမံကိန်းဝန်ထမ်း များပါဝင်သော တက်ရောက်သူ (၄၆) ဦးဖြင့် စတင်ခဲ့သည်။ စပါးအခြောက်ခံကိရိယာအသုံးပြုမှုအကြောင်းနှင့် လယ်သမားကိုဆောင်ရွက်ပေးသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဒုတိယအယ်လ်အေအစည်းအဝေးကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးကို ပထမသင်ယူမှုအား သုံးသပ်ရန်နှင့် နောက်တစ်ဆင့်အတွက် စီမံချက်ချနိုင်ရန်ကျင်းပသည်။ ထိုအချိန်တွင် လယ်သမားများ၊ ဆန်စက်ပိုင်များ၊ ပညာပေးဝန်ထမ်းများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သော တက်ရောက်သူ (၃၅)ဦးရှိခဲ့သည်။ ဤအစည်းအဝေးတွင် လယ်သမားများက စပါးနှင့် ပဲမျိုးယှဉ်ပြိုင် စမ်းသပ်ချက်များတွင် သူတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို ဆွေးနွေးကြသည်။ ဆန်စက်ပိုင် များက လက်ရှိမအူပင်ရှိ စပါးများအရည်အသွေးနှင့် အရည်အသွေးဈေးနှုန်း ဆက်စပ်မှုများကို ငြင်းခုံဆွေးနွေးကြသည်။ အခြားလုပ်ဆောင်ချက်မှာ သူတို့နှစ်သက်သော လုပ်ငန်းများကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ထိုလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်နွှယ်သောသူတို့၏ အဓိက လိုလားမှုများကိုလည်း ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် အဖွဲ့လိုက်လေ့ကျင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ မအူပင်မှာ ပြုလုပ်သော တတိယလုပ်ငန်းမှာ လက်ကားနှင့်နိုင်ငံခြားတင်ပို့သော ဈေးကြီးများကို သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကုန်သည်ကြီးများဖြင့်တွေ့ဆုံ၍ အရည်အသွေး၊ မျိုး၊ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဈေးနှုန်းအကြောင်းများကို မေးမြန်း လေ့လာကြသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် မေလတွင် ကျင်းပခြင်းဖြစ်၍ မအူပင်နှင့် ဘိုကလေးမြို့နယ်များက လယ်သမားများတက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ဒုတိယအကြိမ်လည်ပတ်လေ့လာမှုကို နှစ်ရက်တာလေ့လာရေးခရီး အစီအစဉ်တစ်ခုအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်

ခဲ့သည်။ ဧည့်သည်များမှာ မအူပင်လယ်သမားများ သာမက ဘိုကလေး၊ မော်လမြိုင်ကျွန်းနှင့် ရွှေဘိုက လယ်သမားများ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ပထမနေ့မှာ အဖွဲ့ဝင် (၃၁)ဦးက စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအောက်ရှိ မှော်ဘီမျိုးစေ့ခြံကို သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ကြသည်။ ခြံမန်နေဂျာက ခြံအတွင်း စိုက်ပျိုးထားသော စပါးမျိုးများ အကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြပေးသည်။ လယ်သမားများကလည်း သီးနှံစိုက်ပျိုးပြုစုခြင်း နှင့်သင့်တော်သော မျိုးများနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းကြပြီး သူတို့၏ အတွေ့အကြုံများကိုလည်း ဝေမျှကြသည်။ ရွှေဘိုက လယ်သမားများသည် မအူပင်နှင့် ဘိုကလေးလယ်သမားများနှင့် အရည်အသွေးကောင်းစပါးနှင့် ဈေးကွက်အရောင်းအဝယ် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သူတို့၏ အတွေ့အကြုံကို ဖလှယ်ကြသည်။ ဒုတိယနေ့တွင် ဝါးတန်းရှိ လက်ကားဈေးတစ်ခုကို သွားရောက်လည်ပတ်ကြသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့၏ နှစ်ရက်တာ လှုပ်ရှားမှုမှ လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သော အကြောင်းအရာများနှင့် ထင်မြင်ချက်များကို စုစည်းကြရန် အိုင်အာအာအိုင် -မြန်မာရုံးသို့ ဆက်လက် သွားရောက်ခဲ့သည်။

တတိယအယ်လ်အေအစည်းအဝေးကို မအူပင်မြို့နယ်မှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလမှာ ကျင်းပခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်(၃၆) ယောက်တက်ရောက်ကြပြီး၊ နွေရာသီရိတ်သိမ်းမှု အတွေ့ အကြုံများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ ဈေးနှုန်းကွင်းဆက်တစ်လျှောက် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန် ဆုံးရှုံးမှုများကို မိတ်ဖက်အဖွဲ့ဝင်များအား ဝေမျှခြင်းနှင့် ဈေးကွက်လေ့လာမှုများက ရရှိသော အဓိကလေ့လာမှုများကို အခြားမိတ်ဖက်အဖွဲ့ဝင်များကို ဝေမျှပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးရာတွင် လယ်သမားများသည် သီးနှံအရည်အသွေး၊ ဈေးကွက် နှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားရာခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို ရွေးယူဆွေးနွေးကြသည်။ ရိတ်သိမ်း ခြွေလှေ့စက်နှင့်

ရိတ်သိမ်းခြင်းကို သမရိုးကျရိတ်သိမ်းနည်းဖြင့် နှိုင်းယှဉ် ဆွေးနွေးခြင်း၊ သယ်ယူခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း၊ ချွေခန့် လုပ်အားလိုအပ်ချက်များကိုလည်း ဆွေးနွေးကြသည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကုန်သည်များ၊ ဆန်စက်ပိုင်ရှင်များနှင့် လယ်သမားများအကြား ယုံကြည်မှုနည်းပါးခြင်း အကြောင်းကို အဓိကထား၍ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် နှစ်နှစ်ကာလအတွေ့အကြုံများအရ မအူပင်နှင့် ဒိုက်ဦးမြို့နယ်များက အယ်အေအဖွဲ့ဝင်လယ်သမားသည် ရိတ်သိမ်းပြီး အသုံးပြုသောကိရိယာများကို ရေရှည်အသုံးပြုရန် အခြားလယ်သမားများအား ရိတ်သိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် စီးပွားရေးစီမံချက်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ လယ်သမား (၁၁)ဦးက အိုင်အာအာအိုင်ကပေးသောခြွေလှေ့ခြင်း၊ အခြောက်ခံခြင်းနှင့် သိုလှောင်နည်းပညာများကို လက်တွေ့ စီးပွားဖြစ်လုပ်ငန်းအဖြစ် ဖန်တီးခဲ့ကြသည်။ ဤလုပ်ငန်းများအတွက် အိုင်အာအာအိုင်က အခြားလယ်သမားများကို ရိတ်သိမ်းပြီးနောက် ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ပေးမည့် အယ်လ်အေလယ်သမားအဖွဲ့များကို ချွေလှေ့စက်များ၊ ဆိုလာသုံးအခြောက်ခံစက်များနှင့် လေလုံပိတ်သိုလှောင်နည်းပညာများကို ငှားရမ်းပေးရန် သဘောတူခဲ့သည်။ လယ်သမားအဖွဲ့က ရလာသောဝင်ငွေကို ကိရိယာများ ငှားခပေးဆပ်ရန်အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

အထက်ပါအများပူးပေါင်းပါဝင်သော လုပ်ငန်းများကို မြန်မာနိုင်ငံ၌ အယ်လ်အိုင်အက်ဖ်တီနှင့် အေစီအိုင်အေအာစီမံကိန်းတို့၏ အကူအညီဖြင့် သက်ဆိုင်သူ ကွန်ယက်ကျယ်ပြန့်စွာပါဝင်စေရန်နှင့် နည်းပညာပြောင်းလဲမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိအောင် အထောက်အပံ့ရရှိရန်အတွက် ဆောင်ရွက်သည်။ ထို့ကြောင့် လယ်သမားများမှာ အမျိုးမျိုးသော နယ်ပယ်က အတွေ့အကြုံမျိုးစုံကို

ဖလှယ်ကြရန် အခွင့်အလမ်းတစ်ခု ရရှိခဲ့သည်။ ပါဝင်ကြသူများသည် မြို့နယ်များမှ ကုန်သည်များနှင့် အပြန်အလှန် မေးမြန်းနိုင်ကြသည်။ ပထမအကြိမ် အောင်မြင်သဖြင့် လယ်သမားများအား လုပ်ငန်းအဆက်အစပ်များကို ခိုင်မာအောင် ထပ်မံထောက်ပံ့ကူညီရန် လိုအပ်လာသည်။ သို့မှသာ လယ်သမားများအနေဖြင့် ရန်ကုန်ရှိ လက်ကားဈေးကြီးများတွင် ရောင်းချနိုင်ကြမည်။ ရောင်းဝယ်ရေးကိုယ်တိုင် အတွေ့အကြုံများနှင့် ထိုသို့ ရောင်းချရာတွင် အရည်အသွေး လိုအပ်ချက်များကို သိရှိထားသော လယ်သမားဦးရေ တိုးပွားလာရန် လိုအပ်သည်ကိုလည်း ဝေမျှဖလှယ်ကြသည်။ ဤလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက်ကို သီးနှံ အရည်အသွေးနှင့် ဈေးကွက်များကိုသိရှိမှု ပိုမိုတိုးမြှင့်ပေးရန်နှင့် လယ်သမားနှင့် ကုန်သည်များအကြား အပြန်အလှန်တုန့်ပြန်မှု လွယ်ကူစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးရလဒ်များအနေဖြင့် လယ်သမားများသိသာသော တိုးတက်မှုများ ရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ အရည်အသွေးကောင်းမျိုးစေ့အသုံးပြုခြင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုနည်းစနစ်များကို ပိုမိုစနစ်တကျ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ မြေဆီလွှာထက်သန်ရေးနည်းလမ်းများ စတင်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သမရိုးကျ ရိတ်သိမ်းနည်းများအရ လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုများကို သိမြင်လာခြင်းနှင့် ထိုလေလွင့်မှုများ သက်သာလိုစိတ် ထက်သန်လာခြင်းနှင့် ဆန်အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရန် စပါးအရည်အသွေးအပေါ် သတိပြုမိလာခြင်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဆန်စက်ပိုင်ရှင်များအတွက် လယ်သမားများ ပိုမိုအရည်အသွေးကောင်းသော မျိုးစေ့အပေါ်စိတ်ဝင်စား၍ စိုက်ပျိုးလာသည်နှင့် စပါးကြိတ်ခွဲလုပ်ငန်းများမှာ ဆန်အရည်အသွေးပိုမိုကောင်းမွန်လာ၍ အမြတ်ပိုမိုရရှိကြသည်။ တိုးချဲ့ပညာပေး ဌာနအနေဖြင့်လည်း လယ်သမားများနှင့် အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှုကို ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်၍ ပညာပေးလုပ်ငန်း

ဆောင်ရွက် ရာမှာ ပိုမိုလွယ်ကူစေသည်။ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အနေဖြင့်လည်း ပိုမို အရည်အသွေးကောင်း မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာများကို လေ့လာနိုင်သည့် အခွင့်အရေး ရရှိကြသည်။ သက်ဆိုင်သူအားလုံးက ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အားလုံးအတွက် ပိုမိုကောင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို ဖန်တီးပေး နိုင်ကြောင်း သိမြင်လာကြသည်။

နိဂုံးချုပ်နှင့်အကြံပြုတင်ပြချက်

အယ်လ်အေနည်းလမ်းသည် လယ်သမားများ၊ သုတေသန၊ ပညာပေး လုပ်ငန်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စပါးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၏ အခြေအနေတစ်ရပ် အကြား ဆက်သွယ်ရေးများ တည်ထောင်ပေးရာ၌ အသုံးဝင်သည်။ အယ်လ်အေ၏ ပါဝင် လုပ်ဆောင်မှုသည် လယ်သမားများနှင့် အပြန်အလှန်ဆောင်ရွက်နေသော သက်ဆိုင်သူ များ အရေအတွက်ကို ကျယ်ပြန့်စေသည်။ ဤသို့ ကျယ်ပြန့်လာသော ကွန်ယက်နှင့်အတူ လေ့လာရေးအစီအစဉ် သည် စီမံကိန်းက ဦးတည်ချက် ထားသော ကနဦးအကြောင်းအရာ သို့မဟုတ် စိတ်ဝင်စားမှုများကိုလည်း ချဲ့ထွင် ပေးနိုင်သည်။ အယ်လ်အေမှာ နည်းပညာနှင့် လူမှုအဆောက်အအုံဆန်းသစ်မှု များ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကျယ်ပြန့်သော အစီအမံများနှင့် မိမိကိုယ်ကို စည်းရုံးမှုဖြင့် တင်ရေးများတွင် တန်ဖိုးမြှင့်ပေးနိုင်သော်လည်း၊ သုတေသနကို ဘက်စုံပါဝင်မှု ဖြစ်စေရန်အတွက် အလုံးစုံဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုမဟုတ်ပေ။ နယ်ပယ် တော်တော်များ များမှာ တိုးတက်အောင်လုပ်ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေရှိဆဲဖြစ်သည်။ လေ့လာရေး ဖြစ်စဉ်၏ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်းနှင့်တစ်ခမ်းတနားမရှိခြင်းသည် သင်ခန်းစာ များကို အသေးစိတ်ဖော်ပြ၍ အမြဲတမ်းဝေမျှမပေးနိုင်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ လယ်သမားများ၏ သတ်မှတ်ကဏ္ဍတစ်ခုကိုသာ လေ့လာရေး အစီအစဉ်ဖြင့်

အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ထိုမျှမက လေ့လာရေးအတွေ့အကြုံများကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် စနစ်တကျနှင့် နည်းလမ်းပိုမိုကျနစေနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း သုတေသနဖက်မှ ထိန်းချုပ်မှုလျော့ချခြင်းနှင့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော သက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်မှုကို ခွင့်ပြုခြင်း နှင့် လေ့လာမှုအစီအစဉ်နှင့် အခြေအနေကို လမ်းညွှန်ခြင်းသည် အပြန်အလှန် အမှီပြုနေသော သက်ဆိုင်သူများ ပေါင်းစည်းမှု အတွက် အလားအလာဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဤအခြေအနေသည် နည်းပညာကို လက်ခံရန်အတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိသော အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာအခြေအနေ တစ်ခု ဖန်တီးခြင်းကို အထောက်အကူပြုစေသည်။

ထို့ထက်မက လယ်သမားများအတွက် စီမံထားသောလုပ်ငန်းများသည် လယ်သမားများ၏ ပကတိအခြေအနေများဖြင့် ညီညွတ်မှုရှိသင့်သည့်အပြင် သူတို့၏ အကန့်အသတ်ရှိသော ပိုင်ဆိုင်သည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် အဆိုပါလုပ်ငန်း များကို လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိရမည်။ နည်းပညာလွှဲပြောင်းပေးခြင်းကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပေးအပ်မည့် နည်းပညာနှင့်ကိရိယာပစ္စည်းများသည် ဒေသအခြေအနေများတွင် အားကိုးအားထား ပြုနိုင်ပြီး အချိန်နှင့်တပြေးညီ လုပ်ကိုင်ရမည်။ ထို့အပြင် နည်းပညာအသစ်တစ်ခုကို လယ်သမားများက လက်ခံနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးသူ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် အလွန်အရေးကြီးသော အချက်ဖြစ်သည်။ ဆောင်ရွက်ပေးသူ သည် မြန်မာလယ်သမားများ၏ ပကတိလယ်ယာအခြေအနေများမှာ နည်းပညာ၏ အသုံးချနိုင်မှုကို သိမြင်သဘောပေါက် ရမည်။

ကျိုးကြောင်းဆက်စပ်အကြံပြုချက်များ

အယ်လ်အေသည် ဈေးကွက်ကလိုအပ်သော အရည်အသွေးအကြောင်း လေ့လာမှုကို ဆောင်ရွက်ပေးသည့်အတွက် လယ်သမားများသည် ၎င်းတို့၏စံချိန်

စံညွှန်းများအရ ပိုကောင်းသော သီးနှံအရည်အသွေးကို ထုတ်လုပ်နိုင်၍ အမြတ်အစွန်းဖြင့် ပိုမိုရောင်းချနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အယ်လ်အေသည် စပါးတန်ဖိုးမြှင့်ကွင်းဆက် တလျှောက်ပါဝင်နေသော သက်ဆိုင်သူအမျိုးမျိုးအကြား ခိုင်မြဲသော ဆက်ဆံရေးများနှင့် ကောင်းသောဆက်သွယ်ရေးများကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ လေ့လာရေးမိတ်ဖက်အတွင်း ကောင်းသောလေ့လာမှုအခြေအနေကို ဖန်တီးထားခြင်းဖြင့် တိုးတက်မှုကို ထင်ဟပ်စေ၍ ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ၊ ဘာတွေမလုပ်ခဲ့သလဲဆိုသော အတွေ့အကြုံများ အပေါ်အခြေခံ၍ နောက်ခြေလှမ်းသစ်များကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ လေ့လာမှုက ဆန်စပါးကဏ္ဍတွင် လေ့လာမှုသဟဇာတဖြစ်စေသော အစွမ်းအစများကို တိုးတက်စေသော အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက မိတ်ဖက်ဖြစ်ခြင်းကို ထောက်ခံအကြံပြုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရသည်လည်း ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မေလတွင် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော "မြန်မာ့ ဆန်စပါး ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဗျူဟာ" ကိုအကောင်အထည်ဖော် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းပညာအကူအညီများအတွက် အိုင်အာအာအိုင်ကို နည်းပညာကို အကူအညီများတွက်ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ အမ်အာအက်စ်ဒီအက်စ်သည် နိုင်ငံ၏ ဆန်စပါးကဏ္ဍကို ပြန်လည်အားဖြည့်ရန် သက်ဆိုင်သူများအတွက် လမ်းညွှန်ချက်တစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။ ကမ္ဘာ့စပါးဈေးကွက်တွင် ယခင်ကထင်ပေါ်ခဲ့သော အခန်းကဏ္ဍကို မြန်မာကပြန်လည်ရရှိရန်လည်း လမ်းညွှန်ချက်တစ်ခုဖြစ်မည်။ ထို့ကြောင့် လေ့လာရေးမိတ်ဖက်ကို စပါးတန်ဖိုးမြှင့်ကွင်းဆက်ရှိ သက်ဆိုင်သူ အမျိုးမျိုးကို ဈေးကွက်နှင့်လယ်သမားအငယ်များ ချိတ်ဆက်ရန် စုစည်းပေးနိုင်စွမ်း ရှိသော ဦးတည်ချက်များစွာထဲက နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ PACT အသေးစားချေးငွေစီမံကိန်းအကျိုးသက်ရောက်အရ
 ကျောက်ပန်းတောင်း မြို့နယ်ရှိ ကျေးလက်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းကို
 လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်း
 အေးအေးထွန်းနှင့် နှင်းယုလွင်

နိဒါန်း

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ဆင်းရဲသားများရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကပြဿနာ တစ်ခုမှာ တရားဝင်ခွင့်ပြုထားသော ငွေချေးသူများနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ ချေးငွေ ချေးယူနိုင်သည့်အခြေအနေမရှိခြင်းဖြစ်သည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းသည် ဝင်ငွေ ဖန်တီးပေးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှု ပပျောက်ရေးအတွက် အဓိကဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက် ချက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ အရင်းအနှီး ချို့တဲ့သော လူများအတွက် ကျယ်ပြန့်စွာလက်ခံထားပြီး ထိရောက်သော ဆင်းရဲမှု ပပျောက်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဤနေရာတွင် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သော သုတေသန မေးခွန်းများမှာ "အသေးစားငွေကြေးစီမံကိန်းမှာ ပါဝင်ခြင်းနှင့် မပါဝင် ခြင်းတို့ အပေါ် လွှမ်းမိုးသော အချက်များက ဘာတွေလဲ" နှင့် "အိမ်ထောင်စုများက ချေးငွေကို ဘယ်လိုအသုံးပြုကြ သလဲနှင့် အိမ်ထောင်စုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အပေါ် ဘယ်လိုသက်ရောက်သလဲ" တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဤလေ့လာမှု၏ ခြုံငုံရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးစရိုက်လက္ခဏာများ၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့်ပုံစံများနှင့် အိမ်ထောင်စု နှစ်စဉ် ဝင်ငွေအပေါ် အဆုံးအဖြတ်ပြုသည့်အချက်များပါဝင်သော ကျေးလက်အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းအပေါ် PACT အသေးစားငွေချေးစီမံကိန်း၏ သက်ရောက်မှုကို လေ့လာ အကဲဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

အသေးစိတ်ရည်ရွယ်ချက်များ

- သုတေသနရွေးချယ်ထားသည့် ဒေသရှိ အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူ နှင့် မပါဝင်သူအိမ်ထောင်စုများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း နှင့် လူမှုစီးပွားရေး နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာလက္ခဏာရပ်များကို နှိုင်းယှဉ် လေ့လာရန်
- အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့ဝင်အိမ်ထောင်စုများအပေါ် PACT အသေးစား ငွေချေး အဖွဲ့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို စိစစ်လေ့လာရန်
- အိမ်ထောင်စု၏ နှစ်စဉ်ဝင်ငွေကို အဆုံးအဖြတ်ပြုသော အချက်များကို ဆုံးဖြတ်ရန်
- PACT အသေးစားငွေကြေးစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ခြင်းနှင့် မပါဝင်ခြင်း အပေါ်လွှမ်းမိုးသောအချက်များကို စစ်ဆေးလေ့လာရန်

၂။ ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့်ရလဒ်များ

အေစီအိုင်အေအာစီမံချက်၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို တုံ့ပြန်ရန် ကျေးလက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအပေါ် PACT အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့စီမံကိန်း၏ သက်ရောက်မှုကို စုံစမ်းရှာဖွေရန်အတွက် အေစီအိုင်အေအာ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းနှင့် ပညာပေးစီမံချက်ကို မွေးမြူရေးနှင့်ပဲမျိုးစုံစီမံချက်လုပ်ငန်း များဖြင့် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

အိမ်ထောင်စုများကို ရွေးချယ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရိုးရှင်းသော ကျဘမ်းနမူနာ ကောက်ယူနည်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ အခြေခံကိန်းဂဏန်းများကို ရွေးချယ်ထားသော ဖြေကြားသူများထံမှ လူတွေ့စစ်မေးခြင်းအားဖြင့် ကောက်ယူခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် နမူနာရွာ (၆)ရွာ၌

လူတွေ့မေးမြန်းခြင်းအားဖြင့် လူဦးရေ ဆိုင်ရာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ လက္ခဏာအချက်အလက်များကို ကောက်ယူ ခဲ့သည်။ နမူနာအိမ်ထောင်စုများကို PACT အသေးစားငွေချေးစီမံကိန်းမှာ ပါဝင်သော အိမ်ထောင်စုနှင့် မပါဝင်သော အိမ်ထောင်စုများအဖြစ် ခွဲခြားလိုက်သည်။ စုစုပေါင်း ဖြေကြားသူ (၁၈၉) ဦးတွင် PACT အဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူ (၆၀)နှင့် မပါဝင်သူ (၁၂၉) အိမ်ထောင်စုများကို တိကျစွာ ရွေးချယ်သည်။ အိမ်ထောင်စုဆိုင်ရာမေးခွန်းလွှာတွင် လူဦးရေ၊ လူမှုစီးပွားရေး ဆိုင်ရာလက္ခဏာများဖြစ်သော အသက်၊ အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား၊ ကျား/မဦးရေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ဝင်ငွေ၊ အသုံးစရိတ်နှင့် ကျန်းမာရေး အချက်များဆိုင်ရာ မေးခွန်းများပါဝင်သည်။ အမှီခိုကင်းသည့် ကိန်းရှင်များအတွက်၊ အသက်၊ ကျား/မ၊ အိမ်ထောင်ရေးအခြေအနေ၊ အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား၊ ပညာရေး အဆင့်အတန်း၊ ကျောင်းသားဦးရေ၊ ပိုင်ဆိုင်လယ်ယာမြေအရွယ်အစား၊ ပြည်ပရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ ဝင်ငွေ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့်မိသားစုဝင်ဦးရေ၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော လုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများနှင့် တိရစ္ဆာန် မွေးမြူ ရေးများကို စိစစ်တွက်ချက်မှုတွင် စူးစမ်းလေ့လာထားသည်။

ရလဒ်များနှင့် မူဝါဒအကျိုးဆက်များ

PACT အဖွဲ့ဝင်အိမ်ထောင်ဦးစီးများသည် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သော အိမ်ထောင် ဦးစီးများထက်ပိုမိုငယ်ရွယ်ပြီး၊ ပညာအရည်အချင်းပိုမိုမြင့်မားကြသည်။ ကျေး လက်နေအိမ်ထောင်စုများတွင် ပညာရေး အဆင့်မြင့်မားခြင်းသည် နည်းပညာ သစ်ကိုလက်ခံရန် အရည်အချင်းပိုရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာတတ်လူငယ်မျိုး ဆက်များသည် နည်းပညာလက်ခံကျင့်သုံးမှု လွယ်ကူဖြစ်ပေါ်စေရန် လုပ်ဆောင် ပေးဖို့လိုအပ်နေသည်။

အိမ်ထောင်စုနှစ်မျိုးစလုံးမှာ သီးနှံဝင်ငွေသည် စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု ဝင်ငွေ၏ အများဆုံးပမာဏဖြစ်သည်။ PACT အဖွဲ့ဝင်အိမ်ထောင်စုများ၏ ဒုတိယအများဆုံး ဝင်ငွေမှာ လယ်ယာမဟုတ်သောလုပ်ငန်းမှာ အလုပ်သမား လုပ်ခဝင်ငွေဖြစ်၍ အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်အကိုင်မှ ပေးပို့ငွေဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အိမ်ထောင်စု နှစ်မျိုးစလုံးတွင် အလုပ်သမားရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်မှု အရှိန်သည် ယခင် ထက် မြင့်တက်နေသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေးစီမံကိန်းကို အသေးစားငွေချေး စီမံချက်နည်းအားဖြင့် အပူပိုင်းဒေသတွင် လုပ်ဆောင်နေသော်လည်း၊ အိမ်ထောင်စု များစွာတို့သည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် အစားအစာဆင်းရဲမှု သတ်မှတ်မျဉ်းအောက်တွင် ရောက်ရှိနေသည်။

သုတေသနပြုလုပ်သောဒေသတွင် PACT အဖွဲ့ဝင် အိမ်ထောင်စု မိသားစုဝင် ဦးရေနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများစွာရှိသော်လည်း၊ တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေမှာ အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သော အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေထက်နည်းပါးသည်။ မိသားစုဝင်များသော ကျေးလက်နေအိမ်ထောင်စုများသည် ဝင်ငွေကောင်း ကြသည်။ အသေးစားငွေချေး စီမံချက်အပေါ် သူတို့အားပြုနေဆဲဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းဦးရေသည် စုစုပေါင်း မိသားစုဝင်ငွေအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုမရှိချေ။ သုတေသနပြုသောဒေသတွင် အသေးစားငွေချေးစီမံကိန်း၏ အပြုသဘော အကျိုး သက်ရောက်နေသောကြောင့် ချေးငွေပမာဏများစွာ ချေးယူသော အိမ်ထောင်စုများ နှင့် ချေးငွေအမျိုးမျိုးရယူသော အိမ်ထောင်စုများသည် အသေးစားငွေချေး စီမံကိန်းတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်လျက် ရှိသည်။

ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းအပေါ် လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများ၏
 တုံ့ပြန်ချက်များနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ - မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း၌ လေ့လာချက်
 အိန္ဒြာသိမ့်သိမ့်သူ

သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

ပတ်ဝန်းကျင်၊ အရင်းအမြစ်များနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာဘာသာရပ်ဌာန
 အာရှဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ်

၁။ ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း အပူပိုင်းဒေသရှိ ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ မကြာသေးမီကာလများ၌ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်လာကြခြင်းသည် သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးတွင် လယ်ယာလုပ်သား ရှားပါးမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများ၏ ကျေးလက်မှအပြင်သို့ ရွှေပြောင်းသွားခြင်း၏ အထောက်အကူပြုချက်များနှင့် သက်ရောက်မှုများအပြင် လုပ်သားရှားပါးမှုရှိသော်လည်း လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို ထိန်းသိမ်းရန် လယ်ယာအိမ်ထောင်စုများ၏ တုန့်ပြန်မှုနည်းဗျူဟာများကို ဤလေ့လာမှု က စူးစမ်းရှာဖွေသွားပါမည်။

မြန်မာနိုင်ငံအပူပိုင်းဒေသ၌ ကျေးလက်မှအပြင်သို့ ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်း နောက်ကွယ်ရှိ တိုက်တွန်းအားပေးမှုများမှာ လက်ရှိစိုက်ပျိုးရေးမူဝါဒများ၊ အဆင်မပြေ သည့် ရာသီဥတုအခြေအနေ၊ သီးနှံအထွက်များ လျော့ကျခြင်း၊ နှစ်စဉ်အိမ်ထောင်စု ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊ အလုပ်သမားများအတွက် လုပ်ခလစာ နိမ့်ကျခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်းများ၏ ပေါင်းစပ်အကျိုး သက်ရောက်မှုများဖြစ်ကြသည်။ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်း

မှာ အိမ်မှာကျန်ရစ်သော မိသားစုဝင်များကို ထောက်ပံ့နိုင်ရန်နှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေမျှော်မှန်းချက် ဖြစ်သည်။

ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် အချို့သော အဓိကသီးနှံများ၏ အထွက်များနှင့် စိုက်ပျိုးသောဧရိယာများကို လျော့စေခဲ့ကြောင်း၊ တွေ့ရှိချက်များက ညွှန်ပြသည်။ အမျိုးသား မိသားစုလုပ်သား အသုံးချခြင်းမှာ ထူးခြားစွာပြောင်းလဲမှုများ မရှိခဲ့သော်လည်း၊ အမျိုးသမီးမိသားစုလုပ်သားအသုံးပြုလာမှုနှင့် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး အငှားလုပ်သားများ အသုံးပြုလာမှုမှာ ထူးခြားစွာမြင့်မားလာခြင်း တစ်ရပ်သည် ရွှေ့ပြောင်းသွားခြင်း၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သည်။ ခြောက်သွေ့ဒုံရှိ ကျေးလက်လယ်ယာ အိမ်ထောင်စုများသည် သူတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း လုပ်သားခွဲခြားအသုံးပြုခြင်းနှင့် လုပ်သားရှားပါးခြင်းကို တုံ့ပြန်သော နည်းဗျူဟာများအသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် လယ်ယာ လုပ်ငန်းကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံချက်များ၊ ထိရောက်သော လုပ်အားချွေတာသည့် နည်းပညာများနှင့် လယ်ယာလုပ်သားများ ကျေးလက်အပြင်သို့ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းနှင့် လုပ်သားအသုံးပြုခြင်းများအပေါ် ထပ်မံသုတေသန လုပ်ဆောင်ခြင်းများကို စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၌ လယ်ယာလုပ်သား ဆုံးရှုံးခြင်း လျော့ကျစေရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ လယ်ယာလုပ်ငန်းစနစ်များ၊ သီးနှံထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ကျေးလက်လယ်ယာမိသားစုများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ တိုးတက်စေရန် လိုအပ်ပါ သည်။

၂။ တွေ့ရှိချက်များနှင့်ဆွေးနွေးချက်

၂-၁။ သုတေသနလေ့လာသောဒေသများ၏ ထူးခြားသည့်လက္ခဏာရပ်များ

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းအပူပိုင်းဒေသ၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်ရှိ

မိုးကောင်းသောက် စိုက်ပျိုးသည့် ကျေးရွာနှစ်ရွာဖြစ်သော အင်းတော်နှင့် ရွာတန်းရှည်တို့မှာ သုတေသနကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ လေ့လာသော ဒေသနှစ်ခု စလုံး၏ အဓိက စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ နှမ်း၊ ပဲစင်းငုံနှင့် မြေပဲတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဤသီးနှံများသည် မိုးရွာသွန်းမှု ပုံမှန်မရှိဘဲ သဲဆန်သောမြေရှိသည့် ကျေးရွာများအတွက် စိုက်ပျိုးရန် သင့်တော်သည်။ လယ်သမားများသည် နှမ်းနှင့်ပဲစင်းငုံသီးနှံကို ရောနှောစိုက်ခြင်း၊ နှမ်းသီးနှံတစ်မျိုးတည်းစိုက်ခြင်းနှင့် မြေပဲသီးနှံတစ်မျိုးတည်း စိုက်ပျိုးခြင်းတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။

အင်းတော်ရွာတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးအိမ်ထောင်ဦးစီး ရာခိုင်နှုန်းမှာ ထက်ဝက်ခန့်စီရှိသော်လည်း ရွာတန်းရှည်တွင် ၃ပုံ၂ပုံခန့်သော အိမ်ထောင်ဦးစီးများမှာ အမျိုးသားများ ဖြစ်ကြသည်။ ရွာတန်းရှည်မှာ ရွာသူရွာသားများသည် မြန်မာ့ရေးရိုး ဓလေ့ထုံးစံများဖြစ်သော ရပ်ရွာလူထု သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စုမှာ အမျိုးသားများက ခေါင်းဆောင်မှုနေရာကို အမြဲတမ်းရယူသည့် အလေ့အထအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးသည်ကို ထင်ဟပ်ဖော် ပြနေပါ သည်။ အင်းတော်ရွာမှာ အိမ်ထောင်စုများကို ဦးစီးဦးဆောင် ပြုရန် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများမှာ တန်းတူအခွင့်အရေးရရှိပြီး ပိုမိုတိုးတက်ခဲ့သည် ဟု ထင်မြင်ရသည်။

လေ့လာနေသည့်ဒေသများရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ အဓိကဝင်ငွေရလမ်း သုံးမျိုးမှာ ရွှေ့ပြောင်းသွားသူများ၏ ငွေလွှဲပို့ငွေ၊ သီးနှံဝင်ငွေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မပတ်သက် သော လုပ်အားခဝင်ငွေများဖြစ်ကြသည်။ ငွေလွှဲပို့ငွေသည် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အဓိကဝင်ငွေရလမ်းဖြစ်၍ အိမ်ထောင်စု ဝင်ငွေပေါင်း၏ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းထက် ပိုများပြားသည်။

လယ်သမားများက သူတို့၏ဝင်ငွေကို အဓိကအသုံးပြုနေသော အရေးပါသည့် ကဏ္ဍများမှာ အိမ်ထောင်စုအတွက် လိုအပ်သော အခြေခံအစားအစာ အတွက် နှင့် လယ်ယာလုပ်သားကုန်ကျစရိတ်များအတွက်ဖြစ်သည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် သူတို့၏မြင့်မားသော ဝင်ငွေအချိုးအစားကို အဆိုပါ ကဏ္ဍနှစ်ခုတွင် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားမရှိသော မိသားစုအိမ်ထောင်များ၏ ဝင်ငွေသည် သီးနှံအပေါ် အမှီပြုခြင်းကြောင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းကို ထိန်းသိမ်းရန် လုပ်အားသွင်းအားစု ပိုမိုအသုံးပြုခြင်းနှင့် ပေါင်းပြဿနာများကြောင့် သီးနှံဆုံးရှုံးမှုကို လျော့ချရန်အတွက် အသုံးပြုခဲ့သည်။

၂-၂။ သုတေသနလေ့လာသည့်ဒေသများ၌ ပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားခြင်း

အချိန်အတော်ကြာကပင် လေ့လာသည့်ဒေသများတွင် အမျိုးသားမိသားစုဝင်များ၏ ကျေးလက်ပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားခြင်းသည် ဖြစ်နေကျအနေအထား ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် လေ့လာသည့်ဒေသများက လူနည်းစုသာလျှင် ၎င်းတို့၏ သီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် အရင်းနှီးရရှိရန်၊ သာလွန်ကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်များ ရှာဖွေရန် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာကြသည်။ လူများသည် လေ့လာသည့် ဒေသများမှ ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပ နိုင်ငံများသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနည်းလမ်းနှစ်မျိုးအားဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေကြသည်။ လက်ရှိမှာ လေ့လာသည့်ဒေသများမှ အမျိုးသားများ၏ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုက လွန်စွာ မြင့်မားသည်။ အင်းတော်ရွာမှ ရွှေ့ပြောင်း သွားလာကြသူ များမှာ အနည်းဆုံး ဒုတိယအဆင့်ပညာရေး (အလယ်တန်းအဆင့်) ရရှိခဲ့ကြသည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများ၏ ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် တက္ကသိုလ်ပညာရေး တတ်မြောက်သူ

များဖြစ်ကြသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းလုပ်သားများ သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် မသက်ဆိုင်သော လုပ်ခစားလုပ်သားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြရန် အခြားနိုင်ငံများသို့ အများဆုံးပြောင်းရွှေ့ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ပညာတတ်ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်သူများ သည် ၎င်းတို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သည့်နေရာတွင် လစာကောင်းကောင်း ရရှိနိုင် ကြသည်။

ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအချက်အလက်များ ရရှိရန် အဓိကသတင်းကွန်ယက်များမှာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများ၏ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းများ၊ အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေပေးသော အေဂျင်စီ/အဖွဲ့များနှင့် ပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ပြင်ပနိုင်ငံများသို့ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်သူများအတွက် သွားရောက် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နိုင်ရန်လိုအပ်သော ကုန်ကျစရိတ်ကို ကာမိနိုင်သော ငွေပမာဏကို မိဘများထံမှ အများဆုံးရရှိကြပြီး၊ ငွေချေးငှားလုပ်ငန်း လုပ်သူများထံမှ အတိုးနှုန်းကြီးကြီး (၁၂ ရာခိုင်နှုန်း)ဖြင့် ချေးငှား ရယူသော်လည်း အချို့သောသူများက သူတို့၏ ဆွေမျိုးသားချင်းထံမှ ရယူကြသည်။ လေ့လာသည့် ဒေသ၌ ပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် လုပ်ခလစာ ရှာဖွေရန်နှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းများ ရရှိရန်မှာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများ၏ မျှော်မှန်းချက်များဖြစ်ကြသည်။ ရွှေ့ပြောင်း သွားလာသူများ၏ ငွေလွှဲပို့ငွေကို အခြေခံအစားအစာလိုအပ်ချက်များ၊ လယ်ယာ လုပ်သားကုန်ကျစရိတ်၊ လုပ်အား မဟုတ်သော လယ်ယာသွင်းအားစုစရိတ်၊ လူမှုရေး ဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် ကလေးများပညာရေးအတွက် အများဆုံး အသုံးပြု ကြသည်။

အိမ်ထောင်စုတွင် နောက်ပိုင်းချန်ထားရစ်သော လယ်ယာလုပ်ငန်းအပေါ်
ကျေးလက်မှ ပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၏ သက်ရောက်မှုများ

လေ့လာသည့်ဒေသများတွင် လယ်သမားများက သီးနှံထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် အများဆုံးလူသားလုပ်အားကို ရိုးရာလေ့ထုံးစံအရ အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ယခုအခါတွင် ဖြေကြားကြသူများသည် လယ်ယာလူထုအတွက် လုပ်သားရှားပါးမှုသည် ဆိုးဝါးသော ပြဿနာဖြစ်လာကြောင်း ဖြေကြားကြပြီး၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ မှုဖြစ်ပေါ်ပြီး နောက် ၂၀ ရာစုနှစ်ခန့် တိုးမြှင့်လာခဲ့သည်။ ရွာများမှာ လယ်ယာ လုပ်သားလုံလောက်မှုမရှိသည့်အတွက် အနီးအနားရွာများမှ လုပ်သားများ ငှားရမ်းခဲ့ရကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။ လုပ်ငန်းများပြားသည့် ရာသီများတွင် လိုအပ်သော လုပ်သားရရှိရန် လွန်စွာခက်ခဲလာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် မိုးလေဝသမမှန်ကန်သည့် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် အချိန်မီပေါင်းရှင်းရန် လုပ်သားများမရရှိသည့်အချိန်တွင် အချို့လယ်သမားများသည် သီးနှံများကို တံစဉ်လွတ် လက်လွတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် တချို့လယ်သမားများ စိုက်ပျိုးမြေများ လျော့ချခဲ့ကြသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် အင်းတော်ရွာတွင် အဓိကစိုက်သီးနှံမြေများ သိသာစွာ ကွာခြားမှု မရှိခဲ့သော်လည်း၊ ရွာတန်းရှည်ရွာတွင် နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံသီးရော စိုက်ဧရိယာများနှင့် မြေပဲစိုက်ဧရိယာများ သိသာစွာ လျော့နည်းကျဆင်းခဲ့သည်။

ကျန်ရစ်သော အိမ်ထောင်စုဝင်များသည် မိသားစုဝင်များ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသည့်အတွက် ဆုံးရှုံးသွားသောလုပ်အားအတွက် အစားထိုးဖြည့်ပေးရန် အလုပ်လုပ်ကိုင်သော ရက်များနှင့် လုပ်ချိန်နာရီများကို တိုးမြှင့်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ လေ့လာသည့် ဒေသနှစ်ခုစလုံးတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာ

လုပ်သား ၄ပုံသုံးပုံခန့် ဆုံးရှုံးခဲ့သည့် အခြေအနေတော်တော်များများမှာ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ပြီးနောက် အဓိက သီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရသည့် အကြိမ်အရေအတွက်များ လေ့လာသည့်ဒေသများတွင် သိသာစွာများပြားလာခဲ့သည်။ ထယ်ထိုးထွန်မွှေခြင်း၊ ပေါင်းရှင်းခြင်းနှင့် ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းခြင်းတို့ကို အကြိမ်များစွာ ပိုမိုလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ပေါင်းပြဿနာ၊ ပိုးမွှားပြဿနာများလျော့ကျနိုင်ပြီး၊ သီးနှံအထွက်ကို တိုးတက်စေသည်။ ထို့ကြောင့်လေ့လာသည့်ရွာများမှ လယ်သမားများသည် အထက်ပါ ထုတ်လုပ်မှုအဟန့်အတားများလျော့နည်းပြီး စိုက်ပျိုးသီးနှံအထွက်များ တိုးတက်လာစေရန်အတွက် သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

၂-၄။ လုပ်သားအသုံးပြုပုံ၊ လုပ်သားရှားပါးမှုကို တုန့်ပြန်သော နည်းဗျူဟာနှင့်လုပ်အား ခွဲခြားဆောင်ရွက်ခြင်း

လေ့လာသည့်ဒေသများတွင် လုပ်သားရှားပါးခြင်းသည် မိသားစုဝင်များ၏ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းကြောင့်သာမက အငှားလုပ်သားများ၏ အလုပ်အကိုင်ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။ လေ့လာသည့်ရွာများက မြေယာမဲ့အငှားလုပ်သားများသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားလိုအပ်ချက် မတည့်ငြိမ်သော အခြေအနေအရ လယ်ယာလုပ်ငန်းမှ လယ်ယာပြင်ပလုပ်ငန်းသို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းများကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးချိန်ပြင်ပရာသီတွင် လယ်သမားများသည် သူတို့၏အိမ်ထောင်စု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆက်လက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်း ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများအပေါ် ပိုမို၍ အာရုံစိုက်မှု စတင်နိုင်ရန် အခြားဝင်ငွေရလမ်းကို ရှာဖွေခဲ့ကြသည်။

တွေ့ရှိချက်များအရ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ငန်းအတွက် စေလွှတ်သည့် အိမ်ထောင်စုများ နှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများအကြား လုပ်အားအသုံးချခြင်းနှင့် အလုပ်ချိန်နာရီများသည် စာရင်းအင်းတွက်ချက် လေ့လာမှုအရ သိသာစွာခြားနားချက် မရှိခဲ့ပေ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်ခြင်း ကို စေလွှတ်သည့်အိမ်ထောင်စုများအတွက် လုပ်အားကို အသုံးချခြင်းနှင့် အလုပ်ချိန်နာရီများကို မည်သို့အသုံးပြုကြောင်း ရွှေ့ပြောင်း သွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်း မပြုမီနှင့် လုပ်ကိုင်ပြီးနောက်ပိုင်း နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် သိသာစွာ ခြားနားမှုရှိခဲ့သည်။ လယ်သမားများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကောင်းစွာ လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေသော လုပ်အားဈေးကွက်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ထိန်း သိမ်းထားနိုင်သော်လည်း အကယ်၍ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် အဓိကကျသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းဗျူဟာတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့လျှင် လုပ်သားရှားပါးမှုသည် အနာဂတ်တွင် ပိုမိုဆိုးဝါးနိုင်သော အနေအထားဖြစ်သည်။

၃။ နိဂုံးချုပ်

လွန်ခဲ့သည့်ဆယ်နှစ်ကျော်က လယ်ယာလုပ်သား၏ ကျေးလက်ပြင်ပ ရွှေ့ပြောင်း သွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် လေ့လာသည့်ဒေသများတွင် ရေပန်းစား သည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းဗျူဟာတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။ လယ်ယာ လုပ်သားများ ပြင်ပသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ခြင်းသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအား စိန်ခေါ် လျက်ရှိသည်။

လေ့လာသည့်ဒေသများရှိ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ အမျိုးသမီးအချို့က ၎င်းတို့၏ ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ရောက်ရှိနေသောနေရာတွင် အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ်

လုပ်ကိုင်သူများမှ အပပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်သူအားလုံးနီးပါးသည် အမျိုးသားများဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိမှုရလဒ်များက ဖော်ပြခဲ့သည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းသည် အမျိုးသား လယ်ယာမိသားစုလုပ်သားအသုံးပြုခြင်းအပေါ်သိသာသော အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိသော်လည်း အဓိက သီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင် အမျိုးသမီးလယ်ယာ မိသားစု အလုပ်သမား များ၏ အလုပ်လုပ်သော ရက်ပေါင်း၊ လူတစ်ဦး အလုပ်ချိန်နာရီများနှင့် ကျား/မ အငှားလယ်ယာ လုပ်သားများ အခြေအနေသည် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်ပြီး နောက်ပိုင်းကာလကို ယခင်အချိန်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက သိသာစွာများပြားလာခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းမတိုင်မီနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် လုပ်သားရှားပါးမှု ပြဿနာသည် ၂၀ ရာနှုန်း တိုးတက်များပြားကြောင်း အိမ်ထောင်စုများက တင်ပြကြသည်။

ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားစေလွှတ်သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား မရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၏ လုပ်အားအသုံးပြုမှုကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်သောအခါ ပြီးခဲ့သောနှစ်အတွင်း စိုက်ပျိုးရာသီများတွင် စာရင်းအင်းစိစစ်လေ့လာမှုအရ သိသာစွာ ခြားနားချက်မရှိပါ။ လေ့လာသည့် ဒေသကဲ့သို့သော လူဦးရေနည်းသည့် ကျေးလက်လူထု အတွင်း ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား စေလွှတ်သည့် အိမ်ထောင်စုများနှင့် စေလွှတ်ခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုနှစ်မျိုးစလုံးအပေါ် ရွှေ့ပြောင်းသွားခြင်းကြောင့် လုပ်သားဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် မြေယာမဲ့အငှားလုပ်သားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်ပြောင်းလဲခြင်း တို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိနေသည့်အတွက်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားစေလွှတ်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ လုပ်သားအသုံးပြုခြင်းသည်

ရွှေ့ပြောင်း သွားလာခြင်းမတိုင်မီနှင့် ပြီးခဲ့သောနှစ်၏ စိုက်ပျိုးရာသီတို့ အကြားတွင် သိသာထင်ရှားသော ကွာခြားချက်များရှိခဲ့သည်။ ကျေးရွာအနီး ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော လုပ်သားဈေးကွက်များသည် လုပ်သားလို အပ်ချက်များသော စိုက်ပျိုးချိန်ရာသီတွင် လိုအပ်သော လုပ်သားရရှိရန် အဓိက နေရာဖြစ်သည်။ လုပ်အားခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် လုပ်သား အမျိုးအစား ကွဲပြားမှုများပြားစေခြင်းနှင့် အချိန်ကိုလည်း ချွေတာစေနိုင်ခြင်းဖြင့် လေ့လာသည့် ဒေသ၌ လုပ်အားရှားပါးမှုအတွက် ဖြေရှင်းနည်းပျူဟာတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ လုပ်သားရှားပါးမှုများရှိသော်လည်း လယ်သမားများ၏ ရွာအတွင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်အားဈေးကွက်များသည် ယာလုပ်ငန်း အတွက် လိုအပ်သောလုပ်အားကိုထိန်းသိမ်းရန် လက်ရှိအခြေအနေမှာ အသုံးဝင်ပြီး ကောင်းစွာ လုပ်ငန်း ဖြစ်မြောက်လျက်ရှိသည်။ ဤအနေအထားသည် အနာဂတ်မှာ ပြဿနာမဖြစ်နိုင်ပါ။ လုပ်သားရှားပါးမှုမြင့်မားခြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော လေ့လာသည့်ဒေသရှိ ယာလုပ်ငန်း ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ကောင်းမွန်သော ပညာပေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထိရောက်သောလုပ်အား ချွေတာသည့် နည်းပညာများ လိုအပ်လျက်ရှိနေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အပူပိုင်းဒေသ၏ ကျေးလက်ဒေသများရှိ အိမ်ထောင်စုဝင်များ၏

ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ကလေးလုပ်သားများ-

ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်တွင် လေ့လာချက်တစ်ရပ်

စုစုံပေါင်းဖေ

သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

ပတ်ဝန်းကျင်၊ အရင်းအမြစ်များနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာဘာသာရပ်ဌာန

အာရှဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ်

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ခြောက်သွေ့ဒေသတွင် စိုက်ပျိုးရေးသည် ဝင်ငွေ၊ စားနပ် ရိက္ခာနှင့် အလုပ်အကိုင်များ ပေးအပ်ခြင်းအားဖြင့် လူများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို အထောက်အကူပြုနေသော အဓိကကဏ္ဍဖြစ်သည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးရေးတွင် အဟန့်အတားများဖြစ်သည့် မိုးလေဝသ အခြေအနေမကောင်းခြင်း၊ သွင်းအားစုစရိတ် ကြီးမြင့်ခြင်းနှင့် ထုတ်လုပ်မှုနိမ့်ကျခြင်းများသည် ဖြေရှင်းနည်းဗျူဟာတစ်ခုအနေဖြင့် လယ်သမားများကို အပူပိုင်းဒေသမှအခြားဒေသများသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ရန် ဦးတည်နေခဲ့သည်။ ဤအခြေအနေသည် ကျန်ရစ်သော သားသမီးများကို လယ်ယာ လုပ်သားအဖြစ် ပါဝင်လာပြီး အိမ်မှုကိစ္စနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးတခုအဖြစ် အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့သည်။ မိဘ၏ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် သားသမီးများ၏ပညာရေးဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအကြား ဆက်စပ်မှုကို သုတေသနတွင် များစွာအလေးပေးလေ့လာခဲ့သော်လည်း အိမ်ထောင်စုဝင်များ၏ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ကလေးလုပ်သားအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုအား

အလေးပေးခြင်း နည်းပါးခဲ့သည်။ ကလေးလုပ်သားဖြစ်ပေါ်သည့် အကြောင်းရင်းများအနက် အဓိကလွှမ်းမိုးသော အချက်တစ်ခုအဖြစ် လက်ခံကြောင်း သက်သေပြခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဤလေ့လာမှုက ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ကလေးလုပ်သားအကြား ဆက်နွှယ်မှုနှင့် စိုက်ပျိုးရေးမှာ လုပ်သားရှားပါးမှုနှင့် ကလေးလုပ်သားများဖြစ်လာခြင်း ရှိ-မရှိတို့ကို လေ့လာ မည်ဖြစ်သည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင် ခြင်းမရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၌ ကလေးလုပ်သားအခြေအနေအဆင့်အတန်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုခင်နှင့် ပြုပြီးနောက်ပိုင်း ကလေးလုပ်သား အသုံးပြုခြင်း တို့ကို မီးမောင်းထိုးပြခြင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းအားဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ကလေးလုပ်သားဆက်နွှယ်မှုကို စူးစမ်းလေ့လာရန် ဤသုတေသနက ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

သုတေသနပုံစံ

အသက် ၅ မှ ၁၈ နှစ်ရှိ ကလေးလုပ်သားများ၏ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားနှစ်မျိုး ဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများမှာ လုပ်ခပေးသောအလုပ်နှင့် လုပ်ခ မပေးသော အလုပ်နှစ်မျိုးစလုံးအခြေအနေကို အလေးပေးလေ့လာထားသည်။ လေ့လာမှု ကို မြန်မာနိုင်ငံ ကျောက်ပန်းတောင်းမှာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သုတေသနကိုလမ်းညွှန်ရန် အသုံးပြုသော သတ်မှတ်ချက်ဘောင်ကို ပုံပြ(၁)တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ကွဲပြားသောပြည်တွင်း ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း အမျိုးအစားများအနက် ကျေးလက်ပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကိုသာ လေ့လာသည့်ဒေသမှာ လေ့လာမှုကအာရုံစိုက်ထားပြီး၊ သုတေသနမေးခွန်းများမှာ ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်ကြသည်။

- မိသားစုဝင်များ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် မိသားစုစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းမှာ လုပ်သားရှားပါးခြင်းကို ဦးတည်စေ၍ ကလေးလုပ်သား တိုးပွားစေသလား။
- ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများမှာ အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများ၌ ကလေးလုပ်သား၏ လက်ရှိအခြေအနေကအဘယ် နည်း။
- အိမ်တွင်းမှုနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှာ ကလေးငယ်များက မည်သို့ သော ရိုးရာလုပ်ငန်းအမျိုးအစားကို လုပ်ကိုင်သနည်း။ အရွယ်ရောက်သူများ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ က လုပ်ကိုင်ရသော အပိုဆောင်း လုပ်ငန်းများကား အဘယ်နည်း။

အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦး၏ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ကလေးလုပ်သား အကြား ဆက်နွယ်မှုတစ်ရပ် ရှိမရှိကို သတ်မှတ်နိုင်ရန် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် အခြေအနေ၊ လယ်ယာလုပ်အားအသုံးပြုမှုနှင့် ကျန်ရှိသောကလေးများ အလုပ်ခွင် ဝင်ရောက်ပတ်သက်မှုများကို လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ရန်အတွက် သုတေသနပုံစံက လမ်းဖွင့်ပေးသည်။ အကယ်၍ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် လယ်ယာလုပ်သား ရှားပါးမှုနှင့် ကလေးလုပ်သားအခြေအနေကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့လျှင် လေ့လာကြည့်ရှုမှု က ရှင်းပြနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ သုတေသနက စစ်တမ်းကောက်ယူထားသော မူလ အခြေခံအချက်အလက်နှင့် ဒုတိယအဆင့် အချက်အလက်နှစ်မျိုးစလုံးကို အသုံး ပြုသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်မှုများပြားခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိက အသက်

မွေးဝမ်းကြောင်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သော ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ် အင်းတော်နှင့် ရွာတန်းရှည်ရွာ နှစ်ရွာစလုံးကို သုတေသနအတွက် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

သုတေသနတွေ့ရှိချက်များ

လေ့လာသည့်ဒေသတွင် ပြည်ပနှင့်ပြည်တွင်း ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း နှစ်မျိုးစလုံးသည် စိုက်ပျိုးရေးမှာ ရာသီဥတုအဟန့်အတားများကို တုန့်ပြန် သောအားဖြင့် ဆောင်ရွက်သော မိသားစုတွင်း ဖြေရှင်းသော နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ခြောက်သွေ့သော ယာမြေသည် ယေဘုယျအားဖြင့် စပါးသီးနှံ အတွက် မသင့်တော်ပေ။ မြေပဲ၊ နှမ်းနှင့် ပဲစင်းငုံသီးနှံများ အပါအဝင် အဓိက သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးသည်။ ပြောင်းဖူးကို တိရိစ္ဆာန်စာအနေဖြင့် အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်က စိုက်ပျိုးကြသည်။ စပါးနှင့် ခရမ်းချဉ်ကိုလည်း မိသားစုဝမ်းစာ သီးနှံအဖြစ် စိုက်ကြသည်။ လယ်ယာထုတ်လုပ်ရေးတွင် အဓိကအဟန့်အတားများ မှာ မိုးရွာသွန်းမှုမမှန်ခြင်း၊ လုပ်သား ရှားပါးခြင်း၊ ပေါင်း၊ ပိုးအန္တရာယ်နှင့် သီးနှံအထွက်နည်းခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ လေ့လာသည့် ဒေသတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် ရာသီဥတုအဆင်မပြေခြင်းနှင့် အကျိုးဆက်အဖြစ် လယ်ယာဝင်ငွေ မရေရာခြင်းတို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် လယ်ယာ အိမ်ထောင်စု အတွက် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ရှင်သန်ရေးနည်းလမ်း တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ အပြင်သို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ရသည့် အဓိကအကြောင်းပြချက်များမှာ ရည်မှန်း ထားသည့်နေရာမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရှိခြင်းနှင့် မူရင်းနေရာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ခနိမ့် ကျခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လယ်သမားများက ၎င်းတို့၏မိသားစုကို ထောက်ပံ့ရန် ပိုမိုသေချာသော ဝင်ငွေတစ်ခုအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေလိုသူ

လယ်သမားများအတွက် ပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သော လမ်းကြောင်းသည် လူကြိုက်များလာခဲ့သည်။ လေ့လာသည့်ဒေသတွင် အလုပ်သမားများကို အနီးဝန်းကျင် နိုင်ငံများ၊ အထူးသဖြင့် မလေးရှားသို့ စေလွှတ်ပေးခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနေသော အလုပ်အကိုင်အဖွဲ့စည်းများက ထပ်မံတွန်းအားပေးနေသည်။

လေ့လာသည့်ဒေသမှာ အဓိကတွေ့ရှိချက်တစ်ခုမှာ လေ့လာသော ရွာနှစ်ရွာသည် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့မှ အကွာအဝေးပေါ်မူတည်၍ အမျိုးအစားကွဲပြားသော ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းများရှိနေသည်။ အင်းတော်ရွာသည် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ်မှ အလှမ်း ဝေးကွာ၍ (မလေးရှားသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူအများ သွားရောက်သော) ပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်မှုသည် တွေ့နေကျအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများသည် အလုပ်များသော စိုက်ပျိုးရာသီများတွင် ၎င်းတို့၏ရွာနှင့် အိမ်ကို ပြန်လာသော ရာသီချိန်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကို ရွာတန်းရှည်မှာ တွေ့ရလေ့ရှိသည်။ ရွာတန်းရှည်က ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ အမျိုးသားအများစုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယာယီလုပ်ကိုင်ရသော အလုပ်အမျိုးအစားဖြစ်သည့် ကားမောင်းသမား အဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြသည့် အတွက် လိုအပ်သည့်အခါတွင် အလုပ်မှယာယီထွက်သွားနိုင်ရန် ပြောင်းနိုင်ပြင်နိုင်သော အခြေအနေရှိသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် အိမ်ထောင်စုများ၏ စီးပွားရေး လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းအတွက် ရေရှည်ကာလ တိုင်အောင်အကျိုးရှိ သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆနိုင်သော်လည်း လယ်ယာလူထုမှာ လုပ်သားရှားပါးမှုများကို ရင်ဆိုင်ပြီး ကျန်ရစ်သည်။ လယ်သမားအများစု သို့မဟုတ် လယ်ယာလုပ်သားများက အခြားအလုပ်အကိုင်များ ရှာဖွေရန်

အခြားနေရာများသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သောအခါ စိုက်ပျိုးရေးမှာလိုအပ်သော လူသား အရင်းအမြစ်များ တဖြည်းဖြည်း ဆုတ်ယုတ်မှုကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ လေ့လာသည့် ဒေသတွင်း ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကို ၂၀၀၃ ဝန်းကျင်မှ အစပြုခဲ့သော်လည်း ပြည်ပနှင့် ပြည်တွင်း ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှစ်မျိုးစလုံးကို ၂၀၁၀ခုနှစ် မှစ၍ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှုန်း တစ်စတစ်စ မြင့်တက်လာသည်။ လယ်ယာလုပ်သားများသည် ၅ နှစ်ကာလတည်းက မြန်မာနိုင်ငံမှာ အခြားဒေသ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြသည်။ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင် သူများသည် ထုံးစံအတိုင်း အသက် ၂၁နှစ် နှင့် ၃၀နှစ် ကြား သားယောက်ျားလေးများ ဖြစ်ကြောင်း သုတေသနက ဖော်ပြနေသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းမတိုင်မီက အများစုမှာ လယ်ယာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင် ယခင်က လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့်အတွက် လေ့လာသည့်ဒေသတွင် လူငယ်ယောက်ျားလေး လယ်သမား၊ လယ်ယာလုပ်သား ချို့တဲ့နိုင်သည့် အလားအလာဖြစ်သည်။ မျှော်မှန်းချက်ဖြင့် သွားရောက်သည့်နေရာမှာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ကောင်းများ ရှာဖွေရန် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုခင်က ၎င်းတို့သည်သည် ကျောင်းသား နှင့် လယ်သမားများဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် လယ်ယာ လုပ်သားရှားပါးမှုသည် လေ့လာသည့် ရွာများ၌ အရေးကြီးသော အခြေအနေ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် လုပ်အားများစွာ လိုအပ်သောစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပေါင်းရှင်းခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်း ခြင်း ကာလများဖြစ်ကြသည်။ အမျိုးသားများ အပြင်ထွက်ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်သော လယ်ယာလုပ်သား ရှားပါးမှုသည် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း

မပြုသည့် အိမ်ထောင်စုနှစ်မျိုးလုံးတွင် ရင်ဆိုင် နေရသည့် အဟန့်အတားတစ်ခု ဖြစ်သည်။

လုပ်သားရှားပါးမှုကို ဖြေရှင်းရန် အဓိကနည်းဗျူဟာများမှာ အငှားလုပ်သားများ ပိုမိုအသုံးပြုခြင်းများဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ် ကိုင်ခြင်း ပို၍အသားကျလာသည်နှင့်အမျှ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် မိသားစု လုပ်သားကို လုံလောက်သော အငှားလုပ်သားဖြင့် အစားထိုးဖြည့်စွက်ရန် အခက်အခဲဖြစ်လာသည်။ လက်ရှိလေ့လာသည့် ဒေသ၌ လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုသော အငှားလုပ်သားများသည် အများအားဖြင့် အခြားရွာများမှ ဖြစ်ကြသည်။ အလုပ်များသော ရာသီကာလတွင် လုပ်ခမြင့်မား ခြင်းနှင့် ငှားရမ်းရရှိမှု အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်နှင့် လူကြီးမိသားစု လုပ်သား နှစ်မျိုးစလုံးကို ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူအိမ်ထောင်စုများနှင့် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်း မပြုသည့်အိမ်ထောင်စုများ နှစ်မျိုးစလုံးကို လုပ်အားများစွာ လိုအပ်သောအချိန်မှာ ပိုမို အသုံးပြုခဲ့သည်။

ရာသီချိန်နှင့် ယာယီရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့်ပုံစံများ ပေါ်လွင်နေသော လေ့လာသည့်ရွာနှစ်ရွာမှာ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများတွင် အငှား လုပ်သားနှင့် မိသားစုလုပ်သားတို့ကို လယ်ယာလုပ်သားအဖြစ် အသုံးပြုမှုအပေါ် ခြားနားသော သက်ရောက်မှုများရှိခဲ့သည်။ အင်းတော်ရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ဝင်တစ်ဦး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း ပြုလုပ်ပြီးနောက် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး မိသားစုအလုပ်သမားများ ပိုမို၍ အသုံးပြုခဲ့ရသည်။ လူငယ်အမျိုးသား များ၏ ပြည်ပသို့ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်း များပြားလာသည်နှင့် ကျန်ရစ်သော မိသားစုဝင် များအပေါ် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီး တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ရွာတန်းရှည်ရွာတွင် အမျိုးသမီး

မိသားစုဝင် အလုပ်သမား များသည် မိသားစုဝင်တဦး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကို တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းရန် သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေးမှာ ပိုမိုပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ရွာတန်းရှည်ရွာတွင် အများစုမှာ ရာသီချိန် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကူညီလုပ်ကိုင်ရန် ပုံမှန်အချိန်အပိုင်းအခြားဖြင့် ရွာသို့ ပြန်လာကြသည်။ ထို့ကြောင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းအလုပ်များ ပိုမိုလုပ်ကိုင်ရန် ကျန်ရစ်သော အမျိုးသားမိသားစုဝင်များက လိုအပ်ချက်အနည်းငယ်သာရှိကြသည်။

ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ၏ အိမ်ထောင်စုများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာအလုပ်နှင့် အိမ်တွင်းလုပ်ငန်းနှစ်မျိုးစလုံးအတွက် အိမ်ထောင်စုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ထိခိုက်မှုရှိခဲ့သည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သော မိသားစုဝင်များလုပ်ကိုင်လေ့ရှိသော အိမ်ထောင်စုလုပ်ငန်းများသည် ယခုအခါ ကလေးများအပါအဝင် အိမ်မှာ ကျန်ရစ်သော မိသားစုဝင်များ၏ပုခုံးပေါ်ကျရောက်ခဲ့သည်။ အင်းတော်ရွာတွင် အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းများသည် ကလေးများအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးတစ်ခုအဖြစ် ဖော်ပြခြင်းမရှိသော်လည်း၊ အကယ်၍ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိသည့် အိမ်ထောင်များရှိကလေးများသည် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများရှိ ကလေးများထက် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို ပိုမိုလုပ်ကြရသည်။ ရာသီအလိုက် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ပုံမှန်ပြန်လာသည့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများရှိသည့် ရွာတန်းရှည်ရွာတွင် ကလေးများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်း ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးထမ်းရဖို့ အခြေအနေမရှိကြပေ။ ထို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် အပိုင်းအခြား (ရေရှည် သို့မဟုတ် ရာသီချိန်) သည် ရွာတွင်ကျန်ရစ်သော အိမ်ထောင်စုများမှ ကလေးများအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး

ဖြစ်စေရာတွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှာရှိနေသည်။ အချိန်ကြာကြာ ရွာတွင်မရှိခြင်းသည် ကြီးမားသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတစ်ခုကို ဖြစ်စေ သည်။

ထို့အပြင် မိန်းကလေးများ အထူးသဖြင့် အရွယ်ရောက်မိန်းကလေးများ သည် ယောက်ျားလေးများထက်ပို၍ လယ်ယာအလုပ်သမားတာဝန်ကို လုပ်ကိုင် ရကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ မိန်းကလေးများ အပါအဝင် အိမ်ထောင်စုမိသားစုဝင် တို့၏ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနောက်ပိုင်းမှာ အမျိုးသမီးမိသားစုလုပ်သားများ အပေါ် ပိုမိုအားပြုလာကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှာ ဝင်ရောက်လာသော ကလေးအများစုမှာ မိန်းကလေး များဖြစ်သည်။ ကလေးများ လယ်ယာအလုပ်မှာ အသက် (၁၀)နှစ်ဝန်းကျင်မှ စတင် ကူညီခဲ့ကြ၍ အများစုမှာ အသက် (၁၀)နှစ်နှင့်(၁၈)နှစ်အကြား မိန်းကလေးများ ဖြစ်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး၊ ကျား/မ ယူဆချက်များနှင့် မျှော်မှန်းလူမှုရေး တာဝန်ကဏ္ဍ အပေါ်အခြေခံ၍ မွေးဖွားမှု အစဉ်နှင့် ကျား/မ ခွဲခြားမှုက အပိုဆောင်းအလုပ်တာဝန်များ ခွဲဝေချထားရာတွင် မိန်းကလေးနှင့် ယောက်ျားလေးများအတွက် ခြားနားသောလုပ်ငန်း ကဏ္ဍများကို ဆုံးဖြတ်ပေးသည်။ မိသားစုအဖွဲ့ဝင်များ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ပြီးနောက် မိန်းကလေးများကို စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းမှာ ကူညီရန် မျှော်လင့်ကြပြီး၊ ယောက်ျားလေးများကို စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ ရောင်းချ ခြင်းနှင့် ကျွဲနွား ထိန်းကျောင်းရာတွင် ကူညီရန်စေခိုင်းကြသည်။ အိမ်တွင် ကျန်ရစ်သော ကလေးများ အနက် အကြီးဆုံးကလေးများတွင် အလုပ်တာဝန်နှင့် ဝန်ထုပ်များ ပိုမိုရှိကြောင်း တွေ့ရှိချက်ကဖော်ပြသည်။

နိဂုံးချုပ်နှင့်အကြံပြုတင်ပြချက်များ

မြန်မာ့ကျေးလက်ဒေသများရှိ ရိုးရာအစဉ်အလာခံယူချက်များပေါ် အခြေခံ ပြု၍ စိုက်ပျိုးရေးမှာ ကလေးလုပ်သားအသုံးပြုခြင်းကို ပုံမှန်လုပ်ဆောင်ချက် ဟုသာ ယူဆကြကြောင်း သုတေသနက မီးမောင်းထိုးပြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကို မိသားစု စီးပွားရေးအား ထောက်ပံ့မှုပြုနေသည်ဟု သတ်မှတ်ထားပြီး ကလေးများကို လုပ်အား အရင်းမြစ်တစ်ခု အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ကလေးသူငယ် များ၏ ဘဝကောင်းစားရေးကို မြှင့်တင်ပေးရန် အန်ဂျီအိုနှင့် အစိုးရအပါအဝင် ဤနယ်ပယ်နှင့်သက်ဆိုင်သူ အမျိုးမျိုးက ကလေးလုပ်သား နှင့် ဆက်စပ်သော မိဘများ၏ သိမြင်မှုကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်သည် -

- ကလေးလုပ်သားအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းအပူပိုင်းဒေသတွင် သုတေသနလုပ်ဆောင် မှုမှာ အကန့်အသတ် ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်မှ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ကလေးများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားအလုပ်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်။
- ကလေးလုပ်သားများ လျှော့ချရန်အတွက် အစိုးရနှင့် အန်ဂျီအို အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မိဘများ၊ အလုပ်ရှင် များနှင့် ရပ်ရွာ ပြည်သူလူထုများက အောက်ပါအချက်တို့ကို ပိုမိုသတိပြုမိအောင် အကူအညီပေးနိုင်သည်။ ကလေးများအတွက် အလုပ်စည်းမျဉ်း စံသတ်မှတ် ချက်များ၊ အနည်းဆုံး လုပ်ငန်းဝင် အသက်ကို ဥပဒေဖြင့် ကန့်သတ်ခြင်းနှင့် လုပ်သားအဖြစ် ကလေးများ

လုပ်ကိုင်ရန် အနည်းဆုံး သတ်မှတ်ချက် စည်းမျဉ်းများ (ပညာဆက်လက် ဆည်းပူးနိုင်မှု၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဆက်စပ်နေသော အလုပ်အကိုင်မှကလေးများကို ကာကွယ်ပေးခြင်း၊ ကလေးများ သင်ယူမှုနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုရရှိရန်အတွက် အလုပ်အကိုင်က တာဝန်ယူမှု များစသည်တို့) ဖြစ်ကြသည်။

- ကလေးလုပ်သားသည် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း အမျိုးအစားများနှင့် ဆက်နွှယ်နေကြောင်း လေ့လာမှုက တွေ့ရှိခဲ့သည်။ မိသားစုဝင်တစ်ဦး ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ပြီးနောက် ကြီးမားသော စိုက်ပျိုးရေးအလုပ် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး တစ်ခုကို ကလေးများ တွေ့ကြုံရသော အတိုင်းအတာ သည် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် အမျိုးအစားနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ များ၏ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့်ကာလ အပိုင်းအခြားများပေါ်မူ တည်နေသည်။ မတူသော ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း အမျိုးမျိုးသည် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကလေး များနှင့် ၎င်းတို့၏ ဘဝကောင်းစားရေးအပေါ် လူမှုရေးသက်ရောက်မှု ဒဏ်အမျိုးမျိုး မည်သို့ဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း စူးစမ်းလေ့လာရန် နောက်ထပ် လေ့လာမှုများအတွက် အခြေခံအဖြစ် ဤလေ့လာမှုကို အသုံးပြုနိုင်သည်။
- မိသားစုအိမ်တွင် ကျန်ရစ်သောကလေးများအပေါ် ကျေးလက်အပြင်သို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို စိစစ်လေ့လာရန် အိမ်ထောင်စုအဆင့်မှာ လေ့လာမှုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်စု ဝင်များ မရှိသည့်အတွက် ကလေးများလုပ်ကိုင်ရမည့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ထပ်ဆောင်း အိမ်တွင်းကိစ္စလုပ်ငန်းများအပေါ် အာရုံစိုက်ထားသည်။

ကလေးလုပ်သား လိုအပ်ချက်များသော ဒေသများ၌ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်း အပါအဝင် အခြားသော စိုက်ပျိုးရေးမပါသည့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၊ အစားအသောက်၊ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းများ၌ ကျန်ရစ်သော ကလေးများအပေါ် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်း၏ သက်ရောက်သော ဒဏ်ကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် ထပ်မံလေ့လာမှုများကို ယခုလေ့လာမှု ထက်ကျော်လွန်ပြီး လေ့လာနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ကျေးလက်အပြင်သို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် အိမ်ထောင်စု၊ ရပ်ရွာနှင့်နိုင်ငံတော်အဆင့်မှာ သက်ရောက်သော အကျိုး အပြစ်များနှင့် ကျေးလက်ပြင်ပ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၏ သက်ရောက်မှု ဒဏ်နှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် လမ်းကြောင်းများအကြား ဆက်နွှယ်မှုများ၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့်ကာလနှင့် ကလေးများအတွက် လုပ်ငန်း ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများအပေါ် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အမြင်ရရှိရန် လိုအပ် သောသုတေသနအငယ်စားနှင့် အကြီးစားအဆင့်လေ့လာမှု နှစ်မျိုး စလုံး လိုအပ် သည်။

**မြန်မာ့ကျေးလက်မှာ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုများ -
စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးမှု၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားရှားပါးခြင်းများနှင့်
စက်မှုလယ်ယာလုပ်ငန်း**

အေးစန္ဒာဖြိုး၊ ဆဲမန်းဂရုမ်ဘိုဟဲလ်၊ လီယာနာစီလီယမ်၊ စိုးစိုးထွေး၊

အိန္ဒြေသိမ့်သိမ့်သူ

သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

ပတ်ဝန်းကျင်၊ အရင်းအမြစ်များနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာဘာသာရပ်ဌာန

အာရှဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ်

စာတမ်းအကျဉ်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေယာမဲ့လယ်လုပ်သားများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အလုပ်များကို လိုလားကြသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကရွေ့ပြောင်း ထွက်သွားသဖြင့် လုပ်သားငှားရမ်းရရှိမှုမှာ လွန်စွာရှားပါး၍ လုပ်ခကြီးမြင့်ခြင်းကို ရင်ဆိုင်နေရသည်။ စက်မှုလယ်ယာ ထုတ်လုပ်ရေးသည် မြင့်မားသော လုပ်သား ကုန်ကျစရိတ်၊ မပြည့်စုံသော အဆောက်အအုံနှင့် သင်တန်းပို့ချမှုမရှိခြင်းတို့ကို အစားထိုးရန် သော့ချက်နည်းဗျူဟာ တစ်ခု ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ စက်ကိရိယာများအသုံးပြုတိုးတက်ရန်များစွာ သော့ချက်အတားများ ဆက်လက် ကျန်ရှိနေသည်။

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် အခြေခံအားဖြင့် စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးနိုင်ငံဖြစ်၍ ကျေးလက်ဒေသများတွင် လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ ၇၅%ဝန်းကျင် အခြေချနေထိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေး နှင့် မိတ်ဘက်လုပ်ငန်းများ အဓိကအားဖြင့်ရှိနေသည် (အာဒီအီးအက်စ် ၂၀၁၂)။ မြေယာမဲ့ဖြစ်ခြင်းသည် မြန်မာ့ကျေးလက်ဒေသတွင်

ပေါ်လွင်သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့် စာရင်းအင်း အချက်အလက်များက ကျေးလက်ပြည်သူလူထု ၏ ၂၄-၅၅%သည် မြေယာမဲ့များဟု ခန့်မှန်းထားသည် (အမ်အက်စ်ယူ/အမ်ဒီအာရ်အိုင် ၂၀၁၃)။ အများက စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားများအနေဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ သီးသန့် ရပ်တည်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်များနောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိနိုင်ငံရေး အနေအထားကို လက်တလောဖြစ်ပေါ်နေသော လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး ပြန်လည် ပြုပြင်ရေးများက များစွာပုံဖော်ပေးခဲ့သည် (ဟန်လေ ၂၀၁၄)။ တစ်ဆက်တည်းမှာ ပင် စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် မြို့ပြအသစ်များ ပေါ်ပေါက်လာမှုက စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍပြင်ပ ရှိကျေးလက် အိမ်ထောင်စုများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်များက မျှော်မှန်းထား သော စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကို ရရှိရန်အတွက် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် သီးနှံထုတ်လုပ်ခြင်း နှင့် သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးမှာ စက်ယန္တရားများအသုံးပြုရန် တွန်းအားပေးနေသည် (ဗေ့စ်နှင့် ဂိုလာတီ ၂၀၁၃)။

မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောကဏ္ဍတွင် ကျေးလက်လူထုများ အတွက် အခွင့်အလမ်းများပြားသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်ကို ကြုံတွေ့နေရပြီး၊ စက်မှုနည်းလမ်းမှတစ်ဆင့် လယ်ယာခေတ်မီတိုးတက်ရေးအတွက်လည်း တွန်းအား ပေးနေပါသည်။ ဤအခြေအနေက သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးမှာ လယ်ယာစက်ကိရိယာ များအားဖြင့် လူသားလုပ်အားနေရာကို အစားထိုးခြင်းနှင့် လယ်ယာကဏ္ဍမှ လယ်ယာလုပ်သား စွန့်ခွာမှုကို နားလည်ရန် လိုအပ်ချက်တစ်ခုကို ညွှန်ပြနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် ခြောက်သွေ့သောအလယ်ပိုင်းဒေသ ကြီးများမှာ အိမ်ထောင်စု စစ်တမ်းနှင့် အုပ်စုအလိုက် ဆွေးနွေးပွဲများမှရရှိသော အရေအတွက်ရော အရည်အသွေးပြ အချက်အလက်များ နှစ်မျိုးစလုံးအပေါ်

အခြေခံပြုပြီး မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်မှာ စက်မှုလုပ်ငန်း ကူးပြောင်းမှုဖြစ်စဉ်၊ လုပ်သားရှားပါးမှုနှင့် လယ်ယာမဟုတ်သောကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးရေးများမှာ ကျေးလက် လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုများကို ဤစာတမ်းက စူးစမ်းလေ့လာမည်။ စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန်အတွက် စက်မှုလယ်ယာ ကူးပြောင်းခြင်း၏ ထိရောက်မှု များတိုးတက်စေရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို အထောက်အကူပြုရေးမှာ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များက ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်လိမ့်မည်။

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

လယ်ယာမဲ့လုပ်သားရှားပါးမှုမည်သို့ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း -

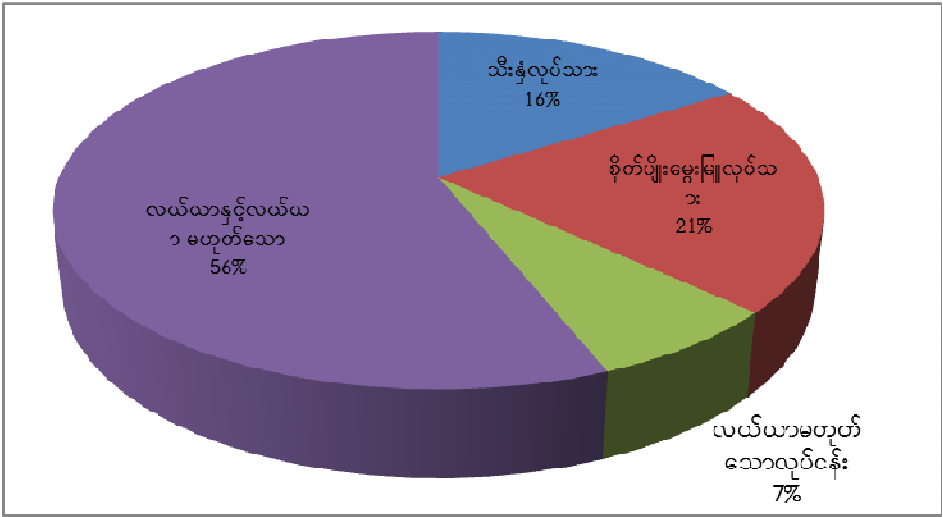
လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးခြင်းသည် မြေယာမဲ့လုပ်သားများ လယ်ယာလုပ်ငန်းမှ လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း တို့ကြောင့် ပေါ်ပေါက်နေရသည်။ စိုက်ပျိုးရေးစွမ်းရည် ကျဆင်းသော ထုတ်လုပ်မှုဆီဦးတည်နေသော စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအတွင်း ပြဿနာများကို ဤအခြေအနေက ဖန်တီးနေသည်။

စစ်တမ်းလေ့လာမှုက ဖော်ပြချက်များ -

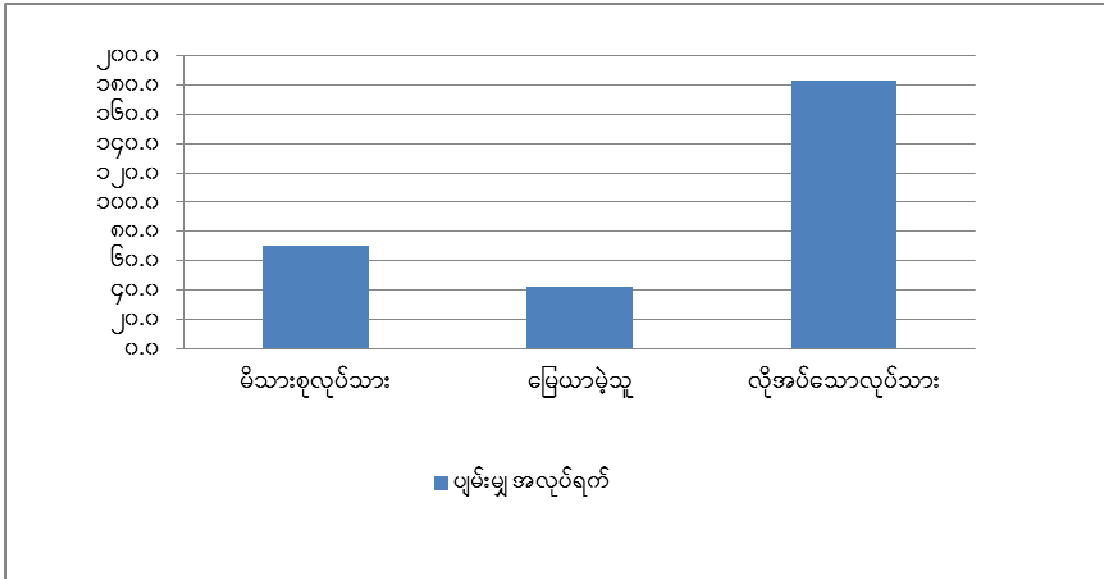
- မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများ၏ (၁၆%) ကသာ သီးနှံလုပ်ငန်းလုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်းမှသာ သူတို့၏ဝင်ငွေကိုရရှိသည်။ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအများစုသည် လယ်ယာနှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်း မဟုတ်သောလုပ်ငန်း နှစ်မျိုးစလုံး မှာ လုပ်ကိုင်ကြသည် (၅၆%) (ပုံပြ-၁)
- စစ်တမ်းကာလအတွင်း (မိုးရာသီ) အလုပ်လုပ်နိုင်သော အသက်ရွယ်ရှိ မြေယာမဲ့များ၏ (၁၁.၃%) သည် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။
- လေ့လာသည့်ဒေသ၏ သီးနှံစိုက်စွမ်းအားသည် (၁၄၂.၆%) ဖြစ်၍ သီးနှံစိုက် ဧရိယာမှာ (၄၉၂၀.၂) ဟက်တာဖြစ်သည်။

- အလုပ်လုပ်နိုင်သော အသက်(၁၅-၆၄) နှစ်အရွယ်ရှိ မြေယာမဲ့လုပ်သားသည် လေ့လာသည့်ဒေသမှာ စုစုပေါင်း (၁၇၈၃) ယောက်ရှိသည်။
- သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးအတွက် ရရှိနိုင်သော မြေယာမဲ့လုပ်သားမှာ တစ်ဟက်တာလျှင် (၀.၄) ဦးဖြစ်သည်။
- စိုက်ပျိုးရေးမှာ မြေယာမဲ့သူတစ်ဦးအတွက် ပျမ်းမျှအလုပ်လုပ်ရက်များမှာ တစ်နှစ် လျှင် (၁၁၇.၇) ရက်ဖြစ်သည်။
- လေ့လာသည့်ဒေသတွင် စိုက်ပျိုးရေးမှာမြေယာမဲ့လူများက ပျမ်းမျှလုပ်ကိုင်သော ရက်ပေါင်းသည် တစ်နှစ်တွက် တစ်ဟက်တာလျှင် (၄၂.၇) ရက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် တစ်ဟက်တာပေါ်မှာ ပျမ်းမျှ မိသားစုလုပ်သား အလုပ်လုပ်ရက်မှာ တစ်နှစ်လျှင် (၆၆.၄၂)ရက် ဖြစ်သည်။ ဤအချက်အလက်များက လေ့လာသည့် နေရာတွင် ထူးခြားစွာလုပ်သားရှားပါးမှုကို တင်ပြအကြံပြုထားသည်။ (ပုံပြ-၂)

ပုံပြ-၁။ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများ သူတို့ဝင်ငွေကို ဘယ်ကရရှိသလဲ။

ပုံပြ-၂။ ပျမ်းမျှအလုပ်လုပ်ရက်ပေါင်း/ဟက်တာ/နှစ် သူတို့ဝင်ငွေကို ဘယ်ကရရှိသလဲ။

စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့်သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

တွေ့ရှိချက်များကဖော်ပြသည်မှာ -

- သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးအတွက် စက်ကိရိယာအသုံးပြုမှုသည် လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ် ကျော် အတွင်း တိုးတက်လာခဲ့သည်။
- လေ့လာသည့်ဒေသ၌ အသုံးပြုသော အများဆုံးသုံးနေကျ လယ်ယာ စက်ကိရိယာ အမျိုးအစားများမှာ၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ ပါဝါထွန်စက်များနှင့် ရေတင်စက်များဖြစ်သည်။ အစိုးရနှင့် အစိုးရ မဟုတ်သော စီမံချက် လုပ်ငန်းများသည် စက်ကိရိယာအစပျိုး တင်သွင်းခြင်းကို အထောက်အကူ ပေးခဲ့သည်။
- လယ်သမားများသည် သွင်းရေရရှိရန် စက်ကိုစတင် အသုံးပြုခဲ့ပြီး တစ်နှစ်လျှင် နှစ်သီး သို့မဟုတ် သုံးသီးစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် သီးနှံစိုက်စွမ်းအား တိုးမြှင့်ရန် စတင်သုံးစွဲကြသည်။

- လေ့လာသည့်ဒေသအတွက် မော်တာသုံးထယ် (၆၃) ခု၊ လက်တွန်းထွန်စက် (၂၁၈) စီး၊ စပါးရိတ်သိမ်းစက် (၆) ခု နှင့် စပါးချွေစက် (၈၄) ခု အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း စစ်တမ်းကဖော်ပြခဲ့သည်။
- စိုက်ပျိုးမြေပြုပြင်ခြင်း၊ ချွေခြင်း၊ ရေတင်ခြင်းနှင့် ကြိတ်ခွဲခြင်းများကို စက်မှုလုပ်ငန်းအဖြစ် စတင်နေသော်လည်း မျိုးစေ့ချခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပေါင်းရှင်းခြင်း၊ မြေဩဇာကျွေးခြင်း၊ သန့်စင်ခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်းနှင့် အခြောက်ခံခြင်းများကို လူလုပ်အားဖြင့် အများဆုံး ဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်သည်။
- အက်ဒါမက်ဒေနှင့်ဂျက်ဆန် (၂၀၁၄) နှင့် ဂျေအေအိုင်စီအေအက်ဖ် (၂၀၁၄) တို့၏ စက်၊ လူနှင့် တိရစ္ဆာန်စွမ်းအားတို့၏ အရည်အချင်းနှိုင်းယှဉ် လေ့လာချက်များအရ လေ့လာသည့်ဒေသ၌ ရရှိနိုင်သော စက်အရေအတွက် နှင့် အမျိုးအစားများသည် တစ်ဟက်တာလျှင် အလုပ်လုပ်ရက် (၀.၅၆) ရက်ချွေတာနိုင်သည်။ လေ့လာသည့်ဒေသမှာ စက်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် လိုအပ်သောအလုပ်လုပ်ရက်များ၏ (၀.၈%) ကို ချွေတာနိုင်ကြောင်း လေ့လာမှုကဖော်ပြသည်။

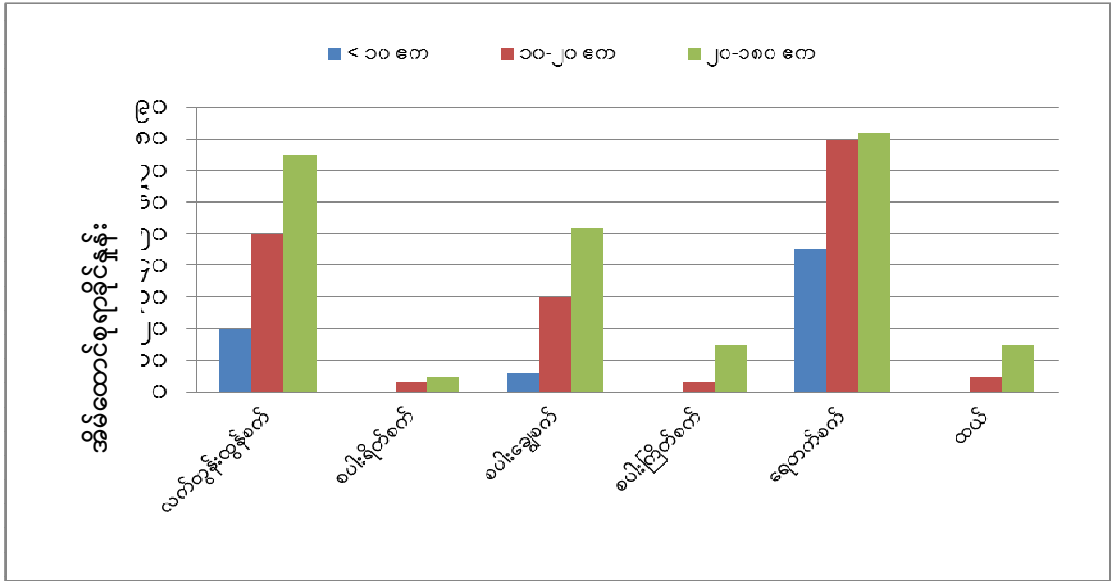
မည်သို့သော လယ်သမားများက စက်ကိုအသုံးပြုကြသလဲ။

ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသက လယ်သမားများသည် ခြောက်သွေ့နံ့အလယ်ပိုင်းက လယ်သမားများဖြင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် စက်ကိရိယာများကို ပိုမို၍ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ပိုင်ဆိုင် သော စက်ကိရိယာများမှာ အမျိုးအစားကွဲပြားသည်။

ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသအတွက် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား

- ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသအတွက် လယ်သမားကြီးများ (ပိုင်ဆိုင်ဧက ၂၀ ထက် ပိုများ) သည် လယ်ယာအသင့်အတင့်နှင့် အနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်သူများထက် စက်ကိရိယာများ ပိုမိုပိုင်ဆိုင်ကြသည် (ပုံပြ ၃)။ လယ်သမားကြီးများက လယ်ယာအသင့်အတင့်နှင့် အနည်းငယ်သာပိုင်ဆိုင်သူ လယ်သမားများ ထက်အချိန်မီ လယ်ယာလုပ်ငန်းများ (ဥပမာ၊ မြေပြင်ခြင်း) ပြီးစီးရန် လက်တွန်းထွန်းစက်များ အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည်။
- စက်ကိရိယာများ ဝယ်ယူရာမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် မက်လုံး/ အကျိုးအမြတ်များ ပိုမိုရှိရမည်။ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ နှစ်ခုစလုံးမှ ချေးငွေကို ရယူနိုင်သူများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လယ်သမားကြီးများသာ ဤကဲ့သို့သော စတင်ရင်းနှီးမှုမျိုးကို အကုန်ကျခံနိုင်သူများဖြစ်ကြသည်။

ပုံပြ ၃။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၌ လယ်ယာစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု

အလယ်ပိုင်းအပူပိုင်းဒေသတွင် ရေပေးသွင်းနိုင်မှု-

- ရေပေးသွင်းမှုကို ရယူနိုင်သော လယ်သမားများက မိုးအားကိုး စိုက်ပျိုးသော လယ်သမားများထက် စက်ကရိယာများ ပိုမိုပိုင်ဆိုင် သည်။
- ရေပေးသွင်းက နှစ်သီး သို့မဟုတ် သုံးသီး စိုက်ပျိုးစေနိုင်သည်။ ဤလယ်သမားများအတွက် စိုက်ပျိုးရာသီ စက်ဝန်းကြား တိုတောင်းသော ကာလများရှိရန် အရေးကြီးသောကြောင့် မိုးအားကိုး တစ်သီးစိုက်လယ်သမားများထက် ထယ်ရေးနှင့် ထွန်ရေး လုပ်ကိုင်ရန် အတွက် စက်ကရိယာများအပေါ် အားထားရန် လိုအပ်သည်။

စက်မှုလယ်ယာကူးပြောင်းရန် အဟန့်အတားများ-

လယ်သမားများသည် စက်မှုလယ်ယာထုတ်လုပ်မှုမှာ အဟန့်အတားများ ရင်ဆိုင်နေကြသည်။

- မြင့်မားသော ကနဦးကုန်ကျစရိတ် - အခြေခံအားဖြင့် လယ်သမားများသည် မျိုး၊ ဓါတ်မြေဩဇာများ၊ ပိုးသတ်ဆေးများနှင့် လယ်ယာလုပ်သားများအတွက် တစ်စုံတစ်ခုသော ရင်းနှီးငွေပမာဏ လိုအပ်ကြသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် စက်ကရိယာအသုံးပြု ခဲ့လျှင် လောင်စာဆီ၊ အပိုစက် ပစ္စည်းနှင့် ထိန်းသိမ်းပြုပြင် စရိတ်များအတွက် အပိုငွေပေးရန် လိုအပ်မည်။
- စက်ကရိယာအသုံးပြုရာမှာ လယ်သမားသင်တန်းမရှိခြင်း - စိုက်ပျိုးရေး စက်ကရိယာ အသုံးပြုသူများ (အဓိကအားဖြင့် လယ်သမားများ) သည် စက်ကရိယာတစ်ခုကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ်ရ

မည်ကို သိရှိခြင်းမရှိဘဲ၊ အခြား အသုံးပြုသူများ ပုံစံအတိုင်းလိုက်ပါ လုပ်ကိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြသည်။

- ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနိုင်သော စွမ်းရည်မရှိခြင်း - လယ်သမားအများစုသည် စက်အပိုပစ္စည်းများ အစားထိုးတပ်ဆင်ခြင်းအပါအဝင် မည်သို့ ထိန်းသိမ်း ပြုပြင်ရမည်ကို မသိကြသည့်ပြင် ကျွမ်းကျင်သော စက်ပြင်သူကို အသုံးပြု ရန် အခွင့်အလမ်းလည်း နည်းပါးသည်။
- လယ်သမား၏လယ်မြေသို့ စက်ကိရိယာများသယ်ပို့ရန် အခက်အခဲများ၊ အချို့လယ်သမားများသည် သူတို့၏လယ်ယာများကရွာနှင့် အလှမ်းကွာဝေးပြီး စက်ကိရိယာများကို လယ်ယာအရောက်သယ်ယူရန် ခက်ခဲသောကြောင့် ခိုင်းကျွဲနွား တိရစ္ဆာန်များကို အသုံးပြုရန် ပိုမိုသဘောကျသည်။

ကျိုးကြောင်းဆက်စပ်၍ အကြံပြုတင်ပြခြင်း

လယ်သမားနှင့် လယ်ယာမြေမဲ့တို့သည် အလုပ်ရှင်နှင့် လယ်ယာလုပ်သားအနေဖြင့် ရိုးရာအစဉ်အလာအရ ဆက်စပ်နေကြသော်လည်း အရေးပါသော စိုက်ပျိုးကာလ (ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ချိန်၊ ပေါင်းရှင်းချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်) များအတွက် လုပ်သားလိုအပ်ချက်များလာခြင်းနှင့် ပို၍သက်တောင့်သက်သာရှိသော စိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော လုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် ရောင်းဝယ်ရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းနှင့် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများ တိုးပွားလာခြင်း တို့ကြောင့် အဆိုပါ ဆက်နွယ်မှုအားပျော့လာသည်။ ထုတ်လုပ်မှုကို တိုးတက်ခေတ်မီစေရန် စိုက်ပျိုးရေးစက်ကိရိယာများ စတင်ကျင့်သုံးစေခြင်းဖြင့် အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော လုပ်ငန်းစီမံချက်များက ကူညီခဲ့သော်လည်း ခေတ်မီ စိုက်ပျိုးရေး

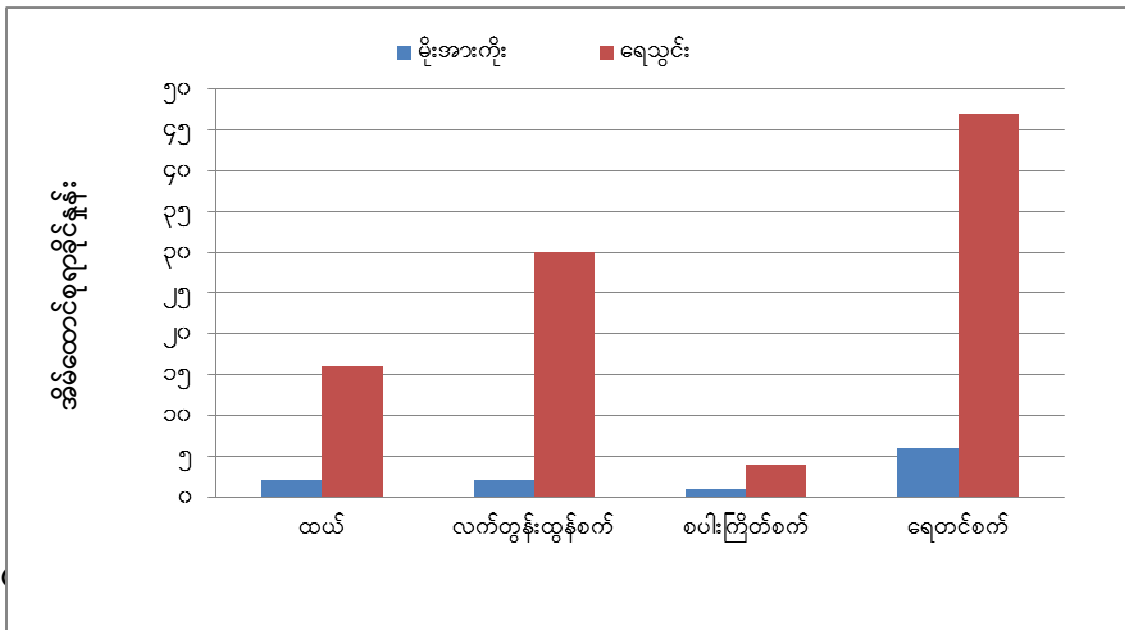
စက်ကိရိယာများ ရရှိအသုံးပြုနိုင်မှု အကန့်အသတ်ရှိနေသည့်အတွက် လုပ်သားရှားပါးသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး အခြေအနေ ပိုမိုဆိုးဝါးနေသည်။

- စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားရှားပါးမှုများ အနာဂတ်မှာ တိုးမြှင့်လာနိုင်သော အလားအလာရှိ၍၊ တဆက်တည်းမှာ လယ်ယာစက်ကိရိယာ လိုအပ်ချက် တိုးမြှင့်လာသည်။
- လက်ရှိစက်မှုလယ်ယာလုပ်ငန်းသည် လူသားလုပ်အားအတွက် မဟုတ်ဘဲ၊ ခိုင်းကျွဲ၊ နွား တိရစ္ဆာန်အတွက် အစားထိုးရန် အသုံးပြု သော်လည်း ထိရောက်မှုမရှိဘဲ ရှိခဲ့သည်။ လုပ်သားရှားပါးမှု လုံလောက်စွာ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရန် ကောက်စိုက်၊ ပေါင်းရှင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းသည့် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် စက်ကိရိယာများ တင်သွင်းခြင်းကို အထောက်အကူပေးရန် လိုအပ် သည်။
- စက်မှုလယ်ယာကူးပြောင်းရေးအတွက် အဟန့်အတားများကိုကိုင် တွယ်ဖြေရှင်းရန်၊ လယ်သမားများ၏စွမ်းအားတိုးမြှင့်ရန်နှင့် ကျေး လက်အဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် (ရေပေးသွင်းခြင်း၊ လယ်ယာလမ်း၊ လျှပ်စစ်) အလေးပေး ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ထို့ထက်ပို၍ စက်ကိရိယာများ ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန် စက်ကိရိယာများကို ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဝေမျှသုံးသော စီမံကိန်းများ အတွက် ပုဂ္ဂလိက/အစိုးရကဏ္ဍကို တိုက်တွန်း အားပေးရန် လိုအပ်သည်။
- အချိန်တိုမှ အလယ်အလတ်ကာလအတွင်း လယ်ယာထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းအားလုံးကို စက်မှုလုပ်ငန်းဖြင့် လုပ်ကိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

လုပ်အား များပြားစွာ မလိုအပ်သော သီးနှံထုတ်လုပ်နည်းစနစ်များကို အသုံးပြုရန် လယ်သမားများကို ကူညီပေးဖို့ လိုအပ်သည်။ လုပ်အား နည်းနည်းသုံးရသော စနစ်အတွင်းမှာ အထွက်အများဆုံးရအောင် မည်သို့လုပ်ရမည်ကို အလေးပေး ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ကျေးလက်ဒေသတွင် လယ်ယာမဲ့လုပ်သားများအတွက် အခွင့်အလမ်း များကို (ဥပမာ - အသေးစားလယ်ယာအခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်းလုပ်သား) စက်မှုလယ်ယာ ကူးပြောင်းမှုအားကောင်းခြင်းအားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများ ထူထောင်ရန်နှင့် ဝင်ငွေရ နည်းလမ်းရှာဖွေရန် ဖန်တီးပေးသင့်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်ရှိ
မတ်ပဲစိုက်တောင်သူများအတွင်း စိုက်ပျိုးပညာပေးလုပ်ငန်း၌ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ၏
ထိရောက်အကျိုးရှိမှု
သက်ကိုကိုလတ်
သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု
ပတ်ဝန်းကျင်၊ အရင်းအမြစ်များနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာဘာသာရပ်ဌာန
အာရှဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ်

၁။ နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းအပူပိုင်းဒေသ၌ မတ်ပဲသည် အရေးပါသော သီးနှံတစ်ခု ဖြစ်သည်။ လက်ရှိမှာ အစိုးရ၏ပညာပေးလုပ်ငန်းသည် အားနည်း၍ စိုက်ပျိုးရေး ဓါတုဗေဒဆေး ကုမ္ပဏီများသည် လယ်သမားများအား ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို သူတို့၏ ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းအားမြှင့်သည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် အနေဖြင့် ပေးအပ်ရာတွင် ခိုင်မာသောအခန်းကဏ္ဍ တစ်ခုအဖြစ် လုပ်ဆောင်ရန် တွေးဆထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်ရှိ မတ်ပဲစိုက်ပျိုး သူများအတွင်း စိုက်ပျိုးရေးဓါတုဗေဒဆေးကုမ္ပဏီများ ဆောင်ရွက်ပေးနေသော စိုက်ပျိုးရေး ပညာပေးလုပ်ငန်းများကို ဤသုတေသနက စိစစ်သုံးသပ်ထားသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ဓါတုဗေဒ ဆေးကုမ္ပဏီများက ဖြန့်ဝေပေးသော ပညာပေးလုပ်ဆောင် မှုများကို လယ်သမားငယ် (<၂ ဟက်တာ)၊ အလတ်စား လယ်သမား(၂-၄ ဟက်တာ) နှင့် လယ်သမားကြီး (>၄ ဟက်တာ) တို့က အတိုင်းအတာမည်မျှအထိ ရရှိနိုင်သည်ကို သုတေသနက နှိုင်းယှဉ်လေ့လာသည်။

၂။ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်သုတေသနနည်းလမ်းများ

- (က) ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍကပေးအပ်နေသောစိုက်ပျိုးရေးပညာပေးနည်းလမ်းအမျိုးအစားများနှင့် ဆောင်ရွက်ပုံများကို လေ့လာရန်၊
- (ခ) မတ်ပဲတောင်သူများကို ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်ရာတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ထိရောက်အကျိုးရှိမှုကို လေ့လာရန်၊

ဤသုတေသနသည် အရည်အသွေးစိစစ်သုံးသပ်ချက်၏ အထောက်အကူဖြင့် အရေအတွက်ဆိုင်ရာစိစစ်ချက်ကို အလေးထားဆောင်ရွက်သည်။ ဖော်ပြပါအချက်အလက်ကောက်ယူသောနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုခဲ့သည်။

- **မေးခွန်းလွှာ** - မေးခွန်းလွှာ မတ်ပဲစိုက်တောင်သူများကို ဦးတည်ချက်ထားသည်။ အမျိုးသမီးတောင်သူ ကိုးဦးအပါအဝင် စုစုပေါင်းနမူနာတောင်သူ (၁၂၀) ဦးရှိခဲ့သည်။
- **အုပ်စုအလိုက် ဆွေးနွေးပွဲ** - အရည်အချင်းလက္ခဏာဆိုင်ရာသဘောပေါက် သိမြင်မှုများကို ကောက်ယူရန်နှင့် မေးခွန်းလွှာအဖြေများကို အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရာတွင် အကူအညီဖြစ်စေရန်အမျိုးသမီးတောင်သူ (၂)ဦး အပါ အဝင် တောင်သူ (၁၀)ဦးဖြင့် အစုအဖွဲ့နှင့်ဆွေးနွေးခြင်းကို ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။
- **အဓိကသတင်းပေးသူနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း** - သူတို့၏ ထင်မြင်ချက်များကို အသေးစိတ် ပိုမိုနားလည်သဘောပေါက်ရန် တောင်သူများ၊ စိုက်ပျိုးရေး ဓါတုဆေးဝါးကုမ္ပဏီမန်နေဂျာများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

- ဒုတိယအဆင့်အချက်အလက်များကို ဒေသခံအဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးမြေယာစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဓါတုဆေးကုမ္ပဏီတို့၏ မှတ်တမ်းများနှင့် ကျေးလက်အဆင့် ဝန်ထမ်းများထံမှ ကောက်ယူခဲ့သည်။

စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများနှင့်

ပညာပေးနည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကို မတ်ပဲ တောင်သူများရရှိမှုအခြေအနေ

စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးလုပ်ငန်းများ၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် အသုံးပြုသော အဓိက နည်းလမ်းသုံးမျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ (၁) လယ်ယာသို့ သွားရောက်လည်ပတ် ခြင်း၊ ရုံးသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်းနှင့် တယ်လီဖုန်းစသည့် တစ်ဦးချင်း တွေ့ဆုံ နည်းလမ်းများ၊ (၂) သီးနှံရာသီအလိုက် ဆောင်ရွက်သော လယ်သမားအစုအဖွဲ့ အစည်းအဝေး ကဲ့သို့သော အစုအဖွဲ့ လိုက်တွေ့ဆုံသည့် နည်းလမ်းများနှင့် (၃) ရေဒီယို၊ တယ်လီဗွီရှင်းနှင့် လက်ကမ်းစာရွက်ကဲ့သို့သော လူစုလူဝေးဖြင့် တွေ့ဆုံသော နည်းလမ်း များဖြစ်ကြသည်။ လေ့လာသည့်ဒေသတွင် စိုက်ပျိုးရေးဓါတုဆေးကုမ္ပဏီများ၏

အများဆုံးအသုံးပြုလေ့ရှိသောနည်းလမ်းနှစ်ခုသည် ပြဿနာများကိုဆွေးနွေးပြီး ဆက်နွှယ်သော အကြံပြုချက်များပေးရန်၊ လယ်သမားများကို ဦးတည်ချက်ထားရန် လယ်ယာသို့သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း၊ အစုအဖွဲ့လိုက် ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လယ်ယာ ကွင်းဆင်း လေ့လာနေ့များကျင်းပခြင်းအားဖြင့် လယ်သမားများအတွက် သင်တန်းများကျင်းပပေးရန်တို့ဖြစ်သည်။ ကွဲပြားသည့် တွေ့ဆုံနည်းလမ်းများအား လယ်သမားများရရှိပုံကို လယ်သမားများ စစ်တမ်းကဖော်ထုတ်ပြခဲ့သည်။

တစ်ဦးချင်းတွေ့ဆုံသည့်နည်းလမ်းအတွက် -

- နမူနာကောက်ယူသော လယ်သမားအားလုံးနီးပါးသည် ရုံးသို့ သွားရောက် လည်ပတ်နည်းများအားဖြင့် ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိခဲ့သည်။
- ထက်ဝက်မကသော နမူနာလယ်သမားများသည် လယ်ယာသို့ လည်ပတ်၏ခြင်း နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ပါဝင်ကြသည်။
- လယ်သမားအနည်းငယ်က တယ်လီဖုန်းဖြင့် ပညာပေးဝန်ထမ်းကို ဆက်သွယ်ကြသည်။
- လယ်သမားကြီးများသည် လယ်သမားငယ်နှင့် အလတ်စားလယ် သမားများထက်ပို၍ တစ်ဦးချင်းအခြေခံဖြင့်တွေ့ဆုံသော ပညာပေး နည်းလမ်းများတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြသည်။

အစုအဖွဲ့လိုက်တွေ့ဆုံသော နည်းလမ်းအတွက် -

- သုံးပုံနှစ်ပုံထက်ပိုများသော နမူနာလယ်သမားများသည် အစုအဖွဲ့ အခြေခံသော ပညာပေးလုပ်ငန်းများမှာ ပါဝင်ကြသည်။
- လယ်သမားကြီးများက လယ်သမားအငယ်နှင့် အလတ်စားများထက် အစုအဖွဲ့အစည်းအဝေးများတွင် ပိုမိုပါဝင်သောအလားအလာ ရှိခဲ့သည်။

လူစုလူဝေးဖြင့် တွေ့ဆုံသော နည်းလမ်းများအတွက် -

- နမူနာလယ်သမားထက်ဝက်ကျော်ကျော်က ထွက်ကုန်များသတင်းကို ရေဒီယို သတင်းမှရရှိကြသည်။

- ထက်ဝက်နီးပါးလယ်သမားများက ထုတ်ကုန်သတင်းများကို ရုပ်မြင်သံကြား ကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့် ရရှိကြသည်။
- သုံးပုံနှစ်ပုံသော လယ်သမားများသည် လက်ကမ်းစာစောင်များမှ တစ်ဆင့် သတင်းများ ရရှိကြသည်။
- လယ်သမားငယ်များသည် စိုက်ပျိုးရေးဓါတုဆေးကုမ္ပဏီများမှ သတင်းများကို လယ်သမားကြီးနှင့် အလတ်များထက် လူစုလူဝေးတွေ့ဆုံသည့် နည်းလမ်းများ အားဖြင့် ရရှိကြသည်။
- လက်ကမ်းစာစောင်များသည် လူစုလူဝေးဖြင့် တွေ့ဆုံသည့် နည်းလမ်းများတွင် အများဆုံးအသုံးပြုလေ့ရှိသောနည်းဖြစ်သည်။

မတ်ပဲတောင်သူများကို ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ထိရောက်မှု

က။ တစ်ဟက်တာမှာ မတ်ပဲပျမ်းမျှအထွက်နှင့်စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်ပြောင်းလဲမှုများ

စိုက်ပျိုးရေးဓါတုဆေးကုမ္ပဏီများက ပေးအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် သွင်းအားစုများအတိုင်း၊ လယ်သမားများ၏ အပြုအမူသည်ဖော်ပြပါနည်းလမ်းများ အရ ပြောင်းလဲသွားသည်။

- လယ်သမားများသည် သုံးစွဲသော ပိုးသတ်ဆေးပမာဏကို သိသာစွာ တိုးမြှင့်ခဲ့ သည် (ပမာဏနှစ်ဆထက်ပိုသည်၊ ၅၄၃ စီစီ/ဟက်တာ မှ ၁၂၆၆ စီစီ/ဟက်တာ) သူတို့စိုက်ခင်းကို ပိုးသတ်ဆေးမဖြန်းခဲ့လျှင် ပိုးမွှားဖျက်စီးမှု ကြောင့် သူတို့သီးနှံများ မရိတ်သိမ်းနိုင်ဟု တင်ပြကြသည်။

- ရွက်ဖြန်းခါတ်မြေဩဇာကဲ့သို့ပင် ကွန်ပေါင်းခါတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှု ပမာဏတိုးခဲ့သည်။ သီးနှံအတွက် အာဟာရခါတ်များစွာ လိုအပ်နေသည်ဟုတင်ပြကြသည်။ ခါတ်မြေဩဇာနှင့် ရွက်ဖြန်း မြေဩဇာများကို အသုံးမပြုခဲ့လျှင် သီးနှံကြီးထွားမှုနှုန်းသည် သိသာမြင်သာစွာရပ်တန့်ပြီး၊ အထွက် ကျဆင်းသွားသည်။
- စိုက်ပျိုးရေးခါတ်ဆေးကုမ္ပဏီများက အကြံပြုထောက်ခံသည့်အတိုင်း သွင်းအားစုများကို အသုံးပြုသဖြင့် မတ်ပဲအထွက်တိုးတက်လာခဲ့သည်။ (၅၉၉ ကီလိုဂရမ်/ ဟက်တာ မှ ၁၀၄၅ ကီလိုဂရမ်/ဟက်တာ အထိ)

ခ။ အသုံးပြုသော သွင်းအားစု၏ ပျမ်းမျှကုန်ကျစရိတ်နှင့်မတ်ပဲမှ ပျမ်းမျှဝင်ငွေ

မတ်ပဲထုတ်လုပ်မှုအတွက် သွင်းအားစုများ၏ ပျမ်းမျှကုန်ကျစရိတ် (ခါတ်ပိုးသတ်ဆေး၊ ကွန်ပေါင်းခါတ်မြေဩဇာနှင့် ရွက်ဖြန်းမြေဩဇာ)များကို လယ်သမားအငယ်၊ အလတ်၊ အကြီးအချင်းချင်းကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခဲ့သည်။

- လယ်သမားကြီးများသည် သီးနှံအထွက်တိုးတက်မှု သေချာစေရန် ပိုးမွှားဖျက်ဆီးခြင်းမှ လုံးဝကာကွယ်လိုခြင်းကြောင့် လယ်သမားအငယ်နှင့် အလတ်များထက် ပိုးသတ်ဆေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များခဲ့သည်။ ပိုးသတ်ဆေးသုံးရန်ငွေပမာဏများစွာကိုအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။
- လယ်သမားအငယ်နှင့် အလတ်စားများမှာ လယ်သမားကြီးများထက် ကွန်ပေါင်းခါတ်မြေဩဇာအတွက် စရိတ်ပိုမို ကုန်ကျကြသည်။ အကြောင်းမှာ လယ်သမားကြီးများသည် ခါတ်ခါတ်မြေဩဇာများထက်

ရေရှည်မှာ မြေဆီဩဇာအဆင့်အတန်းအတွက် ပို၍အကျိုးရှိသော နွားဈေးအပေါ် ပိုမိုအားထားကြသည့် အတွက် ဖြစ်သည်။

- လယ်သမားကြီးများမှာ အငယ်နှင့်အလတ်စားလယ်သမားတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ရွက်ဖြန်းခါတ်မြေဩဇာအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ပိုများကြသည်။
- ခြံငုံကြည့်လျှင် လယ်သမားကြီးများမှာ အိမ်ထောင်စုတစ်ခုလျှင် သွင်းအားစု ကုန်ကျစရိတ် ကြီးမြင့်စွာဖြင့် (တစ်ဟက်တာလျှင် ၆၂၈၆ ကျပ်ကို) အငယ်နှင့် အလတ်စား လယ်သမားများထက် အသုံးပြုခဲ့သည်။

မတ်ပဲထုတ်လုပ်ခြင်းမှ တစ်ဟက်တာလျှင် အိမ်ထောင်စုတစ်ခု၏ ပျမ်းမျှရောင်းချရသည့် ဈေးနှုန်းကို အစုအဖွဲ့များအကြား နှိုင်းယှဉ်ထားသည်။

- လယ်သမားငယ်များသည် ရိတ်သိမ်းထားသောသီးနှံကို ကုန်သည်များထံ တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် (၁၀၀၀) ကျပ်ဖြင့် ရောင်းချသည်။ ရိတ်သိမ်းချိန်မှာ ဈေးနည်းနည်းဖြင့် သီးနှံကိုများသောအားဖြင့် ရောင်းချကြသည်။ နောက်ကျ သော အချိန်ကာလတစ်ခုတွင် ရောင်းချရန် သီးနှံကို သိုလှောင် ထားရန် မတတ်နိုင်ကြပေ။
- အလတ်စားနှင့်လယ်သမားအကြီးများက ရိတ်သိမ်းသီးနှံများကို ကုန်သည်များအား တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် (၁၀၆၁) ကျပ်ဖြင့် ရောင်းကြသည်။ ရိတ်သိမ်းချိန်မှာ သီးနှံအားလုံးကို ရောင်းချခြင်းမပြုဘဲ၊ နောင်တစ်ချိန် ဈေးနှုန်းမြင့်တက်လာသည့်တိုင် သီးနှံကို သိုလှောင်ထားကြသည်။

လယ်သမားအကြီး၊ အလတ်နှင့် အငယ်တို့အကြား တစ်ဟက်တာလျှင် စုစုပေါင်း ဝင်ငွေနှင့်ဓါတုသွင်းအားစုကုန်ကျစရိတ်တို့သည် သိသာစွာခြားနားချက်ရှိကြောင်း လေ့လာမှုရလဒ်ကဖော်ပြသည်။ လယ်သမားများအနက် လယ်သမားကြီးများက လယ်သမားအလတ်နှင့် အငယ်များထက် မတ်ပဲထုတ်လုပ်မှုမှ အကျိုးအမြတ်ပိုမိုရခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးရေး ဓါတုဆေးကုမ္ပဏီများ၏ ပညာပေးလုပ်ငန်းများပေးအပ်မှုအရ မတ်ပဲစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ လယ်သမားများအမြတ်အစွန်းရခဲ့ကြသည်။

၅။ နိဂုံးချုပ်နှင့်မူဝါဒအကြံပြုချက်

ယေဘုယျအားဖြင့် လယ်ယာသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း၊ ရုံးသို့ သွားရောက် လည်ပတ်ခြင်းနှင့် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ခြင်းစသော တစ်ဦးချင်းတွေ့ဆုံနည်း၊ အစုအဖွဲ့လိုက် အစည်းအဝေးများကဲ့သို့သော အစုအဖွဲ့လိုက်တွေ့ဆုံနည်းနှင့် ရေဒီယို၊ တယ်လီဗွီးရှင်းနှင့် လက်ကမ်းစာစောင်များစသည့် လူစုလူဝေးနှင့် တွေ့ဆုံနည်းများပါဝင်သော အဓိကတွေ့ဆုံ နည်းလမ်းသုံးမျိုးရှိကြသည်။ လေ့လာသည့်ဒေသတွင် စိုက်ပျိုးရေးဓါတုဆေးကုမ္ပဏီများက အသုံးပြုသော ထင်ရှားသည့်ပညာပေးနည်းလမ်းမှာ သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် လယ်ယာသို့ သွားရောက်လည်ပတ်သည့် နည်းလမ်းများဖြစ်သည်။ လယ်သမားများကအများဆုံးရရှိနိုင်သော နည်းလမ်းများမှာရုံးသို့ သွားရောက် လည်ပတ်နည်း၊ အစုအဖွဲ့လိုက် စည်းဝေးနည်းများနှင့် လက်ကမ်းစာစောင် ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ လယ်သမားများက ကုမ္ပဏီပညာပေး ဝန်ထမ်းများနှင့် သူတို့၏လယ်ယာပြဿနာများနှင့် ဖြေရှင်းနည်းများကို ဆွေးနွေးရန် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တွေ့ဆုံရန် လိုလားကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဆေးကုမ္ပဏီများက လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသော

လုပ်ငန်းသည် လယ်သမားအားလုံးနှင့် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်သော သတင်းအချက်အလက် အမျိုးအစားကို ပေးအပ်ရန် လုံလောက်မှုမရှိသည့်ပြင် လယ်သမားကြီးများကို အခွင့်အရေးပေးသည့် အနေအထားဖြစ်နေသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသတင်းအချက်အလက်များကို အထောက်အကူပြုဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သော ရေဒီယိုနှင့်တီဗွီကဲ့သို့သော ဆက်သွယ်ရေးကြားခံပစ္စည်း များအသုံးပြုမှုမှာ ကျေးလက်လူထုအများက ဤအခြေအနေကိုရရှိအသုံးပြုနိုင်သော်လည်း အားနည်းနေ ဆဲဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိချက်များက ဖော်ပြသည်။ ဆက်သွယ်ရေးကြားခံပစ္စည်းများ အားဖြင့် နည်းစနစ်များနှင့် နည်းပညာများကို ပိုမိုထိရောက်စွာ မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ လယ်သမားများသည် စိုက်ပျိုးရေးဆေး ကုမ္ပဏီများမှ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိပြီးနောက် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတ်မြေသြဇာအသုံးပြုမှု ကို တိုးမြှင့်ခဲ့သည်။ ကုန်ကျစရိတ်တိုးလာခဲ့သော်လည်း လယ်သမားများသည် မတ်ပဲအထွက်ကို တိုးစေသည့်အတွက် ယေဘုယျအားဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေခဲ့သည်။ သို့သော် လယ်သမားအငယ်၊ အလတ်နှင့် အကြီးများအတွက် တစ်ဟက်တာလျှင် စုစုပေါင်းဝင်ငွေနှင့် တစ်ဟက်တာပေါ်မှာ ဓါတုဆေးသွင်းအားစုကုန်ကျစရိတ်ကြားမှာ ကြီးစွာသော ထင်ရှားသည့် ကွာဟချက်များ ရှိခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးရေးဓါတု ဆေးကုမ္ပဏီ များက ပေးအပ်သော ပညာပေးလုပ်ငန်းသည် မတ်ပဲတောင်သူများအတွက် ထိရောက်အကျိုးရှိသော်လည်း လယ်သမားငယ်များအတွက် အခြားလယ်သမားများကဲ့သို့ အကျိုးရှိရန်အတွက် သူတို့၏ရိတ်သိမ်းသီးနှံကို သိုလှောင်ထား၍ ဈေးကောင်းသည့်အခါ ရောင်းချနိုင်သည့် စွမ်းရည်လည်းလိုအပ်နေသည်။